

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَلَغَ الْعَلِيَّ بِكَمَالِهِ
كَشَفَ الدُّجَى بِجَمَالِهِ
حَسُنَتْ جَمِيعُ خِصَالِهِ
صَلُّوا عَلَيْهِ وَآلِهِ

تذکرہء مرتضائیہ

حاتمِ دوران، غوثِ زمان، محبوبِ عوام و خواص، قبلہ عالم
حضرت پیر سید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی

حسبُ الارشاد

مرشدی قبلہ حضرت الحاج سید عبدالفتاح شاہ جیلانی
(المعروف سائین محمد موریل شاہ جیلانی دامت برکاتہم العالیہ)
دربار عالیہ جیلانیہ غوثیہ گمبت شریف

ڪتاب جو نالو: تذڪره مرتضائيه

تاليف: محمد علي سهتو

معاون و مددگار: پروفيسر محراب علي لاکو

نظر ثاني: سيد زين العابدين شاه راشدي، فقير رجب الدين

سومرو، مولوي غلام اڪبر اڄڻ، مولوي شمس الدين خواجہ،
الحاج محمد ملوک چانڊيو، حافظ دين محمد ڀٽو.

ڪمپوزنگ: محمد علي سهتو.

ڇاپو: پهريون...سن 2013ع

تعداد: هڪ هزار

هڊيو:

ملڻ جو هنڌ: قبله الحاج پير سيد عبدالفتاح شاه عرف محمد موريل

شاهه جيلاني دامت برڪاتہم العالیہ، دربار عاليہ غوثيہ جيلانيہ
گمبٽ شريف (تعلقہ گمبٽ، ضلع خيرپور ميرس، سنڌ)

فون نمبر: 03003152775 03003188417

ڇپائيندڙ: بزمِ غلامانِ مرتضائيه درگاه غوثيه جيلانيه گمبٽ

شريف. ضلع خيرپور ميرس. سنڌ.

فهرست

1. حمدِ باري تعاليٰ
2. نعتِ مصطفيٰ ﷺ
3. منقبتِ غوث الاعظم، محبوبِ سبحاني
4. منقبتِ شانِ مرشدِ كريمِ حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني
5. منقبتِ حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني
6. مدحِ حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني
7. مله مهانگو ان جو ”سيد زين العابدين شاه راشدي“
8. دم دستگير ”پير سيد محمد موريل شاه جيلاني“
9. اظهارِ راء ”حافظ دين محمد پتو“
10. اظهارِ تشڪر ”محمد علي سهتو“
11. غوث الاعظم، محبوبِ سبحاني، حضرت سيدنا عبدالقادر جيلاني
12. حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جن جو خانداني پس منظر
13. اعليٰ كرامت
14. شاديون خان آباديون
15. درگاهِ عاليه گمبٽ شريف
16. حضرت پير سيد عبدالرزاق شاه جيلاني جن جي روحانيت
17. زباني نقل
18. درگاهِ شريف ۽ مسجد شريف جي تعمير متعلق روح افروز روايت
19. حضرت پير سيد ابراهيم شاه جيلاني
20. حضرت پير سيد ابراهيم شاه جن جي اولاد
21. حضرت پير سيد شمس الدين شاه جن جي اولاد
22. حضرت پير سيد خميس علي شاه جي اولاد
23. شجرو مبارڪ
24. الحاج پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني جي اولاد
25. الحاج پير سيد محمد شاه جي اولاد
26. الحاج پير سيد محمد موريل شاه جيلاني جي اولاد
27. تعارفي كلمات، سيرتِ مرتضائيه
28. مٿي از خروار۔۔ حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني جن جي حياتِ مبارڪ جون ڪجهه روح افروز ڪرامات

29. جڏهن بندو الله جي نور ۾ فنا ٿي ويندو آ
30. اسان جي مريدن جي نشاني گهڻي صلوت شريف پڙهڻ آهي
31. ٽيپهري نماز دير سان پڙهڻ جو سبب
32. سائين ڪريمن جو مسجد ۾ ويهڻ ۽ صلوت پڙهائڻ ۽ دعا گهرڻ
33. جن تي وڃي لڪو آ ڪوه ڪاف جبل جي پٿر هيٺان
34. ٻڌندڙ ٻيڙيءَ کي تارڻ
35. سئو اٺ مان ڏهري اٺ جي ڀارت هجي
36. دُعا سان شادي ٿيڻ
37. تون مريدياڻي اسان جي آهين
38. قصيده غوثيه جي اجازت
39. مفتي محمد رحيم سڪندريءَ کي تعويد لکڻ جي اجازت ڏيڻ
40. ڪم ڪجي ته صحيح طريقي سان، نه ته نه ڪجي
41. ديوان کي درود پاڪ پڙهائڻ
42. مريد جو پري کان سڏڻ ۽ سائين ڪريمن جو گمبٽ ۾ ٻڌڻ
43. پُٽ جي بشارت ڏيڻ
44. جي اوهين چئو ته ٻيڙيءَ کي لوڏو ڏيون
45. خواب ۾ حج ڪرائڻ
46. خدمت گار مائيءَ جو هٿ وٺي محبوب ڪريمن ﷺ جي هٿ ۾ ڏيڻ
47. جنهن به شخص اڃ اسان جي پويان جمعي نماز پڙهي آ، ان جي جنت جا ضامن اسان آهيون
48. اڃان ويهه، ڪجهه ڏس
49. گيهه به کڻي آيو آهين ته چور به ورتيون آيو آهين
50. سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني وقت جا غوث آهن
51. سائين ڪريمن جو فرمان، ڪير، بابا؟
52. اسان محبت واري هر مريد سان گڏ آهيون
53. فرض نماز جي دعا کان پوءِ کلندا ڇو آهيو؟
54. گامڻ جو درگاهه جي ڪاٺين لاءِ وڃڻ
55. مسجد نبوي ۾ امامت ڪرڻ
56. سائين ڪريمن جي آمد تي موسر جو خوشگوار ٿي وڃڻ
57. سعودي عرب ۾ جيل ۾ ڦاٿل مريد جي داد رسي
58. ملتان ۾ مريد جي گهر جو پهرو ڏيڻ
59. نند عبادت جن جي

60. ولایت جي هن بحر جو ڪو اندازو لڳائجي
61. فقير. غار واري خواب جو ته احوال ڏيو
62. ماستر جو نگاهه مٿي ڪرڻ سان بيهوش ٿي وڃڻ
63. سائين ڪريمن جو درياھ ڏانهن خط
64. درياھ ڏانهن پاڻي روڪڻ جو خط
65. حضرت سخي صالح شاھ جن جو سائين ڪريمن کي هنج تي ڪٽڻ ۽ بشارت ڏيڻ
66. جابل ڌيءَ کي پٽ بڻائڻ
67. خبردار، متان ڪٽ کي هيٺ اڇلايو اٿو
68. قبي جي چوٽيءَ تان هيٺ ڪرڻ ۽ بچي وڃڻ
69. مائيءَ سان وعدو ۽ پاڻيءَ مان ڪيڻ
70. قصيده غوثيه جي اجازت
71. زورن ڏيڻ واري سان مهرباني
72. هي ته اهو ئي ٿانگي وارو آهي!
73. گڏھ مارڻ جي سزا اڳ ۾ ئي ٻڌائي ڇڏڻ
74. گمشده سوني ڪوڪي جو ڪڪڙ جي گججيءَ مان ملڻ
75. سائين ڪريمن جي صورت جو تصور پڇايندڙ ديوان
76. دلمراد فقير لوڙهائيءَ کي روحاني تصرف سان گهرائڻ
77. ڪنهن جي ڪريل شئي ڪٿجي يا نه؟
78. مريد کان فقير جا هٿ چُمرائڻ
79. اڃان به يقين نه ٿو اچئي ڇا؟
80. مريد جي دل مان گمان ڪيڻ
81. ٻڌل شاھ، تنهنجو ڪيسو هن همراھ نه ڪٽريو آهي
82. مسئلو بيان ڪرڻ کان اڳ ۾ ئي ان جو حل ٻڌائڻ
83. عطا محمد پڪ ڪري آيو آهين يا نه؟
84. هي به سندس ذات جي تعظيم آهي
85. تنهنجي پٽ کي لڳل گوليءَ جو نشان به نه هوندو
86. پٽ جو عطا ٿيڻ
87. پاڻيءَ جي سئو گهڙن سان فالج واري کي شفا
88. وڏيري جي هار، مريد جي سرسي
89. ريل گاڏي جيستائين توهان کي نه ڪٽندي، تيستائين ڪيڏانهن نه ويندي
90. غلام مرتضيٰ شاھ جيئرو آهي ته وڃي نند ڪريو
91. ڏاڇيءَ جو چوري ٿيڻ ۽ پنجوڙي توڙائي موٽڻ

92. سخت بخار جو پنجن منٽن ۾ ڇڏي وڃڻ
93. نامرد کي مردانگي طاقت جو عطا ٿيڻ
94. مريديائيءَ جي خوني پٽ جي سزا معاف ڪرائڻ
95. محمد ايوب کهڙا تون پاڪستان جو صدر ٿيندين؟
96. غريب مريد کي وڏيرو بنائڻ
97. وڃ ماستر! تون ڏوڪريءَ جو چيئر مين آهين
98. مادرزاد خسري کي ڏاڙهي ملڻ
99. سڪل عضون جو سائو ٿيڻ
100. جيئن ملان چوي ٿو ائين ئي ڪريو
101. غلام مرتضيٰ کي آزمائڻو اٿئي ته ائين ڪري ڏس
102. فقير! تنهنجا ماٽر تو سان نهڻ لاءِ تيار آهن
103. ڪڏڙي گاڏي تيستائين نه ويندي جيستائين تو کي نه ڪٽندي
104. سُھري کي گھٽ وڌ ڳالهائڻ سان زال جو ملڻ
105. خارش واري جو چيڻي سان علاج
106. زال کي ماريندين ته جهنم جو ٻارڻ ٿيندين
107. آپريشن سڀاڻي ٿي ويندي
108. خون جي کيس مان پهرين حاضريءَ تي آزاد
109. مولوي نالي مني کي دعا ڪرڻ
110. ڪنگھ واري مريض کي مڪڻ ڪرائڻ
111. مدي جي بخار واري جو گاسليٽ سان علاج
112. ٽي بيءَ جو مريض، ٻڪن جي پيئڻ سان چاڪ
113. اُٿي چئ يا علي
114. تون وڃ تو کي ڪجهه نه ٿيندو.
115. هاڻي جيئري لڪ لهي ته مئي به لڪ
116. مريديائيءَ کي خواب ذريعي شفا ملڻ
117. جڏڙي مريد کي شادي ڪرائڻ
118. مريد کي آت ڏيڻ ته آفيسر ڪجهه نه ڪندو
119. اڪيون سائين ڪريمن جي عشق ۾ ڳاڙهيون هونديون آهن
120. بغير ٽڪيٽ جي سفر ڪرائڻ
121. استاد مولا بخش جي پيءُ جو اغوا ٿيڻ
122. استاد مولا بخش جو پنهنجي سر اغوا ٿيڻ
123. ڍنڍ ۾ واڳونءَ کان بچائڻ

124. استاد مرید حسین میراڻيءَ کي ڌاڙيلن کان آزاد ڪرائڻ
125. مرشد کي سڏ ڪرڻ ۽ ريل جو اسٽيشن ڏانهن واپس اچڻ
126. ماستر، تو کي پئسن جي ضرورت هئي، هي پئسا ڪٿن
127. چورن سان به ساڻي ته ڀاڳين سان به
128. مرید کي خواب ۾ پاڻ سان گڏ ماني ڪارائڻ
129. مواليءَ کي نشي لاءِ پئسا ڏيڻ
130. مواليءَ کي پنج روپيا ڏيڻ تي مولويءَ جو اعتراض
131. مڱڻهار کي گهور عطا ڪرڻ
132. مرید جي ڦاٿل مينهن کي گپ مان ٻاهر ڪڍڻ
133. اُنن جو چورائجڻ ۽ لُڪڻ جو زمين تي هڻڻ
134. هي پير غلام مرتضيٰ شاهه جو مرید آ، هيٺ لاهيوس
135. الله جا ٻانهن جتي قدم رکندا آهن اها زمين آباد ٿي ويندي آهي
136. سائينءَ جن جي مرید کي ٻئي بزرگ جو سڃاڻڻ
137. سائين ڪريمن جو ٻئي بزرگ جي مرید کي سڃاڻڻ
138. پنهنجي مرید کي ٻئي بزرگ جو مرید ٿيڻ کان بچائڻ
139. ٻاران نماز پڙهائڻ ۽ برسات جو وسڻ
140. ڦاسيءَ جي سزا مان معافي
141. رب سائين تو کي هن جو کنيو ڪارائيندو
142. روحاني سزا مليل شخص کي معافي وٺي ڏيڻ
143. پشتو ٻوليءَ ۾ سائين ڪريمن جي دعا ۽ جنگه نيڪ ڪرڻ
144. ٽي بيءَ جي بيماريءَ مان دعا سان شفا ملڻ
145. سائين ڪريمن جو چور کي مور بڻائڻ
146. ڪوڙهه جي بيمار جو شفاياب ٿيڻ
147. پٽ جي شادي لاءِ ماءُ کان دعا گهرائڻ
148. دعا سان ئي پٽ ڄڻ
149. جڏهن ماني ڏهين روپئي وڪامندي تڏهن به تون بک نه مرندين
150. مرید کي ڏهه هزار ڏئي ڇڏڻ
151. درگاهه تي دال جو پاڻوڙو پيڄڻ
152. اجايل جج کي پاڻي پيارڻ جو حڪم
153. ڪلهوڙو فقير پيرن جي دال نه کائيندو
154. لک روپيا ۽ موٽر ڪار ٺڪرائي ڇڏڻ
155. جهڙو الله مڪي ۾ آهي تهڙو گمبٽ ۾

156. درگاه ۾ صوفي راڳ جي محفل
157. هڪ شخص جي حروف مقطعات پڙهڻ دوران سائين ڪريمين جي ڪيفيت
158. شعر پڙهڻ سان سوالِيءَ جو مطلب پورو ٿيڻ
159. جيڪي ڪپڙا موڪليا اٿو سي ئي مليا آهن
160. پنهنجي دربار تي پهچڻ جو حڪم
161. تي ڏينهن لاڙڪاڻي ۾ ترسڻ
162. ڪڏ جي مٿان گاڏيءَ جو اڏامڻ
163. پراڻي ڍور ۾ ڪو رسو نه وجهندو آ
164. سائين رکيل شاه جو چوڻ ته اسان دستگير جي در جا پٽ فقير آهيون
165. مسافريءَ تي نه نڪرڻ جو سبب
166. اڃ رات پاڻ چوريءَ تي هلنداسين
167. پٽائي صاحب سان روحاني ڪچهري
168. بزرگن جي سائين ڪريمين وٽ حاضري
169. مست فقير جو درگاه تي اچڻ
170. ذوالفقار علي ڀٽو جي درگاه شريف تي حاضري
171. سائين ڪريمين جو پٽي صاحب کي درگاه شريف تي مٿو ڪرائڻ
172. مولوي جو ڏاڙهي مبارڪ تي اعتراض پر پوءِ پيرن تي هٿ رکي معافي وٺڻ
173. ماڻهوءَ جي پيٽ مان جيئري پلي جو نڪرڻ
174. چوڪريءَ طرفان شاديءَ کان انڪار تي سزا
175. بلا نه کاڌس ڇا؟
176. مرشد سان ڪوڙ ڳالهائڻ جي سزا
177. سائين ڪريمين جي مهربانيءَ سان باه جو رخ مٽڻ
178. سائين ڪريمين جي مهربانيءَ سان پوليس کي ڪجهه نه مليو
179. وڏيرا، اڄ پتڪو نه ٻڌو اٿئي؟
180. تون ڳوٺ وڃ، تنهنجي شادي ٿي ويندي
181. پريان فقير ويٺو آهي، ان کي ڏيو ته پڪڙ ٺاهي
182. مريد جو گهر کان نڪرڻ ۽ سائين ڪريمين جو ان جي پسند جو ننگر تيار ڪرائڻ
183. فقير، هي پئسا اسان کي واپس نه ڪجو
184. فقير مير محمد لوڙهائي جن کي حضور پاڪ ﷺ جي مجلس ۾ موڪلڻ
185. اوهان کي روزانو پنج روپيا وهائي هيٺان ملندا رهندا
186. اسان جا محبوب ﷺ ته مديني وارا آهن
187. اوهان کي هاڻي ڏي ڄمندي، بي فڪر رهو

- 188. اوهان تي ڏينهن کٻڙ پيئو
- 189. جڏهن درگاهه تي پهچون ته اسان کان ڪٽڙ بيا لهرائن
- 190. گم ٿيل مينهن جو سائين ڪريمن جي دعا سان جهنگ مان ملڻ
- 191. اوهان پهرين ڪلاس ۾ پاس ٿيندئو
- 192. شاهه محمد توکي ريل ڪٿي ڪٿي وئي؟
- 193. ويو بابا، ننگر لاءِ ڏاڙهون وٺي اچو
- 194. جلندر جي بيماريءَ واري کي خواب جي ذريعي شفا عطا ڪرڻ
- 195. انون ڏينهن اٿس، مرشد جي ڳولها ۾ آهي
- 196. اکين کان نابين شخص کي اڪ جي کير وجهڻ سان نور عطا ٿيڻ
- 197. هي دستگير جو در آ، هتي سڀ ڪوئي ايندو
- 198. توهان کان ڪوبه ڪرايو نه گهرندو
- 199. قريشي خليفي جو هٿ سائين محمد شاهه بغداد جي هن جي هٿ ۾ ڏيڻ
- 200. سائين ڪريمن جي دعا سان پٽ جي اولاد جو عطا ٿيڻ
- 201. مڻٽرڪ جي پيپر ۾ غير حاضر شاگرد کي پاس ڪرائڻ

حمدِ باري تعاليٰ

ابتدا قرآن ڪئي جنهن جي ثنا ساراهه سان،
 حمد جي صورت ۾ ان تي ڇا لکي مان ڇا لکان!
 سڀ کان اول سڀ کان آخر، ظاهر و باطن به هو،
 هن کي سمجهڻ حق، جي لاءِ قاصر آهيان،
 جو به دنيا ۾ وڌو آ، آ انهيءَ کان رب وڏو،
 ٿا ٻڌون الله اڪبر، ڳالهه پڌري آ اتان.
 ڪبريا جي قدرتن جو رنگ آ هر روز نئون
 مون پڙهيو قرآن ۾ آ، ڪل يوم هو عيان،
 هن وڃايو آهي ڌرتيءَ کي اسان لاءِ فرش طور،
 هن بنا ٿوئيءَ ٽنڀي جي ڇت بڻايو آسمان.
 آ سڄي مخلوق جو خالق ۽ مالڪ بادشاهه
 ڪو ذرو ناهي ڳجهو ڪنهن جاءِ تي الله کان.
 پنهنجي مرضيءَ سان تو جنهن کي بادشاهي ڏني ڪسي،
 ڪير آ جو دم هڻي هن ساڻ مخلوقات مان.
 زندگي ۽ موت جا هو خود ڪري ٿو فيصلا،
 هن جي هٿ ۾ آهي هر شيءِ، ان کان وڌيڪو ڇا چوان.
 ست سمنڊ جي مَسُ ڪجن ۽ وڻ ٿين سارا قلم،
 پوءِ به سمجهو گهٽ ۾ گهٽ آهن خدا جي مدح کان،
 لفظ کي اعليٰ هجن جن سان ڪجي رب جي ثنا
 ڳل بخاري آهي ناقص لفظ آئيندو ڪٿان؟

نعتِ مصطفیٰ ﷺ

شان تنهنجو ڇا لکان مان شان وارا مصطفیٰ
کھڙي طاقت آ قلم کي منهنجا پيارا مصطفیٰ.

وڻ جدا ٿي پاڙ کان پيا اُمر تنهنجي سان اچن،
چنڊ کي چيري وٺن تنهنجا اشارا مصطفیٰ

پهڻ پي توتي پڙهن پيا لا اله الا الله
گوهه ڳالهائون ته برحق آن پلارا مصطفیٰ.

سج وارو تاب توتي ڪو نه پي قادر سَنو،
چو ته چانوڀرا ڪندا ها، ڪڪر ڪارا مصطفیٰ.

هي سڄو سنسار سائين تنهنجي خاطر آ ٺهيو،
جن، حورون، ملڪ، ڀريون صدقي سارا مصطفیٰ.

عزمي چئي هو هر نبيءَ کي ڪو نه ڪوهڪ معجزو،
تون سراپا معجزو آن، اي سونهارا مصطفیٰ

مدح

شانِ حضرت غوث الاعظم، محبوبِ سبحانی پیرانِ پیر دستگیر، شیخ عبدالقادر جیلانی

دامنِ جنهن جي مون آ جهلي،
جیلانی کنڊو سڀ جي ڀلي،
حسن، حسين جوييوارو آ،
پاک نبي ﷺ جو دلارو آ،
پنجتن سوا ٻي ناهي ڳلي.

بيڙي جو جنهن پيڙو تاريو،
پنهنجي نظر سان ڪناري پڄايو،
پتڪين چوڻو ٿو، آءُ هلي.

دَر تي جهُڪي جيڪو نيت سان،
ڪُلف ڪُڻن تَنهن جي قسمت جا،
دَر تي اچ، ويندي پاڳ ڪُلي.

صالح ڀائي اها پڪ آهي،
پوري ٿيندي جيڪا سڪ آهي،
دامن ڏيندو دستگیرِ دلي

حضرت پير سيد محمد صالح شاه جیلانی

منقبتِ شانِ مرشدِ کریم

واهر کر تون سائین قرب کر تون سائین،
پرین پهچ پیارا غلام مرتضیٰ سائین گمبت وارا.

کئی اثم نہ نیکی عمر وئی اجائی،
کرائج پار پل صراط، ٿي پارت اهائی.
مرڻ ویل کلمو پڙهائج پیارا.

غمن جي بحر ۾ غرق ٿي ویاسین،
هلائی سڀ حیلا سائین تکاسین،
نظر کین آیا تو ریءِ بیا کنار.

تو در جو آیو ویندو کین خالی،
اصل کان مان آهیان سائین تو در سوالی،
بئی در نہ وجبو پرین پاک پیارا.

محمد بخش سومرو، ڳوٺ ٿریچا، لڳ ڳیریلو

منقبت حضرت پیر سید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی

منہنجو پیر کامل مرشد منو آ،
غلام مرتضیٰ سائین خدا جنهن ڏنو آ.

حقیقت طریقت سیکاری اسان کی،
سچی راہہ رستو ڏیکاری اسان کی،
جدا ناہی جانب، سدائین کُنو آ.

شریعت جو پابند پرین پاڻ آہی،
خدا در وینو آہی سرڙو جھکائی،
مٿس نور نبوي سدائین اُنو آ.

ڏسي جيءُ جانب جو دلڙي نري ٿي،
اهڙي سڄڻ کان تون پل نہ پري ٿي،
انهيءَ کان نہ ڀڄبو سر جو سَڻو آ.

يارهينءَ رات مومن ملهائي تہ ڏس تون،
دستگیر سان دل لڳائي تہ ڏس تون،
جيڪو نہ مڃي تنهن کان رب پي رُڻو آ.

جیلانی مدرسو جو آباد آہی،
غلام مرتضیٰ سائینءَ تي اعتقاد آہی،
مُلڪن سڀن ۾ چنڊ جان چڻو آ.

عباسي اسان جو ٿيو بخت باري،
اڳڻ آيو مُرشد لڳي وئي بهاري،
پنجل جاڻ پڪ ئي منڪر مُنو آ

(پنجل عباسي).

مدح

حضرت سخی پیر سید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی

تون ئي اجهو منهنجو آهين،
تون ئي ڏجهو منهنجو آهين،
تو بن نه هڪڙو پل سري،
سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

آهي سڏ ۾ مونکي سڏ مليو،
آهي راهه جو رهبر مليو،
پوءِ ڪيئن ٿيان تو کان پري.
سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

آهي پڪ اهاڪندين مهر تون،
ڏيندين سڏ ۾ مونکي سڏ تون،
هي جان چو ڳڻتئين ڳري.
سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

جيڪي گهران تو کان گهران،
تو ڪي ڇڏي ٻيو ڪيئن وٺان،
ٻي هنڌ نٿي هيءَ دل ئري،
سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

ان لائق پي آهيان ڪٿي،
تنهنجو نانءُ آڻيان وات تي،
هي حجت ڪمينو تو ڳري.
سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

هن حال تي تون پال ڪر،
 پنهنجي ڪٿي جو خيال ڪر،
 جو دم جيئي تنهنجي ڪري.

هي عرض منهنجو قبول پوي،
 واسطي خدا ۽ رسول جي.
 سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.
 سڻ مرشدي يا مرتضيٰ، يا مرتضيٰ سڻ هيءَ صدا.

محمد علي سهتو

دعائے کلمات دم دستگیر

حضور پیرانِ پیر دستگیر محبوب سبحانی غوثِ صمدانی نور
یزدانی، سیدنا غوث الاعظم الشیخ سید عبدالقادر جیلانی الحسنی
والحسینی رضی اللہ تعالیٰ عنہ جن جی ذاتِ پاک سان نسبت جی
اہمیت کی واضح کندي کنهن عارف کامل جو چوڻ آهي تہ؛

سگ درگاہ میراں شو، چول خواہی قرب ربانی،
کہ بر شیراں شرف دارد، سگ درگاہ جیلانی۔

یعنی، ای طالب جیکڏهن تون خدا تعالیٰ جی ویجھڙائی
گهرین ٿو تہ پوءِ اچ، اچي دلبر دستگیر جی دامن وٺ ۽ پنهنجي
خوديءَ کي فنا ڪري بادشاه پیر دستگیر جی درگاہ جو کتو ٿي
پئ ۽ مڙئي شک گمان دفع ڪري سندن عشق ۾ فنا ٿي وينو دم
دستگیر جو ورد پچاءِ ۽ پک جاڻ تہ

اللہ اللہ کیے جانے سے اللہ نہ ملے،
اللہ والے ہیں، جو اللہ سے ملا دیتے ہیں۔

خیر اندیش: پیر سید محمد موریل شاہ جیلانی عفی عنہ،
درگاہ جیلانیہ گمبت شریف

مَلَهْ مَهَانگو ان جو

بسم الله الرحمن الرحيم
نحمدہ، ونصلی ونسلم علیٰ رسولہ الکریم وعلیٰ آلہ واصحبہ وسلم

ڪر طریقت تکیو، شریعت سُجڻ،
هنئون حقیقت هیر تون، ماڳ معرفت ماڻ،
هوءِ ثابوتي ساڻ، ته پسن ڪان پالهو رهين.

اولياءُ الله جو وجود مبارڪ الله تعالیٰ جي عظیم نعمتن مان آهي، اهي پاڪ جسم مسلمانن مٿان رب پاڪ جا وڏا احسان آهن. انهن جي مُهاڀي رب پاڪ جون رحمتون وسي رهيون آهن. انهن جي ڪري مينهن وسن، فصل ٿين، باغ پجن، وليون سايون رهن، واه وهن، گهر آباد، ڪچهريون سلامت ۽ زندگيءَ جون رونقون بحال آهن. انهن جون خانقاهون رحمتِ الهي جا دروازا، جنت جا باغ ۽ روحاني شفا خانا آهن. (شانِ ولايت ص 5)

انهن کي اهو مرتبو ڪيئن مليو؟ بزرگن الله سبحانه تعالیٰ ۽ سندس محبوب پاڪ ﷺ جن کي راتيون جاڳي ريجهائيو، انهن جي تات طلب ۾ سج اپاريو، انهن جي فڪر ۾ پاڻ وساريو، جڏهن پاڻ وسارڻ جي ڪوشش ۾ ڪامياب ٿيا ته انهن کي عرفان و معرفت جي درياھ مان هيرا لعل موتي هٿ ايندا آهن، يعني ولايت جي مرتبي کي پهچندا آهن.

سي پوڄا را پُر ٿيا سمنڊ سيويو جن،
آندائون عميق مان، جوتي جواهرن،
لدائون لطيف چئي، لالون مان لهر،
ڪانهي قيمت تن، ملهه مهانگو ان جو.

الله وارن جو خانقاهون، رشد و هدايت، تبليغ و اشاعت ۽ خدمت خلق جا هر دور ۾ وڏا مرڪز رهيا آهن. خانقاهه هڪ اهڙو وسيع ۽ جامع اکر آهي، جنهن جي ادائگيءَ سان اهي تمام ڪم اچي وڃن ٿا، جيڪي خانقاهه هيٺ هلي رهيا آهن. خانقاهه ۾ رڳو في سبيل الله تعويذ ناهن ملندا، بلڪه مدرسو، مسجد، ننگر خانو، تسبيح خانو، ديني روحاني تربيت گاهه ۽ غريب مسڪينن جو اجهو به آهي.

ويني جنين وٽ، ڏکندو ڏور ٿئي،
ٿن تنهين سين گٽ، اوڏا اڏي پڪڙا.

پاڻ ڪريم ﷺ جن فرمايو آهي: الله تعاليٰ تنهنجي وسيلي سان اگر هڪ شخص کي به هدايت فرمائي ته تنهنجي لاءِ تمام زمين جي سلطنت ملڻ کان بهتر آهي. (جامع صغير، شانِ ولايت ص 48) هن حديث پاڪ جي روشني ۾ خانقاهه جو جائزو وٺو ته الله وارن جون خانقاهون ڪيڏا نه وڏا فلاحِي مرڪز آهن جتان روزانو سوين ڏکال، مونجهاريل، ملول ۽ سوين بدعتي هدايت وارا، فيض وارا فائدي وارا ٿيندا آهن.

پير طريقت، رهبرِ شريعت حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني انهن الله وان مان هڪ آهن جن خلق خدمت لاءِ وڏا ڪشالا ڪڍيا، تڏي تي ويهي غريبن جا ڏکڙا ٻڌندي ڪيترائي سج اڀاري ڇڏيا. سڄي رات مالڪ جي عبادت ۽ سڄو ڏينهن وري ڏوتين جا ڏک سک سلڻ ۾ گذاري ڇڏيا. الله وارن جي خدمت رڳو ڪاري کان پاڪ هوندي آهي، ڇو ته هو پاڻ به دنيا ۽ دنيا وارن کان ڪنڊاڻا ويهندا آهن ته جيئن رڳو ڪاريءَ جو شهبو به نه رهي. هنن جو هر عمل هر نيڪي، هدايت، وعظ، نصيحت، عبادت هجي، توڙي

خدمت خلق سپ الله سبحانه تعاليٰ ۽ سندس محبوب پاڪ، صاحبِ
لولاڪ، مالڪِ ڪونين، واليءَ عرب وعجم ﷺ جن جي رضا ۽
خوشنودي خاطر هوندي آهي.

ساري سبحان جاڳي جن ياد ڪيو،
ان جي عبدالطيف چئي مٽيءَ لڌو مان،
ڪوڙين ڪن سلام، آڳ ۽ اچيو ان جي.

جناب حضرت الحاج پير سيد محمد موريل شاه جيلاني صاحب
جن هن ڪتاب کي پنهنجي نگرانيءَ ۾ تيار ڪرايو آهي، فقير
ڏانهن ڪتاب جو مسودو نظر ثانيءَ لاءِ موڪلي ڏنائون، جيڪي
ڪجهه جلدي جلدي ڪچو پڪو لکي سگهيس سو حاضر آهي. رب
ڪريم اسان جو خطائون معاف فرمائي ۽ قرب خاص نصيب
فرمائي. آمين.

جناب محمد علي سهتي صاحب سني ڪوشش ورتي آهي. رب
ڪريم سندس ڪوششون ساڻ جهي. درگاهه جي فقيرن،
عقيدمندن لاءِ هيءَ هڪ سوکڙي آهي، پڙهي هنيانءَ سان هنڊائڻ
گهرجي.

خير انديش

فقير سيد محمد زين العابدين شاه راشدي

آستانه عاليه، قادريه راشديه،

شادمان ٿاڻون، ملير ڪراچي،

فون 03332008445

اظہارِ راء

الله تبارک و تعالیٰ پنهنجي پاڪ ۽ لاريب ڪتاب قرآن مجيد ۾ اولياءِ ڪرام جو تذڪرو بيان فرمائي چٽڪ پنهنجي ٻانهن کي خود اها وات ڏيڪاري ڇڏي آهي ته جيڪڏهن منهنجو ڪو به ٻانهو منهنجن دوستن جو تذڪرو ڪندو ته ان کي بيشمار رحمتن ۽ برڪتن سان نوازيندس. سنڌ ڌرتيءَ جي عظيم صوفي بزرگ ۽ شاعرن جي سرتاج لاکيڻي لطيف جي به اها ٻولي آهي ته

بيت

يا رهجي پرين وٽ يا ڪجي پرين جي پچار
ان ٻنهي ڳالهين کان ڌار، شل قادر نه ڪري ڪنهن کي.

دورِ حاضر ۾ پرين جي پچار ڪرڻ لاءِ ڪتاب به هڪ انتهائي مفيد ۽ موثر ذريعو آهي، انهيءَ ڪري اسان جي مرشد ڪريم سهڻي سائين الحاج سيد عبدالفتاح شاهه جيلاني، المعروف سائين محمد موريل شاهه بادشاهه دست برڪات جن هن ڪتاب کي منظر عام تي آڻڻ لاءِ حڪم فرمايو آهي.

يقيني طور بادشاهه پيردستگير جي خاندان سان محبت ۽ عقيدت رکڻ وارن سڀني مسلمانن ۽ بالخصوص درگاهه گمبٽ شريف سان وابسته جملہ جماعت لاءِ هي ڪتاب هڪ انمول تحفو آهي. هن ڪتاب کي ادب ۽ اخلاص سان پڙهڻ وارو شخص ائين محسوس ڪندو ته هو چٽ سخي سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن جي مجلس ۾ موجود آهي.

صوفیاء کرام جي نظريي مطابق ڪتاب ذريعي فيضياب ٿيڻ وارن جي لاءِ به سندن باطني صحبت جي بشارت موجود آهي. بس رڳو ادب ۽ اخلاص شرط آهي.

آخر ۾ هن ڪتاب کان مستفيد ٿيڻ واري هر هڪ شخص تي اخلاقي طور فرض آهي ته هو دل جي حضور سان دعا گهرندو رهي ته الله پاڪ جيڪي اسان کي سائين ڪريم جي نشاني نصيب ڪئي آهي خدا تعاليٰ ان هستيءَ (يعني مرشد پاڪ سائين محمد موريل شاهه بادشاهه) کي صحت ۽ عافيت سان تا دير سلامت رکي. کين ۽ سندن اولاد پاڪ جي فيض کي شال ڏينهن قيامت تائين جاري و ساري رکي. آمين. ثمر آمين.

محتاج دعا

عاجز حافظ دين محمد پٽو

خطيب جامع مسجد البلال ٿائون شپ لاهور

اظہارِ تشکر

الله تبارک و تعالیٰ جا اڻ ڳڻيا ڪرم ۽ لک لک شڪرانا جو مون گنهگار، بي وس، بي سگهه ۽ نياز مند کي مرشدي قبل سائين محمد موريل شاهه بادشاهه ^{دست برڪاتهد} جن هي سعادت حاصل ڪرڻ لاءِ حڪم فرمايو ته محبوب الفقراءِ عارفِ ڪامل غوثِ زمان الحاج سخي سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني الحسني والحسيني جن جي حياتِ مبارڪه ۽ خاص طور تي سندن ڪرامات تي مشتمل ڪتاب مرتب ڪريان.

مون کي اهو اندازو به نه هيو ته سائين بادشاهه جي ڪرامتن متعلق اسان کي ايترو سارو مواد ملندو، ننڍي هوندي کان ئي بابا سائين ۽ سائين ڪريم جي ٻين مريدن کان ڪجهه ڪرامات ٻڌندا پئي آياسين پر هاڻي ته ڄڻ ڪو زمين ۾ لڪيل خزانو نڪري پيو آهي جيڪو کڻي ته ڪو نه پيو پر وڌندو پيو وڃي. ڪتاب جي شروعات جيڪڏهن اڃان پنج ڏهه سال پهريان ٿئي ها ته شايد اسان کي اڃان وڌيڪ مواد ملي سگهي ها ۽ سائين ڪريم جي مبارڪ زندگيءَ جا ڪوڙ سارا لڪل ورق سامهون اچن سگهن ها، چو ته گهڻا سارا اهي مريد ۽ عقيدتمند جن سائين ڪريم سان ڪجهه عرصو گڏ گذاريو، اهي گذريل ڪافي سالن دوران هن فاني جهان کي ڇڏي چڪا آهن ۽ ٻيو ته اڃان ڪوڙ سارن مريدن ۽ عقيدتمندن تائين اسان پهچي به نه سگهيا آهيون جن متعلق اسان کي اهو ٻڌايو ويو ته اهي مريد ۽ عقيدتمند ڪجهه عرصو سائين ڪريم سان گڏ رهيا آهن يا انهن سائين ڪريم جي ڪائي ڪرامت ٻڌي يا ڏني آهي ۽ نه ئي وري انهن مريدن کي اها ڄاڻ آهي ته ڪو سائين

کریمن جي حوالي سان ڪوئي ڪتاب بہ مرتب ٿي رهيو آهي. هي ڪتاب محض هڪ ابتدائي ڪوشش آهي. ڏٺيءَ در دعا آهي ته شال اسان کي اها توفيق بخشي ته اڳتي هلي هن ڪتاب کي اڃان وڌيڪ بهتر بڻائي مرشدن ڪریمن جي حياتِ مبارڪ جو مفصل احوال سندن مریدن ۽ معتقدن تائين پهچائي سگهون. دستگیر پیران پیر حضرت شیخ عبدالقادر جیلانی جي اولادِ پاک مان گمبت شریف واري گاديءَ جي حوالي کان هي پهريون ڪتاب آهي جنهن ۾ ڪنهن حد تائين درگاهه جي قیام ۽ ان جي تاریخ جو مختصر ۽ محبوب الفقراءِ عارفِ کامل غوثِ زمان الحاج سخي سيد غلام مرتضیٰ شاه جیلانی الحسني والحسيني جن جي حياتِ مبارڪ ۽ خاص طور تي سندن ڪرامات جو مختصر احوال ڏنو ويو آهي. سنڌ جي تاریخ جي تمام گهٽ ڪتابن ۾ گمبت جي جیلانی ساداتن جو تذڪرو ملي ٿو، ان جو هڪ سبب خود گمبت جي جیلانی خاندان جي ریاڪاري ۽ خود نمائي کان پري رهڻ واري سوچ پڻ آهي. ان جو هڪ ننڍڙو مثال مان اوهان کي ڏيندو هلاڻ ته جنهن وقت قبل سائين مرشد سيد محمد موریل شاهه دامت برکاته جن سائين ڪریمن جي حياتي ۽ ڪرامات متعلق ڪتاب مرتب ڪرڻ جو حڪم فرمایو ته مون قبل سائين جن کي هٿ ادب جا ٻڌي عرض ڪيو ته قبل سائين منهنجي دلي خواهش آهي ته هن ڪتاب ۾ ڪجهه ذڪر اوهان جي مبارڪ حياتي جو بہ ڪيو وڃي ته پاڻ سختيءَ سان منع ڪرڻ فرمایائون.

ڪتاب ۾ آندل گهڻي قدر روایتون ۽ نقل سائين بادشاهه جي مریدن ۽ عقیدتمندن وٽان گڏ ڪیل آهن، جنهن ۾ ان مرید یا

عقیدتمند جو نالو ۽ سندس ایدریس پڻ ڏني وئي آهي ته جيئن ان روايت جي مستند هجڻ ۾ ڪوئي شڪ يا ابهام باقي نه رهي، پر پوءِ به جيڪڏهن اسان کان شعوري يا لاشعوري ڪائي سَهو پئجي وئي آهي ته پڙهندڙن کي گذارش آهي ته ان سلسلي ۾ مطلع ڪري اسان جي رهنمائي ڪن. اوهان سڀني کي هي گذارش به ڪجي ٿي ته اگر اوهان وٽ ڪائي ڪرامت ڪوئي نقل سائين بادشاهه جي مبارڪ حياتيءَ جي حوالي کان ٻڌل يا ڏنل آهي ته اها پنهنجي نالي سان درگاهه شريف گمبٽ يا مون ڏانهن ڏياري موڪليو يا محض فون تي ميسج ڪريو باقي تفصيل اسان اوهان کان پڇي وٺنداسين ته جيئن انهن ڪرامات کي ڪتاب جي ٻئي چاپي ۾ شامل ڪري سگهجي، اسان جي اها به ڪوشش آهي ته هن ڪتاب کي اردو ٻوليءَ ۾ به ترجمو ڪري ڇپرائجي ته جيئن پوري پاڪستان جا ماڻهو هن فيض جي بحرِ عميق مان ڪي موتي ۽ جواهر ماڻي مستفيد ٿي سگهن.

هن ڪتاب کي مرتب ڪرڻ ۾ مرشد قبل سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن جي پوٽي قبله سائين حفيظ الله شاهه جيلاني دست برضا ۽ سندس خدمتگار نادر علي سهتي جو خاص ڪردار رهيو آهي، ڇو ته سائين حفيظ الله شاهه بادشاهه سيلاني مزاج هجڻ ڪري اڪثر سفر ۾ رهندا آهن مختلف مريدن وٽان جيڪي کين ملندو رهيو، اهو مون تائين پهچائڻ جي مهرباني ڪندا رهيا، ان کان علاوه مرحوم خان محمد جوڪيو، صدرجي پٽيون واري جي اولاد وٽان سائين ڪريم جا پنهنجا لکيل خط مبارڪ جيڪي ملي سگهيا آهن، انهن مان ڪجهه جيئن جو تيئن ڪتاب ۾ ڏنا ويا آهن. سائين

قبلا مرشد الحاج سيد محمد موريل شاه بادشاه دامت برهانہم العالیہ جن جي بارگاهہ ۾ هر وقت مصروف خدمت رهندڙ خاص خدمتگار فقير احمد ٻرڙو جو به مشكور ۽ ممنون آهيان جنهن ڪتاب جي تاليف ۽ ترويج ۾ ڀرپور ساٿ ڏنو آهي. ان کان علاوه درگاهہ شريف جي خدمت گارن فقير رياض احمد ميمڻ، عابد حسين عباسي ۽ مختيار احمد عباسيءَ به هن ڪارِ خير ۾ پنهنجي دل جي حضور سان حصو ورتو آهي. آخر ۾ آءٌ سائين پرفيسر محراب علي لاکي صاحب جن جو خاص شڪريو ادا ڪرڻ چاهيندم جن هن ڪتاب کي تحرير ڪرڻ ۾ انتهائي اهم ڪردار ادا ڪيو، هن ڪتاب ۾ جن جن به دامِ درمِ سخن حصو ورتو آهي، الله تعاليٰ انهن سڀني کي ان جو اجرِ عظيم عطا فرمائيندو ۽ مرشد ڪريم به کين پنهنجي خصوصي نظر عنايت سان نوازيندا. آمين ثم آمين.

طالبِ دعا:

اَبَدُ وِوِڪِيَتِ مُحَمَّدِ عَلِي سَهتو

پير جو ڳوٺ ضلع خيرپور، سنڌ

03003152775

شہباز لامکانی، مخدع مکانی، غوث الاعظم، دستگیر محبوب سبحانی حضرت سیدنا عبدالقادر جیلانی

اسلام جي تاريخ جي معروف ترين روحاني اڳواڻ عظيم تر صوفي بزرگ، قطب رباني، غوث الاعظم دستگیر حضرت سیدنا عبدالقادر جیلانی جن جي ولادت باسعادت پهرين رمضان المبارڪ 470 هجري ۾ ايران جي مشهور ڳوٺ گیلان ۾ ٿي. اڪثر تذکره نگار هن ڳالهه تي متفق آهن ته حضور غوث الاعظم جن جي ولادت با سعادت گیلان يعني عربي زبان ۾ (جیلان) ۾ ٿي (دائرہ المعروف).

حضرت سیدنا عبدالقادر جیلانی جن جا تمام گهڻا لقب مشهور آهن، انهن مان محبوب سبحانی، هيڪل صمدانی، صاحب الفيض الرباني، پير پيران، مير پيران، محي الدين، شيخ الاسلام ۽ تاج العارفين تمام گهڻو مشهور ٿيا آهن.

سندن ڪنيت ابو محمد هئي اڪثر تذکره نگارن جو متفق عليه فيصلو آهي ته سندن سلسلہ نسب والد ماجد جي طرفان حضرت سیدنا امام حسن سان ملي ٿو ۽ والده ماجده جي طرفان حضرت سیدنا امام حسين سان ملي ٿو. ان کان سواءِ تاريخ جي متاخرين علماء ڪرام مان تقريباً ستر مصنفين ۽ محققين کين حسني الاصل سادات ۾ شمار فرمايو آهي. حضرت سیدنا عبدالقادر جیلانی جن جي والده ماجده جو اسم گرامي ام الخير امه الجبار فاطمه هو ۽ حضرت ابو عبدالله صومعي جي صاحبزادي هئي. حضرت ابو عبدالله صومعي پنهنجي وقت جا معروف ترين صوفي بزرگ هئا ۽ متعدد مشائخ جي محبتن مان فيض ياب به هيا ۽ هڪ مستجاب الدعوات وليءَ طور شمار ٿيندا هئا.

درس تدریس، فتاویٰ، خانقاہی تربیت ۽ تصنیف و تالیف سان گڏ و گڏ عام ماڻهن جي اصلاح جي لاءِ حضرت سيدنا عبدالقادر جيلاني جن تبليغ ۽ وعظ جي ڪم جي طرف به توجهه فرمايو. سندن خطبات مان چڱيءَ طرح اندازو لڳائي سگهجي ٿو ته پاڻ نهايت بلند مرتبي وارا خطيب هئا. پاڻ عام وعظ جي شروعات 561 هه ۾ ڪيائون. سندن وعظ جي مجلس قاضي ابو سعيد مبارڪ المخزوميءَ جي درسگاهه ۾ منعقد ٿيندي هئي ۽ شائقين جي ميڙ جو هي عالم هو جو مدرسي ۾ ڪيترائي پيرا توسيع ڪرڻي پئي.

حضرت سيدنا عبدالقادر جيلاني جن بيعت ۽ خانقاہي تربيت ۾ اهل ارشاد جي طريقي کي وسعت ۽ تازگي بخشي. سندن زندگي ۾ سندن جاري ڪيل طريقي (عاليه قادريه) لکين ماڻهن کي فيضياب ڪري ڇڏيو آهي. سندن وصال شريف کان پوءِ سندن خليفن ۽ قادريه خانقاهن جو سلسلو نه فقط عالم اسلام ۾ اصلاح ۽ ارشاد جي هڪ وسيع تحريڪ جي صورت اختيار ڪري ويو. بلڪ غير مسلمن ۾ به اسلام جي اشاعت جو هڪ موثر ذريعو ثابت ٿيو ۽ ان جي ذريعي لکين يهودي ۽ مجوسي اسلام ۾ داخل ٿيا.

هڪ ڀيري پاڻ محله حلبه ۾ پنهنجي مهمان خاني ۾ وعظ فرمائي رهيا هئا ته مٿن حالت ڪشفي طاري ٿي ۽ پاڻ فرمايائو:

(منهنجو هي قدم هر وليءَ جي ڪنڌ تي آهي)

ان مجلس ۾ عراق جا سڀ اڪابرین موجود هئا، سڀني اهو ارشاد گرامي ٻڌي ڪري پنهنجا ڪنڌ جهڪايا ۽ پوري زمين تي جتي جتي ڪوئي قطب، ابدال يا ڪو ٻيو ولي الله هو، هر هڪ سيدنا غوث الاعظم جا اهي الفاظ مبارڪ ٻڌندي ئي پنهنجا ڪنڌ جهڪائي ڇڏيا ۽ سندن مجلس ۾ موجود مشائخ مان هڪ شيخ

عارف بالله حضرت علي بن ابو نصر الهيثمي اتي ڪري سندن قدم مبارڪ پنهنجي ڪنڌ تي رکي ڇڏيو.

حضرت خواجه معين الدين چشتي اجميري انهن ڏينهن ۾ خراسان جي پهڙن ۾ مجاهدات ۽ رياضات ۾ مشغول هئا، روحاني طور تي حضور غوث الاعظم جومثيون فرمان ٻڌي ڪري پنهنجو ڪنڌ ايتري قدر جهڪايائون جو سندن پيشاني زمين کي ڇهڻ لڳي ۽ عرض ڪيائون (توهان جا ٻئي قدم شريف منهنجي مٿي ۽ اکين تي) حضرت سيدنا عبدالقادر جيلاني خواجه غريب نواز اجميري جي ان اظهار نياز کان متاثر ٿي ڪري مجلس ۾ فرمايائون ته سيدنا غياث الدين جي صاحبزادي ڪنڌ جهڪائڻ ۾ سبقت ڪئي آهي جنهن جي سبب عنقريب ان کي ولايت هند سان سرفراز ڪيو ويندو.

حضرت سيدنا عبدالقادر جيلاني 11 ربيع الثاني 841 هجري سومر جي رات عشاء جي نماز کان پوءِ وصال فرمايو ۽ بغداد شريف جي باب الازج ۾ مدفون ڪيا ويا.

حضرت شاه ولي الله محدث دهلوي فرمائي ٿو. امت جي اوليا عظام مان راه جذب جي تڪميل کان پوءِ جنهن شخص ڪامل ۽ مڪمل طور تي ان نسبت اويسيه جي اصل جي طرف رجوع ڪري اتي ڪامل استقامت سان قدم رکيو آهي، اهي حضرت شيخ محي الدين عبدالقادر جيلاني آهن ۽ انهيءَ سبب جي ڪري چوندا آهن ته حضور غوث الاعظم پنهنجي مزار شريف ۾ زنده ماڻهن وانگر تصرف فرمائڻ ٿا

مولوي غلام سرور کهڙائي

حضرت پیرسید غلام مرتضیٰ شاہ جن جو خاندانی پس منظر

حضرت پیر سید احمد شاہ جیلانی ۽ سید محمد شاہ جیلانی جو سندھ

۾ اچڻ

حضور پیران پیر، دستگیر، سیدنا، غوث الاعظم، جیلانی جن جي اولاد مان حضرت پیر سید محمد شاہ بغدادی دین اسلام جي تبلیغ ڪرڻ لاءِ 1189 هجري ۾ سنڌ جي شهر کهڙا ۾ اچي حضرت مخدوم احمدی (وفات 1203 هـ) وٽ رهڻ لڳا. هڪ سال گذرڻ کان پوءِ سندس ٻيو ڀاءُ حضرت پیر سید احمد شاہ جیلانی بغدادی به کهڙن ۾ اچي ساڻن ملاقاتي ٿيا ۽ واپس بغداد شریف هلڻ لاءِ کين گهڻو ئي زور ڀريائون مگر حضرت سائين پیر محمد شاہ جیلانی کين فرمايو ته مون کي هينئر قطب الاقطاب سیدنا غوث اعظم جن سنڌ ۾ ئي رهڻ جو حڪم فرمايو آهي. ان ڪري آءٌ بغداد شریف واپس ڪونه هلندس. بهتر ائين آهي ته اوهين به مون سان سنڌ ۾ گڏجي رهو. ان کان پوءِ پیر سید احمد شاہ جیلانی جن وڏي ڀاءُ جو چوڻ قبول ڪري سنڌ ۾ ئي رهڻ اختيار ڪيو. ٻارنهن مهينا کن ٻئي ڀائر، حضرت مخدوم احمدی وٽ رهيا. ان وقت سنڌ تي ڪلهوڙن جي حڪومت هئي. مخدوم صاحب پاڻ به روحانيت جو صاحب هيو تنهن سیدن جا روحاني ڪمال ڏسي کين هتي مستقل رهائڻ جون ڪوششون ڪيون. حضرت پیر سید احمد شاہ کي راڻپور شهر ۾ ۽ حضرت پیر سید محمد شاہ جن کي گمبٽ شهر ۾ ديني مدرسا کولي ڏنائون. ٻنهي بزرگن جي تبليغ جو علائقي جي ماڻهن تي ايترو ته اثر ٿيو جو روزانو سون جي تعداد ۾ سندن مريد ٿيڻ لڳا. (بحواله تاريخ، تذکره بزرگان سنڌ)

اعليٰ ڪرامت:

سنڌ ۾ جيلاني سيد سڳورن جي وڌندڙ اثر کي ڏسي اُچ شريف (ملتان) جي پيرن ان وقت جي حاڪم ڪلهوڙن کي چيو ته پير سيد محمد شاهه ۽ پير سيد احمد شاهه جن سيد ناهن ۽ اگر آهن ته پنهنجي ڪرامت ڏيکارين. اها ڳالهه ٻڌي پنهي بزرگن ڪلهوڙن جي موڪليل ايلچيءَ کي ساڻ وٺي سنڌو درياھ تي پهتا ته مبارڪ نالي پنهنجي هڪ خليفي کي مصلو ڏئي فرمايائون ته وڃي وچ درياھ ۾ پاڻيءَ تي وڇائي اچ. خليفو حڪم ٻڌي مصلو کڻي وڃي پاڻيءَ تي وڇائي موٽي آيو. اهو ڏسي ڪلهوڙي حاڪمن جي نمائندي حيران ٿي چيو ته جن جي خليفي ۾ ايڏي روحاني طاقت آهي ته مرشدن جي روحانيت ڪيتري هوندي؟ تنهن کان پوءِ حضرت پير سيد احمد شاهه جن درياءَ طرف ويا ۽ مڙهي تي نماز پڙهي موٽي آيا ته ڪلهوڙا حڪومت جي نمائندي کين جهڪي سلام ڪيو ۽ سندن معتقد ٿيو ۽ سمورو احوال ڪلهوڙن حاڪمن کي ڏنائين.

شاديون خانہ آباديون:

سيد شهزادن جون اعليٰ ڪرامات ۽ سندن وڌندڙ اثر ورسوخ ۽ ماڻهن ۾ وڌندڙ عقيدت ڏسي گمبٽ ۽ راڻپور جي ونڊير (سهتا) ذات جي وڏيرن جيلاني ساداتن جي هنن پنهي شهزادن کي پنهنجيون نياڻيون پرڻائي ڏنيون ۽ ندرانه طور کين جهجهي زرعي زمين به ڏني.

درگاه گمبت شریف:

درگاه جیلانیہ گمبت جی بانی حضرت پیر سید محمد شاہ بغدادی کی ہکڑو فرزند نالی حضرت پیر سید عبدالرزاق شاہ پیدا ٿیو جیکی نندی پڻ ۾ ئی فوت ٿی ویو.

حضرت پیر سید عبدالرزاق شاہ جیلانی جن جی کرامت

حضرت پیر سید محمد شاہ جیلانی بغدادی جو فرزند حضرت پیر سید عبدالرزاق شاہ ننڍپڻ ۾ گمبت جی هڪ واڻی (هندو) کان هفتي جی اوڌر تي ڪُھَر وندو هيو. پاڻ ان کان روزانو ڪُھَر وندا هئا ۽ هفتي پڄاڻي کيس ڪل رقم ڏيندا هئا. هفتي جی پهرئين ڏينهن تي سائين عبدالرزاق شاہ فوت ٿي ويا ۽ هفتي جی آخري ڏينهن تي واڻي اچي حضرت پیر سید محمد شاہ جی در جو ڪڙو ڪڙڪايو سائينجن ٻاهر اچي واڻي کان در ڪڙڪائڻ جو سبب پڇيو. واڻي کين عرض ڪيو ته قبل سائين! اوهان جو نينگر مونکان روزانو اوڌر تي ڪُھَر وندو آهي. اڄ کيس پيسا ڏيڻا هئا پر کيس در اڳيان بيٺل نه ڏسي در ڪڙڪايم. سائين محمد شاہ بغدادی جن ڳالهه کي پروڙي ته ويا پر يقين ڪرڻ لاءِ واڻي کان پڇيائون ته ڇا عبدالرزاق شاہ اوهان کان هي سڄو هفتو ڪُھَر ورتا هئا؟ واڻي عرض ڪيو ته قبل سائين! ڪالهه به ورتا هيائين! سائينجن اندر ويا ۽ پيسا ڪڍي اچي واڻي کي ڏئي سڌا حضرت پیر سید عبدالرزاق شاہ جی مزار مبارڪ تي ويا ۽ کين هدايت ڪيائون ته پُٽ، توهان هي جهان ڇڏي چڪا آهيو هينئر اهڙيون ڪرامتون نه ڏيکاريو.

زباني نقل

پير سيد مصري شاه جيلاني ۽ پير سيد خميس علي شاه المعروف سيد جمن شاه جيلاني جن جا ٻڌايل

حضرت پير سيد ابراهيم شاه جيلاني

حضرت پير سيد محمد شاه بغدادی جي فرزند حضرت پير سيد عبدالرزاق شاه جن جي وفات کان پوءِ حضرت پير سيد محمد شاه بغدادی جن به عمر جي آخري حد تي پهچي چڪا هئا ته پاڻ پنهنجي ڀاءُ حضرت پير سيد احمد شاه جيلاني کي درخواست ڪئي ته گمبت جي درگاهه کي بچائڻ لاءِ کيس پنهنجو فرزند عطا ڪن. حضرت پير سيد احمد شاه جيلاني جن کين پنهنجو ٻيو نمبر فرزند حضرت پير سيد ابراهيم شاه بخشيش ڪيو. حضرت پير سيد محمد شاه بغدادی جن جي وفات کان پوءِ حضرت پير سيد ابراهيم شاه گمبت جي گاديءَ جو تاج پاتو. حضرت پير سيد ابراهيم شاه سني سيرت، صورت ۽ وڏي روحانيت جا مالڪ هئا. سندن چهري مبارڪ ۾ غوث الاعظم ميران محي الدين عبدالقادر جيلاني بغدادی جو شعاع نظر ايندو هو. پاڻ وڏا عابد ۽ زاهد هئا. جنهن طرف به ويندا هئا ته سون جي تعداد ۾ ماڻهو سندن مريد ٿي فيض حاصل ڪندا هئا. سندس مريدن جو سلسلو اوڀر ۾ جيسلمير (هندوستان) ۽ اولهه ۾ بلوچستان تائين پهچي ويو ۽ گمبت جي گادي ملڪان ملڪ مشهور ٿي وئي.

(موجودہ درگاہ شریف ۽ مسجد شریف جي تعمير متعلق به ڪا مستند معلومات نه ملي سگهي ته ان جي تعمير ڪڏهن ۽ ڪنهن ڪرائي، بقول سيد خميس علي شاه عرف سيد جمن شاه جيلاني گمبٽ واري جي زباني روايت مطابق ته حضرت پير سيد ابراهيم شاه جي صاحبزادي حضرت پير سيد قطب الدين شاه موجوده درگاه ۽ مسجد شريف جي تعمير ڪرائي)

درگاه شریف ۽ مسجد شریف جي تعمير متعلق روح افروز روايت

استاذ العلماء حضرت مولانا مفتي محمد رحيم سڪندري صاحب موجوده خطيب جامع سڪندريه درگاه عاليه راشديه پير ڳوٺ واري هڪ دفعو جامع راشديه پير ڳوٺ ۾ جمعي نماز جي خطبي دوران ٻڌايو ته جڏهن گمبت درگاه شريف ۽ مسجد شريف جي تعمير مڪمل ٿي چڪي ته گمبت درگاه جي ان وقت جي گادي نشين حضور پاڪ ﷺ جن جي خدمت اقدس ۾ هي عرض رکيو ته مسجد شريف ۾ پهرين نماز حضور پاڪ ﷺ جن پاڻ پڙهائي مسجد شريف جو افتتاح ڪرڻ فرمائين. سندن اهو عرض حضور پاڪ ﷺ جي بارگاه اقدس ۾ قبول پيو ۽ ارشاد ٿيو ته ايندڙ جمعي جي فرض نماز جي امامت اسان (حضور پاڪ ﷺ) پاڻ ڪنداسين. گمبت شريف جي درگاه تي موجود ۽ مسجد ۾ نماز پڙهڻ ايندڙ سڀني معتقدين کي تاڪيد ڪيو ويو ته اهي ايندڙ جمعي جي نماز تي جڏهن اچن ته نوان يا ڌوتل ۽ سنا ڪپڙا پهري، ڏنڊ ۽ خوشبو پڻ لڳائي اچن. پر حضور پاڪ ﷺ جن جي آمد مبارڪ کي راز ۾ ئي رکيو ويو. مسجد شريف کي گلاب جي پاڻيءَ سان ڌوتو ويو، وقت مقرر ته حضور پاڪ ﷺ جن گهوڙي مبارڪ تي تشريف فرمائيا، ليڪن سندن چهره مبارڪ ڍڪيل هيو، حضور پاڪ ﷺ جن نماز جمعہ جي امامت ڪرڻ فرمائي ۽ پوءِ روانا ٿي ويا. ان کان پوءِ ان وقت جي گادي نشين پنهنجي جماعت کي مبارڪ ڏني ته اوهان خوش نصيب آهيو جو اڃا اوهان حضور پاڪ ﷺ جن جي پويان نماز پڙهي آهي.

حضرت پیرسید ابراهیم شاہ جن جي اولاد

حضرت پیر سید ابراهیم شاہ کي پیرسید شمس الدین شاہ، پیرسید غوث محمد شاہ، پیرسید عبدالرزاق شاہ ثاني، پیرسید حسام الدین شاہ، پیرسید محمد شاہ ثاني ۽ پیرسید قطب الدین شاہ نالي ڇھ فرزند پیدا ٿيا.

حضرت پیرسید ابراهیم شاہ جي وفات کان پوءِ سندن وڏو فرزند حضرت پیرسید شمس الدین شاہ گاديءَ تي ويٺو.

حضرت پیرسید شمس الدین شاہ جن جي اولاد

حضرت پیرسید شمس الدین شاہ کي پیر سید خمیس علي شاہ، پیرسید محمود شاہ، پیرسید سومر شاہ، پیرسید جعفر شاہ نالي چار فرزند پیدا ٿيا.

حضرت پیر سید شمس الدین شاہ جي وفات بمطابق 1307 هجري 1890 ع کان پوءِ سندس ٻيو نمبر فرزند ارجمند حضرت پیر سید خمیس علي شاہ بادشاہ جن گاديءَ تي ويٺا. پاڻ اعليٰ صورت ۽ سيرت جا بهترين مظهر هئا، سندن اٿڻي ويهڻي ۽ گفتگو جي طرز بي مثل هئي.

حضرت پیرسید خمیس علي شاه جن جي اولاد

حضرت پیرسید خمیس علي شاه کي پیرسید غلام مصطفیٰ شاه، الحاج پیرسید غلام مرتضیٰ شاه، پیرسید شاه مردان شاه، پیرسید غلام باقر شاه، پیرسید ناصر الدین شاه عرف پیر سید پچیل شاه، پیرسید علي مردان شاه ۽ پیرسید عبدالرحیم شاه نالي ست فرزند پیدا ٿيا.

(نسبي شجر و مبارک)

حضرت پیرسید غلام مرتضیٰ شاه جن حَسَنِي سید آھن سندن حضرت امام حَسَن عليہ السلام جن سان نسبي سلسلو هن طرح ملي ٿو.

1. حضرت سید غلام مرتضیٰ شاه ولد
2. حضرت خمیس علي شاه ولد
3. حضرت پیر سید شمس الدین شاه ولد
4. سید حضرت پیر سید ابراهیم شاه ولد
5. سید احمد شاه ولد
6. حضرت پیر سید محمد صالح شاه ولد
7. حضرت پیر سید عبدالرحیم شاه ولد
8. حضرت پیر سید نور الدین شاه ولد
9. حضرت پیر سید ولي الدین شاه ولد
10. حضرت پیر سید زین الدین شاه ولد
11. حضرت پیر سید شرف الدین شاه ولد

12. حضرت پیر سید شمس الدین شاہ ولد
13. حضرت پیر سید محمد الہتاک شاہ ولد
14. حضرت پیر سید عبدالعزیز شاہ ولد
15. محبوب سبحانی حضرت پیران پیر دستگیر شیخ محی الدین
سید عبدالقادر جیلانی ولد
16. حضرت پیر سید ابو صالح محمد موسیٰ جنگی دوست ولد
17. حضرت پیر سید عبداللہ جیلی ولد
18. حضرت پیر سیدیٰ حی زاهد ولد
19. حضرت پیر سید محمد رومی ولد
20. حضرت پیر سید دائود الدھر ولد
21. حضرت پیر سید محمد موسیٰ ثانی ولد
22. حضرت پیر سید عبداللہ صالح ثانی ولد
23. حضرت موسیٰ الجون ولد
24. حضرت سید عبداللہ محسن (المحض) ولد
25. حضرت سید امام حسن المثنیٰ بن
26. حضرت امام حسن بن
27. حضرت سیدنا علی المرتضیٰ

اھڑی طرح حضرت پیر سید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی جن جو
سلسلو حضرت سیدنا علی المرتضیٰ جن سان ستاویہین پیڑھی ۾
وجی ملی تو.

الحاج پیرسید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی جن جي اولاد

غوٺ زمان حضرت پیرسید غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی کي حضرت پیرسید محمد شاہ ثاني ۽ حضرت پیر سید عبدالفتاح شاہ المعروف حضرت پیرسید محمد موریل شاہ جیلانی نالي بہ فرزند پیدا ٿيا.

حضرت پیرسید محمد شاہ جیلانی (ثاني) جن جي اولاد

پیر سید محمد شاہ کي پیرسید اسد اللہ شاہ پیرسید غلام مرتضیٰ شاہ ثاني، پیرسید عطاء اللہ شاہ، پیرسید سیف اللہ شاہ، پیرسید عبدالرحیم شاہ، پیرسید ہدایت اللہ شاہ، پیرسید امان اللہ شاہ نالي ست فرزند پیدا ٿيا.

حضرت پیرسید محمد موریل شاہ جیلانی جن جي اولاد

الحاج حضرت پیر سید عبدالفتاح شاہ المعروف سید محمد موریل شاہ کي سخي پیر سید محمد عبداللہ شاہ جیلانی، پیر سید علي محمد شاہ جیلانی (وصال سن 2008 ع) ۽ پیرسید حفیظ اللہ شاہ جیلانی نالي ٽي فرزند پیدا ٿيا.

مختصر تعارف

حاتم دوران، فوٽِ زمان، سيف اللسان، مستجاب الدعوات حضرت پير سخي سائين غلام مرتضي شاه جيلاني

حضرت پير سيد غلام مرتضيٰ شاه جيلاني جن جي پيدائش سن 1305 هجري ۾ ٿي، سائين ڪريم عربي ۽ فارسي تعليم آخوند محمد ابراهيم کان درگاه شريف تي ئي حاصل ڪئي. (سائين سخي پير سيد محمد عبدالله شاه بادشاه جن جي زباني روايت مطابق ته ڏاڏا سائين جن حضرت ميان غلام صديق شهدادڪوٽي جن جي مدرسي ۾ حافظ امام بخش سومرو جن سان گڏ به پڙهيا آهن). سندن والد حضرت سائين پير سيد خميس علي شاه بادشاه جن جي وصال کان پوءِ 1930 ۾ درگاه جيلانيه گمبٽ جي سجاده نشين جي حيثيت سندن دستار بندي ڪئي وئي. پاڻ پهريون حج 1964 ۾ ڪيائون، ان سان گڏ ڪربلا معليٰ، نجف اشرف، بغداد شريف به ويا، ان کان پوءِ 1967 ۾ ٻيهر حج ڪري آيا. ۽ 1968 ۾ ڪجهه عرصو بيمار رهڻ کان پوءِ جڏهن حيدرآباد کان واپس پئي آيا ته رستي ۾ سڪرنڊ وٽ پاڻ برقع مٽائي ويا. سندن وصال 26 ڊسمبر 1968 بمطابق 5 شوال 1388 هجري بروز خميس هڪ بجي منجهند جو ٿيو. سندن نماز جنازه مولوي عبدالعزيز، شير پنجاب پڙهائي ۽ کين گمبٽ شريف ۾ درگاه عاليه جيلانيه ۾ رکيو ويو. شوال مهيني جي پنجين تاريخ تي سندن عرس مبارڪ ملهايو ويندو آهي.

سندن سيرت مبارڪ لاءِ هن گنهگار وٽ لفظن جو ذخيرو ناهي جن سان سندن سيرت مبارڪ جو احاطو ڪري موزون لفظن جي جامي ۾ سمائي سگهان

سائين ڪريم جن انتهائي شفيق، خليق، اديب، خوش گفتار، باڪردار، بردبار، باشريعت، سخي ۽ سٻاجهي طبيعت جا مالڪ هئا. پاڻ درگاهه تي ايندڙ مريدن کي چوندا هئا ته ننگر ڪائي پوءِ گهر ويندا ڪريو. ڪيئي مريد مرشد جي حڪم کي اڪين تي رکندا هئا ته ڪي وري اهوچئي هليا ويندا هيا ته ننگر لاءِ ترسنداسون ته ريل گاڏي نڪري ويندي ۽ پوءِ وڃي گمٽ ريلوي اسٽيشن تي پهچندا هئا. خبر پوندي هئن ته گاڏي به ڪلاڪ دير سان ايندي جيڪي مريد ننگر ڪائي پوءِ اسٽيشن تي ايندا هئا. سي به ساڳئي گاڏي ۾ چڙهي روانا ٿيندا هئا.

هر جمعي جي ڏينهن تي جمع نماز کان پوءِ درگاهه جي سامهون نهيل ٿلهي تي سورت ڪهف جي تلاوت ڪرائيندا هئا، روزانو سومهاڻي جي نماز کان پوءِ سورت تبارڪ (سورت الملڪ) جي تلاوت ڪرائي پوءِ دعا گهرندا هئا. سائين ڪريم فجر جي نماز کانپوءِ جماعت کي ذڪر ڪرڻ لاءِ چوندا هئا ۽ ان کان پوءِ نماز اشراق پڙهڻ جو حڪم ڏيندا هئا ۽ ان کان پوءِ اجازت ڏيندا هئا. پاڻ اڪثر ڏينهن رات ذڪر ڪندا هئا. ماڻهن کان به ذڪر ڪرائيندا هئا ۽ صلوات پڙهائيندا هئا. سندن خدمت اقدس ۾ ذوالفقار علي ڀٽو، صدر ايوب، محمد ايوب کهڙو، مخدوم طالب الموليٰ، سردار سلطان احمد چانڊيو، ڄام ڪاڻيو خان، ڄام صادق علي وغيره مطلب ته هر طرح جا ماڻهو پير، فقير، وزير مشير، ڪامورا، جج، وڏيرا، سردار، هندو، اوڏ، جوڳي ۽ ٻيا دعا لاءِ ايندا هئا. سندس درٻار مان ڪو به سوالي خالي نه ويو. مسجد ۾ هر وقت پٿرين جو ڍير لڳو پيو هوندو هيو جنهن تي سڀني حاضرين کان صلوات شريف پڙهائيندا هئا. سائين ڪريم جن نماز تمام گهڻي خشوع ۽ خضوع سان پڙهندا هئا ٻيو ماڻهو ڀلي سڄي نماز پڙهي وڃي پر

سائين ڪريمن جو صرف هڪ نفل ايترو تائيم هلندو هو. پاڻ سڄي رات خدا جي عبادت ڪندا هئا. تهجد کان وٺي سندن ورد وظيفا صبح تائين هلندا هئا. ٽيپهري جي نماز دير سان پڙهندا هئا بلڪ ٽيپهري جي نماز سج لهڻ جي قريب پڙهائيندا هئا. جماعت سان نماز جا پابند هوندا هئا صبح جي نماز سج اڀرڻ کان ٿورو اڳ پڙهائيندا هئا. قبله سائين جو اهو معمول هوندو هو ته جيڪو به ماڻهو سندن خدمت اقدس ۾ ايندو هيو، پوءِ واقف يا غير واقف هجي ان کان پڇڻ فرمائيندا هئا ڪير، بابا؟

سائين ڪريمن جي دربار ۾ سڄو ڏينهن سائل ايندا رهندا هئا ڪو نياڻيءَ جي شاديءَ لاءِ ته ڪي بيمار علاج جي لاءِ پئسا وٺڻ، پاڻ انهن جا سوال پورا ڪرڻ فرمائيندا هئا پر جي ڪو سوالي گهڻي گهر ڪندو هو پوءِ ان کي ويهڻ لاءِ حڪم فرمائيندا هئا ۽ شام تائين جيڪي ڪين نذرانو ملندو هو، اهو ان کي ڏئي ڇڏيندا هئا. ۽ ڪڏهن ڪو جڳهه ٺهراڻ لاءِ عرض ڪندو هو ته پوءِ ڪنهن سرنديءَ واري کي حڪم ڪندا هئا ته هن جي حاجت پوري ڪر. مطلب ته انسان جي حاجت کي پنهنجي حاجت سمجهندا هئا. نذراني جا پئسا ڪڏهن به پنهنجي ڪيسي ۾ نه وجهندا هيا، اهي سندن سامهون پيا هوندا هئا ۽ اتان ئي ورهائيندا هيا. پاڻ سخاوت جا اونها سمنڊ هئا سندن سخاوت پاڪستان بلڪه سعودي عرب اڃان به سڄي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ مشهور آهي.

سائين ڪريمن جي زبان مبارڪ سيفي هئي. سندن زبان مبارڪ مان نڪتل لفظ پورا ٿيندا هئا. سائين ڪريمن وٽان سوالي خالي نه هوندي هيو. چاهي اهو وزيراعظم جو سوالي هجي يا خون جي معافي لاءِ هر ڪو ئي من جي مراد وٺي پوءِ ئي موٽيو. سوالي اڃان گهران نڪرڻ جو ارادو ڪندو هيو ته پاڻ ان جي ڪم سان

لڳي ويندا هئا، هر بيمار کي شفا ملندي هئي، ڪوڙهه کان وٺي اکين کان نابين شخص به سائين ڪريمن وٽان خالي نه موتيا. سائين ڪريم جن سخا جا بحر عميق هئا جتان هر هڪ کي دان ملندو هيو. سندن فيض اڄ به جاري و ساري آهي، ڪنهن مريد سائين ڪريمن کان پڇيو ته قبلًا، هيئنر ته اوهين حال حيات آهيو اسان پنهنجون مرادون اوهان جي در ڪٿي پيا اچون ۽ جهوليون پري پيا وڃون اوهان جڏهن برقعو مٽايو ته پوءِ اسان تي مهرباني ڪيئن ٿيندي؟ پاڻ فرمايائونس ته فقير هاڻي جيئري لڪ ته مٽي کان پوءِ به لڪ، اڙي! تون اسان کي سڏي ته ڏسجانءِ. سبحان الله! پاڻ هميشه مريدن کي چوندا هيا ته مريدٿو! يقين رکو. سائين ڪريم جن انتهائي خوش طبع ۽ خوش مزاج به هيا. موقعي جي مناسبت سان ڪو نه ڪو گفتو اهڙو ڪرڻ فرمائيندا هيا جو محفل باغ بهار ٿي ويندي هئي. سندن جي محفل ۾ ويهندڙ ماڻهن جي دل ڪڏهن به اهو نه چاهيندي هئي ته ڪو سائين ڪريمن جي محفل مان اُٿجي.

سندن فيض مان فيضياب ٿي خلق خدا جي خدمت ڪندڙن مان حضرت سائين سيد محمد عاشق علي شاهه جيلاني، حضرت سائين سيد محمد جيئل شاهه جيلاني، حضرت مولانا محمد عرف نالي منو موري وارا، حضرت سائين فيض محمد فقير لوڙهي وارا حضرت سائين فقير محمد ابراهيم لوڙهي وارا مشهور آهن.

ڪامل مرشد صرف صادق مريد کي ئي نصيب ٿيندو آهي. الله تعاليٰ جي در دعا آهي ته شل يقين ۽ صدق جي دولت سان اسان جي دلين کي منور ڪرڻ فرمائي. آمين.

طالب دعا:

محمد علي سهتو (اڊوڪيٽ)

مشتے از خروار

غوثِ زمان، پیر سید سخی غلام مرتضیٰ شاہ جیلانی جن جون کجھ روح افروز کرامات

جڏهن بندو الله جي نور ۾ فنا ٿي ويندو آ

نقل: قبلا مرشد سائين حفيظ الله شاہ جيلاني دامت برکاتہہ العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته فقير غلام رسول جتوئي لاڙڪاڻي واري کين ٻڌايو ته مان سائين کريم جي پويان نماز پئي پڙهي. سائين کريم حسب عادت انتهائي ڊگهي تلاوت پئي ڪئي جو بيهي بيهي ٿڪجي پياسين. مون دل ۾ سوچيو ته اسان ته اڃان کجھ جوان آهيون جو مڙوئي سٺ جهلي ٿا وڃون سائين کريم جي عمر به ماشاء الله اسان کان الاهي گهڻي آهي پر سائين کريم ته ٿڪجن ئي نه ٿا. پوءِ دل ۾ سوچيم ته سائين کريم امير ماڻهو آهن. مريد به جام اٿن. ڪُشتا وغيره کائيندا هوندا، نماز کان پوءِ جڏهن ذکر مان فارغ ٿيا ته مون کي پنهنجي ڀرسان گهرائي پنهنجي هٿ ۾ منهنجو هٿ وٺي فرمايائون ته فقير! نه اسان ڪشتا کائيندا آهيون، نه اسان جا مريد حڪيم آهن، پر جڏهن بندو الله جي نور ۾ فنا ٿي ويندو آ ته نه ان کي بک لڳندي آ، نه اڃ لڳندي آ ۽ نه وري ان کي ٿڌ ٿيندو آ.

اسان جي مريدن جي نشاني گهڻي صلوات شريف پڙهڻ آهي

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
 ڪي ٻڌايو ته هڪ دفعي جماعت جيلانيه لاڙڪاڻي شاخ جي جنرل
 سيڪريٽري عبدالحڪيم سرهيه جن سائين ڪريم ڪي عرض
 ڪيو ته هر درگاهه جي مريدن جي سڃاڻپ لاءِ ڪا نشاني هوندي
 آهي. اوهان به پنهنجي مريدن ڪي ڪا نشاني عطا ڪريو پاڻ
 فرمايائون ته اسان جي مريدن جي اها نشاني آهي ته اهي صلوات
 شريف گهڻي پڙهندا رهندا.

ٽيپهري نماز دير سان پڙهڻ جو سبب

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
 ڪي ٻڌايو ته سائين اڪثر ڪري ٽيپهريءَ جي نماز دير سان
 پڙهائيندا هئا. هڪ ڏينهن پنجاب جو هڪ عالم سڳورو به ويٺو هو.
 ان سائين ڪريم ڪي نماز جلد پڙهائڻ لاءِ عرض ڪيو ته سائين
 ڪريم ڪيس محراب ۾ وٺي وڃي فرمايو ته سامهون ڏس. هن ڏٺو
 ته ان وقت مسجد نبوي ۾ نماز جي اقامت ٿي رهي هئي.

سائين ڪريم ڪي جو مسجد ۾ ويهڻ ۽ صلوات پڙهائڻ ۽ دعا گهرڻ

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڌالاڪا واري محمد
 علي سهتي ڪي ٻڌايو ته کيس عبدالرسول عرف شمن لاکي ٻڌايو
 ته سندس والد علي محمد لاکو سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني
 جو مريد هيو سو اسان ڪي سائين غلام مرتضيٰ شاهه جي زيارت

لاء وٺي ويندو هو. اسان سائين ڪريمن کي مسجد ۾ ويٺل ڏسندا هئا سون. مسجد ۾ پٿريون رکيل هونديون هيون جيڪي ماڻهو ايندا هئا تن کي پٿرين تي صلوات پڙهڻ جو حڪم ڪندا هئا. حاجت مندن لاءِ دعا ايتري ته ڊگهي گهرندا هئا جو ماڻهن جون ٻانهون ٽڪجي پونديون هيون ساڻن محبت ڪندڙ ته آخر تائين دعا ۾ شامل رهندا هئا باقي ماڻهو ٽڪجي مسجد مان نڪري ويندا هئا.

جن ته وڃي لڪو آڪوه ڪاف جبل جي پٿر هيٺان

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دامت برڪاتہ العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي هڪ مائي کي جن آيو پاڻ پنهنجي خليفي قريشيءَ کي فرمايائون ته اوهان هن مائي جي وارن کان وٺو. خليفي مائيءَ جي وارن کان پڪڙيو پر جن سندس قبضي ۾ نه آيو هن سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته، سائين! جن ونجي ئي نه ٿو. سائين ڪريمن مائي ڏانهن ڏسي فرمايو ته جن قبضي ۾ ڪيئن ايندو. جن وڃي لڪو آهي ڪوه ڪاف جبل جي پٿر هيٺان. پوءِ پاڻ جڏهن نگاه ڪيائون ته جن جهٽ ۾ حاضر ٿي ويو ۽ سائين ڪريمن جو مريد ٿيو ۽ وعدو ڪيائين ته وري مائيءَ جي ويجهو نه ويندس.

ٻڌندڙ ٻيڙيءَ کي تارڻ

نقل: سيد احمد شاه بخاري پٽيون صدرجي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪڙي مائي نالي ڀائٽي سائين ڪريمن وٽ حويلي تي اچي رهندي هئي ۽ سائين ڪريمن جي خدمت ڪندي هئي ان کيس ٻڌايو ته هڪ ڏينهن سائين ڪريمن جن کٽ تي آرامي هئا، ۽ مان سائين ڪريمن جي پيرن کي زور ڏئي رهي هيس ته سائين ڪريمن جن اوچتو گم ٿي ويا. وري جهٽ ڪن کان پوءِ ڏٺم ته سائين ڪريمن جن موجود آهن، مون سائين ڪريمن کان پڇيو ته قبلًا، ڪيڏانهن ويا هيا ته سائين ڪريمن فرمايو فقير ڀاڻي، تنهنجي پٽ عبداللطيف جي ٻيڙي وچ درياھ ۾ ڦاسي پئي هئي اها ڪيڏ ويا هياسين. صبح جو مائيءَ جو پٽ به درگاه تي آيو ان ماءُ کي ٻڌايو ته رات واقعي هن جي ٻيڙي درياھ جي ڪُن ۾ ڦاٽي هئي ۽ مان اتي سائين غلام مرتضيٰ سهڻي کي سڏيو هيو ته منهنجي ٻيڙي نڪري آئي هئي.

سئو اٺن مان ڏهري اٺ جي ڀارت هجيو

نقل: حاجي قربان سهتي نارو شاه واري سائين حفيظ الله شاه جن کي ۽ سائين حفيظ الله شاه جن وري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هو يعني حاجي قربان سهتو هڪ جمعي تي سائين دلمراد فقير لوڙهائي ڏانهن زيارت لاءِ ويو، نماز پڙهي دعا گهري جڏهن دلمراد فقير کان موڪلائڻ لڳو ته فقير صاحب جن فرمايس ته حاجي صاحب! سائين غلام مرتضيٰ سهڻي کي اسان جي طرفان عرض ڪجو ته اوهين جيڪا هڪ سئو اٺن جي مَهار وٺي حضور پاڪ ﷺ جن جي درٻار ۾ ويندا آهيو، ان ۾ جيڪو ڏهرو اٺ آ، ان جي اوهان کي ڀارت هجي

دُعا سان شادي ٿيڻ

نقل: مولوي حافظ شمس الدين خواجہ سڪندري ڪهڙن واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته شاگردي واري زماني ۾ جڏهن شهدادڪوٽ ۾ مدرسو فيض الهي ۾ حفظ ڪندو هيس ته ماستر فيض محمد ڪرل، جيڪو سائين ڪريمن جو مريد هيو ان کيس ٻڌايو ته منهنجي شادي ڪو نه ٿي رهي هئي، مجبور ٿي درگاه شريف گمبٽ آيس، سائين ڪريمن کي سڄي حقيقت ٻڌايم، سائين ڪريمن قريشي خليفه کي فرمايو ته ماستر جي نڪاح جا پتاشا گهرايو ته ورهايون، جماعت ۾ پتاشا ورهايا ويا، پوءِ پاڻ فرمايا تون ته ماستر توهان ڳوٺ وڃو اوهان جي شادي ٿي ويندي، ڳوٺ ۾ گهر نڊ پيو هيس ته خواب ۾ به ساڳي ڳالهه فرمايائون ته اها چوڪري اوهان جي مڱ آهي اوهان کي ئي ملندي، مائٽ توکي ڳولهي سڱ ڏيندا ۽ پوءِ ٿيو به ائين ئي، مائٽن مونکي ڳولهي سڱ ڏنو.

تون مريد يا ٿي اسان جي آهين

نقل: حافظ رب ڏنو وينل ڳوٺ صدرجي پٽيون واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته خليل احمد سومرو وينل ڳوٺ ڳڙهي خدا بخش سومرو، ويجهو احمد پور تعلقه ڪنگري واري کيس ٻڌايو ته هن جي والده غازي احمد شاه بادشاهه راڻي پور وارن جي مريد يا ٿي ٿيڻ لاءِ بابا سان گڏجي وئي، رستي ۾ بابا کيس چيو ته گمبٽ شريف مان سائين غلام مرتضيٰ شاه جي زيارت به ڪندا تاهلون، جڏهن سائين ڪريمن وٽ آيا ته سائين ڪريمن امڙ کي فرمايو ته تون مريد يا ٿي اسان جي آهين، باقي راڻي پور مان زيارت

پلي ڪري اچ پوءِ امڙ جڏهن راڻي پور درگاهه تي پهتي ته خبر پيس سائين غازي احمد شاه جن درگاهه تي موجود ڪو نه آهن، پوءِ امڙ واپس گمبٽ آئي ۽ سائين ڪريم جي مريدپاڻي ٿي.

قصيده غوثيه جي اجازت

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته هن جڏهن سائين قبله مرشدي سخي غلام مرتضيٰ شاه جيلاني جن کان قصيده غوثيه جي پڙهڻ جي اجازت گهري ته پاڻ فرمايائون، چاليهه ڏينهن يارنهن دفعا، وري چاليهه ڏينهن تي دفعا روز پڙهو ۽ پوءِ روزانو هڪ دفعو پڙهندا ڪريو.

مفتي محمد رحيم سڪندريءَ کي تعويد لکڻ جي اجازت ڏيڻ

نقل: استاذ العلماء مفتي محمد رحيم سڪندري صاحب ٻڌايو ته اسان جامع راشديه درگاه شريف پير ڳوٺ ۾ پڙهندا هئاسين. هڪ طالب جي گمبٽ شريف ۾ شادي هئي، اسين ڪجهه شاگرد سندس شادي ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ گمبٽ آياسين، واپسي ۾ جڏهن اسٽيشن تي پهتاسين ته خبر پئي ته ريل گهڻو ٽائيم ليٽ ايندي، مون پنهنجي رفيقن کي چيو ته هلو ته سائين غلام مرتضيٰ شاه جيلاني جي زيارت ڪري اچون. سائين ڪريم جن اسان سڀني سان پاڪر پائي مليا، ننگر ڪرايائون، سائين ڪريم وٽ تعويد وٺڻ وارن جي رش لڳي پئي هئي، مون کي به دل ۾ خيال آيو ته جيڪر سائين ڪريم کان تعويد لکڻ جي اجازت وٺان. ائين ڪندي سائين

کریمن پاڻ مون ڏانهن منهن ڪري فرمايو ته پين اٿئي ته ڪڍ، مون عرض ڪيو هائو قبل سائين پين آهي، پوءِ پنج تعويذ سانده لکرايائون ۽ اجازت به ڏنائون. مفتي صاحب ٻڌايو ته اڄ ڏينهن تائين اهي تعويذ لکندو آهيان ۽ الله جي فضل ڪرم سان ماڻهن جو ڪم ٿي ويندو آهي.

ڪم ڪجي ته صحيح طريقي سان، نه ته نه ڪجي

نقل: حڪيم صاحب خان جتوئي، محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته هڪ پيري سائين ڪریمن جي ڪچهري ۾ ويٺاھياسين سائين ڪریمن فرمايو ته اوهان ۾ ڪو مينهنون ڏهڻ وارو آهي؟ مون عرض ڪيو ته قبل سائين، مان ڏهائي ڪندو آهيان. فرمايائون ته ٽي مينهنون ڏهي وٺ. اهو چئي پاڻ حويلي طرف هليا ويا. مان اٿيس هڪ مينهن ڏڌم، ٻي ڏڌم ته اڌ ڦڙائي ويو ۽ هڪ ٻي مينهن پوري ڦڙائي ويو. ٽيڊ مينهن جو ڪير ڪڍي مان رکي ڇڏيو. سائين ڪریمن موٽي آيا ۽ اچڻ سان فرمايائون ته صاحب خان، ڪنهن ٻئي جو ڪم ڪجي ته صحيح طريقي سان پورو ڪجي نه ته ڪجي ئي نه.

ديوان ڪي درود پاڪ پڙهائڻ

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته سائين ڪریمن جن درگاهه جي مسجد جي در وٽ جماعت سان گڏ هٿ مٿي ڪڍي درود پاڪ پڙهي رهيا هئا ته گهٽي ۾ هڪ هندو به ٻُڪُ جهليو بيٺو هو. سائين ڪریمن کيس سڏ ڪري فرمايو ته مسجد ۾ اندر اچي درود پاڪ پڙهه، پوءِ اهو هندو مسجد ۾ اندر آيو ۽ جماعت سان گڏجي درود پاڪ پڙهيائين.

مرید جو پري کان سڏڻ ۽ سائين ڪريمن جو گمبٽ ۾ ٻڌڻ

نقل: مولوي حافظ غلام اڪبر اڄڻ سڪندري ڪهڙائي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ دوساڻي ميتلا لڳ پير عيسيٰ جو فقير. الهجڙيو ميتلو نشو ڪندو هو ۽ ان جي پورت ڪرڻ لاءِ سائين غلام مرتضيٰ شاه کان روزانو پنج روپيا وٺندو هو. جڏهن زمين جي جي ڍل مقرر ٿي ته هن وٽ ڪوتوار آيو ۽ چيائينس ته سپاڻي زمين جي ڍل جيڪا توڙي هڪ سئو روپيا ٿئي ٿي ڏجان ۽ جيڪڏهن نه ڏئي ته پوليس کان ٻڌرائيندو سانءِ. هن جي زمين غير آباد هئي پر پوليس جي ڊپ کان سڄي رات سائين ڪريمن کي سڏ ڪري چوندو رهيو ته مرشد سائين ساڻي ٿجانءِ، صبح جو سوير اچي سائين ڪريمن وٽ پهتو سائين ڪريمن کيس ڏسي فرمايو ته فقير! سڄي رات نه پاڻ نند ڪيئي نه اسان کي سمهڻ ڏئي، هاڻي هي سئو روپيا وٺ، پر توڙي سٺ روپيا ڍل رهيل آهي سا وڃي ته پيدار کي ڏي باقي چاليهه روپيا پنهنجي ڪتب آڻجانءِ. فقير عرض ڪيو سائين! ڪوتوار ته سئو روپيا ڍل چئي آهي. سائين ڪريمن فرمايس ته ته پيدار کان ڍل جو ڪتاب ڪولرائي ڏسجان، توڏانهن ڍل سٺ روپيا لکيل هوندي فقير خوش ٿي روانو ٿي ويو. فقير ته پيدار کي چيو ته مون ڏانهن سٺ روپيه ڍل آهي تون چوين ٿو ته هڪ سو روپيه آهي، ڍل جو ڪتاب ڪول. ته پيدار جڏهن ڍل جو ڪتاب کوليو ته ان ۾ سٺ روپيه لکيل هئا. ته پيدار پاڻ حيران ٿي ويو. فقير سٺ روپيا ڍل ڏئي جان آجي ڪرائي.

پُٽ جي بشارت ڏيڻ

نقل: استاد رستم علي مهر وينل ڳوٺ رستم علي مهر لڳ بوزدار وڏا تعلقه نري مير واه واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته. ڳوٺ پير عيسيٰ جو غلام محمد ميتلو زال وٺي سائين ڪريمن

وت آيو ۽ عرض ڪيائين ته اولاد ڪونهي ٻئي زال مڙس عمر وڃائي وينا آهيون. زمين جو هڪ ايڪڙ آهي سو اوهان کي نذراني ۾ رتا ڏيون قبول پوي. سائين ڪريمن فرمايس ته غلام محمد! چريو ٿيو آهين ڇا؟ توکي پت ڄمندو ۽ ان زمين جو مالڪ ٿيندو پوءِ ڪيسي مان ڪجهه پيسا ڪڍي کيس ڏئي فرمائون ته، هي پيسا ڪڍ ۽ وڃي حج ڪري اچ. غلام محمد سائين ڪريمن کان پيسا وٺي حج ڪري آيو ۽ سال کان پوءِ کيس پت ڄاڻو.

جي اوهين چئو ته ٻيڙيءَ کي لوڏو ڏيون

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاھ جيلاني دست برڪاتہ العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته وڏيري غلام حيدر سهتي وينل ڳوٺ حاجي شفيق محمد سهتو لڳ نارو شاھ واري کين ٻڌايو ته هن جي ڳوٺ مان هڪ چوڪري ۽ چوڪرو شادي جي خيال سان نڪري ويا. هنن گهڻو ئي هٿ پير هنيا پر ڪٿي به ڏس پتو نه پئي مليو، سو چوڪريءَ جو پيءُ محمد حسن تهيدار ۽ حاجي قربان سهتو گڏجي سائين ڪريمن وٽ حاضر ٿيا ۽ سڄو قصو ڪري ٻڌايائون. سائين ڪريمن فرمايو ته بابا چوڪري ۽ چوڪرو ٻئي ڄڻا هيئنر ميهڙ واري پاسي کان پورتي وٽان ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا وڃن پيا. جي اوهين چئو ته ٻيڙيءَ کي لوڏو ڏيون. ان تي محمد حسن هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته قبل سائين ٻيڙيءَ ۾ ته ٻيا ماڻهو به هوندا انهن اسان جو ڪهڙو قصور ڪيو آ. اوهان مڙئي خير جي دعا گهرو ته جيئن خير ٿي وڃي. پاڻ مرڪي ڏنائون ۽ پوءِ دعا گهريائون. الله جي مهربانيءَ سان ٻئي ڏينهن تي ٻئي ڄڻا پاڻ ئي موٽي آيا ۽ ڳوٺ ۾ هڪ وڏو جهيڙو ٿري ويو.

خواب ۾ حج ڪرائڻ

نقل: مولوي تاج محمد ڪپر خطيب نوراني مسجد گمبٽ شريف واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جي مسجد جو هڪ خطيب ملڪاڻي شريف واري خليفِي ڏانهن ايندو ويندو هيو، مولوي صاحب کي ان جي امڙ حج تي وڃڻ نه پئي ڏنو، مولوي صاحب خليفِي صاحب کي حال عرض ڪيو ته خليفِي صاحب چيس ته اوهان جو اهو ڪم سائين غلام مرتضيٰ شاهه گمبٽ واري وٽان ٿيندو. مولوي صاحب شام جو درگاهه شريف گمبٽ تي پهتو، سائين ڪريمن مولوي صاحب کي ننگر ڪرايو، سومهاڻي جي نماز کان پوءِ سائين ڪريمن مولوي صاحب کي فرمايو ته مولوي صاحب حال احوال صبح جو ڪبا. رات جو مولوي صاحب سمهي پيو، اک لڳڻ سان ئي ڇا ڏسي ته مولوي صاحب جي حج جو سفر شروع ٿي ويو آهي. ڪراچي کان جده، جدي کان مڪو پاڪ، مدينو شريف، صفا مروه، مطلب ته حج جا سڀ ارڪان، چاليهه نمازون مديني پاڪ ۾ ادا ڪرڻ سان گڏ سڀ زيارتون به ڪيائين، صبح جي نماز جي وقت مولوي صاحب کي جاڳ ٿي وئي. صبح جي نماز وقت جڏهن سائين ڪريم جن آيا ته مولوي صاحب کي ڏسي مڪيا ۽ پڇيائونس ته مولوي صاحب ڪر خبر، مولوي صاحب هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته قبل سائين رات حج ته اوهان ڪرائي ڇڏيو، پاڻ فرمايائون ته مولوي صاحب باقي ظاهري حج اوهان امڙ جي وفات کان پوءِ ڪجو، هن وقت اوهان جو حج امڙ جي خدمت ڪرڻ آهي.

خدمت گار مائيءَ جو هٿ وٺي محبوب ﷺ جي هٿ ۾ ڏيڻ

نقل: هڪ دفعي سائين مرشد سخي محمد عبدالله شاهه جيلاني دامت برڪاتہم العالیہ جن جي محفل ۾ وينا هئاسين ته سائين جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ مائي نالي حرمت راهوجي اسان جي ڏاڏا سائين (سائين غلام مرتضيٰ شاهه بادشاهه) جن جي خدمت ۾ رهندي هئي، هن جي ساري عمر حويليءَ تي گذري وئي هئي هڪ ڏينهن سائين ڪريم جن حويليءَ ۾ وينا هئا، اها مائي حويليءَ جي پٿر ۾ رلي به ناهي رهي هئي ته روئي به رهي هئي، سائين ڪريم جي جڏهن نظر مائيءَ تي پئي ته پاڻ پڇيائونس ته مائي ڇو پئي روئين؟ مائيءَ روئندي ورائيو ته قبل سائين عمر گذري وئي اوهان جي خدمت ڪندي ڪندي، پر مليو ته ڪجهه به ڪونهي، پاڻ فرمايائونس ته مائي تون سچ ٿي چوین. پاڻ اٿيا تازو وضو ڪري به رکعتون نماز پڙهي ماصلي تي مائيءَ کي سڏکيائون، مائي جڏهن سندن ويجهو اچي ويئي ته مائي جو هٿ وٺي پاڻ پنهنجي سڄي ٻانهن مٿي کنيائون ۽ مائيءَ جو هٿ جڏهن پنهنجي ٻانهن کان اڳتي وڌايائون ته مائيءَ جو هٿ اڳيان ڪنهن جهلي ورتو. پاڻ مائيءَ کي مخاطب ٿي فرمايائون ته مائي اسان تنهنجو هٿ حضور پاڪ ﷺ جي هٿ ۾ ڏنو آهي، اڃان تو کي ڪجهه ٻيو به گهرجي؟ مائي سائين ڪريم جي پيرن تي ڪري پئي ۽ بيهوش ٿي وئي.

جنهن به شخص اڄ اسان جي پويان جمعي نماز پڙهي آ، ان جي جنت جا ضامن اسان آهيون

نقل: منجهي اسڪول (محمد علي سهتي) جي آفيس ۾ سائين بادشاهه جي تصوير لڳل آ، هڪ دفعي پير صاحب پاڳاري جون زمينون سنڀالڻ وارو فقيرولي محمد مون وٽ آيو، هن جي نظر جڏهن سائين ڪريمن جي تصوير تي پئي ته مون کان پڇيائين ته تون سائين ڪريمن جي تصوير ڇو هنئي آهي؟ مون کيس ٻڌايو ته اسان سائين ڪريمن جا ابن ڏاڏن کان مريد آهيون. ان تي هن ٻڌايو ته ادا، اسان تي به سائين جي مهرباني ٿيل آهي، پوءِ پاڻ ٻڌايائين ته هو نئين ديري جي پاسي جتي سندس ڳوٺ به آهي، هڪ جمعي تي تيار ٿي جمعي نماز لاءِ جڏهن مسجد ۾ پهتو ته مسجد ۾ بيهڻ جي جاءِ ڪونه هئي پر مسجد جي ڀر واري رستن تي به ماڻهو بيٺل هئا، مون پڇيو ته اڄ ايتري رش ڇو آهي، اتي ڪنهن ٻڌايو ته اڄ گمبٽ شريف وارا سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني جن نماز پڙهائيندا ان ڪري ايتري رش آهي، گرمي به تمام گهڻي هئي، سائين ڪريمن نماز به ڪجهه ڊگهي پڙهائي ۽ دعا به ايتري ڊگهي گهريائون جو هٿ ئي ٽڪجي پيا. گرمي ۾ اهڙي حالت ٿي جيڪا بيان ڪرڻ کان ٻاهر آهي، پگهر، پيرن کان هيٺ وهي هليو. دعا گهري جڏهن جماعت ڏانهن ڏنائون ۽ جماعت جي حالت ڏسي پاڻ فرمايائون ته جماعت سڳوري، اوهان کي تڪليف اچي وئي آ، اڄ اسان اوهان کي هڪ خوشخبري ٿا ٻڌايون ته جنهن به شخص اڄ اسان جي پويان جمعي نماز پڙهي آ، ان جي جنت جا ضامن اسان آهيون.

اجان ويهه ڪجهه ڏس

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم صاحب لوڙهي واري لڳ سڳيون تعلقہ سوپوڊيرو جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته زوار محمد چٽل ڀٽو وينل ڳوٺ قاضي ڀٽا سائين ڪريمن جو خليفو هيو، ان جو هڪڙو دوست هيو استاد مولا بخش جيڪو انگريزي ماستر هيو، زوار محمد چٽل ان کي سائين ڪريمن جون ڳالهيون ٻڌائيندو رهندو هيو، استاد مولا بخش دل ۾ سوچيندو هيو ته اهي پير رڳو ٻين جي پئسن تي ٿا پلجن، غريب مريدن کان پيسا وٺي پنهنجو ڪم ٿا هلائن. پير سڄو ڏينهن پئسن جي دڙن تي وينا آهن. هڪ ڏينهن استاد مولا بخش سائين ڪريمن ڏانهن زوار محمد چٽل سان گڏجي صبح جو آيو، سائين ڪريمن استاد مولا بخش کي پنهنجي پرسان ويهاريو، سائين ڪريمن جي آڏو نذرانو رکجڻ شروع ٿيو ته سائين به اچي دُر ورتو، سائين ڪريمن استاد کي فرمايائو ته هنن پئسن مان اوهان سائين کي ڏيندا وڃو. سائين ايندا ويا هي ڏيندو ويو، آخر نذرانو کڻي ويو، سائين ايندا رهيا، هن چوريءَ پنهنجي کيسي مان ڏهه روپيا کڻي ٿورا ٿورا ڪري سائين کي ڏنا، پر پوءِ به سائين ايندا رهيا ته هن سائين ڪريمن کان اجازت گهري ته قبل سائين مون کي اجازت ڏيو، سائين ڪريمن فرمايس ڇو استاد؟ اڃان ته شروعات ٿي آ، اسان پير پئسن جي دڙن تي وينا هوندا آهيون، اڃان ويهه، ڪجهه ڏس. استاد مولا بخش، سائين ڪريمن جي پيرن تي ڪري پيو ۽ معافي ورتائين ۽ مريد ٿيو.

گیه به کٽي آيو آهين ته چور به ورتيون آيو آهين

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي واري لڳ سڳيون تعلقه سوپوڊيرو جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس محمد موسيٰ واٽڻيءَ جي والد مير محمد واٽڻيءَ ٻڌايو ته هو پنهنجي پٽ سان گڏجي سائين کريمن ڏانهن تيار ٿيو پٽ کي چيائين ته پنج پاءُ گيهه به کٽ ته اهو به سائين بادشاهه کي ننگر ۾ ڏيون، جڏهن سائين کريمن وٽ پهتا ته سائين کريمن فرمايس ته مير محمد گيهه به کٽي آيو آهين ته چور به پاڻ سان گڏ ورتيون آيو آهين، مير محمد هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته قبلا سائين ڪهڙي چور جي ڳالهه پيا ڪريو، سائين کريمن فرمايس ته تو وارو پٽ، ڳوٺ جي زمينن مان چوريءَ گاهه ڪري اهو مينهن کي ٿو ڪرائي، وري اهو چوريءَ وارو گيهه کٽي تون اسان ڏانهن آيو آهين. وڃ اهو گيهه کٽي ننگر واري ديڳ ۾ وجهي اچ ته ڇپ چيتيون ٿيئي.

سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني وقت جا غوث آهن

مدرسہ انوارِ مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس سائين کريمن سان گڏ حج جي سعادت نصيب ٿي هڪ دفعي ڏنر ته مديني پاڪ ۾ سائين کريم جن نماز پڙهندي اوچتو منهنجي اکين کان غائب ٿي ويا آءٌ پريشان ٿيس ته هي ڇا ٿيو ڏهن منٽن کان پوءِ ڏنر ته سائين کريم جن ساڳي جاءِ تي نماز پڙهن پيا، پرمان پڇڻ جي جرئت نه ڪري سگهيس پوءِ اهو احوال حضرت قبله سائين منظور حسين مدني جي خدمت ۾ پيش ڪيو منظور صاحب جن فرمايو ته توهان اها حديث پاڪ نه پڙهي آهي ته الصلوة معراج المومنين يعني نماز مومن جو معراج آهي قبله سائين حاجي غلام مرتضيٰ شاهه

جیلانی جیئن ته وقت جا غوث آهن ۽ سائين قبله غلام مرتضيٰ شاه جیلانی جن نماز وقت پاڻ رب تعاليٰ جي حضور ۾ حاضر ٿيندا آهن يعني الله اکبر چوڻ سان فنا في الله جي درجي تي پهچندا آهن اهو هميشه سندن معمول آهي.

سائين ڪريم جو فرمان، ڪير، بابا؟

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي لاڙڪاڻي جو هڪ مريد خدمت ۾ حاضر ٿيو ته سائين ڪريم پڇيس ڪير بابا؟ ته ان ماڻهو عرض ڪيو ته قبله هتي ئي نٿا سڃاڻو ته آخرت ۾ ڪيئن سڃاڻيندئو؟ پاڻ جلال ۾ اچي فرمايائونس ته تون فلاڻو آهين فلاڻي جو پٽ آهين تنهنجي ماءُ جو نالو هي آهي، ۽ تون هاڻي زال سان مانيءَ تي جهيڙو ڪري آيو آهين هينئر توکي بڪ لڳي آهي. پوءِ فقيرن کي فرمايائون ته هن کي ماني ڪارايو.

اسان محبت واري هر مريد سان گڏ آهيون

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ جي استاد محترم حافظ غلام مصطفيٰ سهڙي حاجي الله آندل شيخ کي ۽ ان محمد علي سهتي جن ٻڌايو ته هنن جو استاد سائين حافظ احمد بخش ڪُنبيءَ واري جو والد صاحب، ملان حبيب الله جيسر سائين ڪريم جي زيارت لاءِ پنڌ گمبست شريف حاضر ٿيندو هو. ڳوٺ ۾ قرآن شريف پڙهائيندو هو هڪ دفعي سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ته

سائين ڪريمن فرمايس ته ڪير بابا؟ ان تي عرض ڪيائين ته سائين منهنجا! مان ته گهڻو اوهان وٽ حاضر ٿيندو آهيان تڏهن به نه ٿا سڃاڻو؟ پاڻ جلال ۾ اچي فرمايائون ته اي آخوند صاحب! جڏهن توهان درياهه تي بيڙيءَ ۾ سوار ٿيا ته بيڙيءَ واري ملاح مڃي ماني دستگير بادشاهه جي ختمي لاءِ توهان کي ڏني پوءِ جيڪو ڪجهه ڪيس رستي ۾ پيش آيو هيو اهو سربستو ٻڌايائونس، پوءِ فرمايائونس ته اي آخوند حبيب الله! اسان محبت واري هر مريد سان گڏ آهيون مگر هي اسان جي خيرعافيت جو طريقو آ. پوءِ فرمايائونس ته، اي آخوند حبيب الله تنهنجي گهر واري گذاري وئي آهي هينئر بي شادي ڪريو ته ڪرايون. ان تي فقير عرض ڪيو ته قبله آئون پيرسن ٿي ويو آهيان هينئر مون کي ڪيرسنگ ڏيندو ۽ طاقت ۾ به ڪمزور آهيان پاڻ فرمايائونس ته توکي سڀ ڪجهه ڏيون ٿا طاقت به ايتري جو عقل ڪم نه ڪندئي تون ڳوٺ وڃ تو ڏانهن ماڻهو پاڻ ايندو تو کي سڱ ڏيڻ، تون انڪار نه ڪجان. ان مان توکي به پت ڄمندا جيڪي قرآن پاڪ جا حافظ ٿيندا. پاڻ جيئن فرمايائون ائين ئي ٿيو، هو جيئن ئي ڳوٺ پهتو ته هن جي ڳوٺ جو هڪ ماڻهو آيو هن کي پاڻ اچي سڱ ڏنائين ۽ هن جي گونگي ڏي، جو سڱ هن کان ورتائين هو طاقت ۾ چڻ جوان ٿي ويو ۽ به پت به ٿيس جيڪي حافظ ٿيا ۽ وڏو پت حافظ فارغ التحصيل ٿيو ۽ اڃا تائين اهو فيض جاري آهي.

فرض نماز جي دعا کان پوءِ ڪلندا ڇو آهيو؟

نقل: وڏيرو ٻيڙو جوڻيجي وينل لڳ درازا شريف محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته مان ۽ ملان امام بخش جوڻيجو جمعي جي نماز سائين ڪريم وٽ درگاه گمبٽ شريف واري مسجد ۾ پڙهڻ ويندا هئاسون هڪ ڏينهن ملان امام بخش فرض نماز کان پوءِ دعا پوري ٿيڻ شرط سائين ڪريم کان پڇيو ته اوهان فرض نماز جي دعا کان پوءِ ڪلندا ڇو آهيو؟ پاڻ فرمايائون ته ملان، ڳالهه اهڙي جاءِ تي پڇي اٿئي جتي ڪا ڳالهه لڪائي نٿي سگهجي. فقير! جي اها ڳالهه ٻاهر ڪنهن جاءِ تي پڇين ها ته شايد لڪائي وڃان ها. ! جڏهن مان نبي پاڪ ﷺ جي امت جي بخشش لاءِ رب سائين جي درٻار ۾ دعا گهرندو آهيان. ته حضور پاڪ ﷺ جن دري پاڪ مان منهن مبارڪ ڪڍي مرڪي آمين چوندا آهن ته مان خوشي مان ڪلندو آهيان.

گامڻ جو درگاه جي ڪانين لاءِ وڃڻ

نقل: نواز علي ناريجي ٻڌايو ته هڪ پيري سائين ڪريم گامڻ جوڻيجي کي فرمايو ته ننگر لاءِ ڪانين کڻي اچ. هو حڪم ٻڌي پنهنجي ڳوٺ واري قبرستان جي پاسي ۾ بيٺل سڪل ٻيڙ تي چڙهي ويو ۽ ڪانين کڻڻ لڳو پر سان گمبي ۽ هاشم جوڻيجي جو گهر هو انهن هن کي گهٽ وڌ ڳالهايو هن ڪاوڙ ۾ اچي ٻيڙ تان لهي کين ڪهاڙيون هنيون هنن جي مٿي مان رت وهي پيو. هي ڪانين جي گاڏي پري درگاه تي پهتو ته سامهون سائين ڪريم کي ڏسي هن کان چرڪ نڪري ويو سائين ڪريم جي قميص

مبارک جو اڳيون حصو رتو رت هيو. ڀرسان اچي عرض ڪيائين ته مرشد سائين هي ڇا آهي؟ فرمايائون ته گمبي ۽ هاشم واريون ڪهاڙيون ته ياد اٿئي نه؟ عرض ڪيائين ته ڪاوڙ ۾ غلطي ٿي وئي آهي. فرمايائون ته اهي ڪهاڙيون اسان کي ئي لڳيون آهن.

مسجد نبوي ۾ امامت ڪرڻ

نقل: الهودائي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا لڳ گمبت واري پروفيسر محراب علي لاکي کي ۽ ان محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريم جن حج تي ويا، اتي مسجد نبوي جي پيش امام کي رات جو خواب ۾ حڪم ٿيو ته سنڌ مان سيد غلام مرتضيٰ شاھ جيلاني هتي آيا آهن کين مسجد نبويءَ ۾ نماز پڙهائڻ جي دعوت ڏيو. نماز جو وقت ٿيو ته پيش امام ماضي ٿي بيهي سڌ ڪري چيو ته سنڌ جو سيد غلام مرتضيٰ شاھ جيلاني اڳتي اچي ۽ اچي نماز پڙهائي سائين ڪريم جن اڳتي آيا ۽ فرض نماز پڙهائون.

سائين ڪريم جي آمد تي موسم جو خوشگوار ٿي وڃڻ

نقل: وڏيري ناصر علي گهمري وينل ڳوٺ ڪيٽي مير محمد گهمرو تعلقه ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته جڏهن سائين ڪريم جن حج کان پوءِ لاڙڪاڻي ۾ ريلوي اسٽيشن تي اچڻ وارا هئا ته ان ڏينهن تمام سخت گرمي هئي ۽ لڳ ڀڳ ٻئي لڳي پر جڏهن سائين ڪريم جي ريل اسٽيشن تي اچڻ واري ٿي ته اهڙي ته ٿڌي هوا هلڻ لڳي ۽ هلڪو هلڪو مينهن به وسڻ لڳو جو

محسوس ٿي نه پئي ٿيو ته ڪا گرمي جي موسم آهي. اسٽيشن تي لهڻ کان پوءِ سائين ڪريم جي رفيقن ٻڌايو ته اهو مينهن ۽ هوا جو سلسلو هر ان اسٽيشن تي ٿيندو آيو آهي جتي به سائين ڪريم جن لٿا آهن.

سعودي عرب جي جيل ۾ قاتل مريد جي داد رسي

نقل: حاجي شفيع محمد چاچڙ وينل ڳوٺ شاهپور تعلقه پنو عاقل واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جو ڀاءُ حاجي عبدالحميد حج جي لاءِ قافلي سان گڏ پنڌ روانو ٿيو. هن سان ٻيا به ڪوڙ سارا ماڻهو گڏ هئا. هي سادو سودو ماڻهو هئو. دنيا داري مان گهٽ پئي ڄاتائين. هي جڏهن حجاز مقدس جي شهر رياض ۾ پهتا ته عبد الحميد کي اتان جي پوليس ڪڍي جيل ۾ وڌو. هن جا ٻيا رفيق هن کي ڇڏي حج لاءِ روانا ٿي ويا. سعودي جي جيل ۾ هن کي بي تڪليف ڪونه هئي اتان جا کاڌا پيٽا سٺا رهائش بهترين هئي. پر هيو ته جيل، سو به پرديس ۽ وري اڪيلو به، سو همراھ ڏاڍو پریشان ٿيو ۽ روزا رکڻ شروع ڪري ڏنائين ۽ مديني جي سائين ﷺ کي ٻاڏائڻ شروع ڪيائين. تان جو اچي حج جو ٽائم سولو ٿيو. حج جي ڪري آفيسن کي به موڪليون ٿيڻ لڳيون. هن روئڻ شروع ڪيو ۽ مرشدن ڪريم کي سڏڻ لڳو. رات جو سائين ڪريم جن خواب ۾ زيارت ڪرايس ۽ دلداري ڏنائونس ته فقير! تون ڪو غم نه ڪر. اچي پهتو آهين. انهيءَ صبح جو ڪو وڏو آفيسر جيل گهمڻ لاءِ آيو ته هن کي روئندو ڏسي هن تي رحم اچي ويس. هن لاءِ آرڊر ڪيائين ته هن کي هڪ دم آزاد ڪري گاڏيءَ ۾ مڪي پاڪ پهچايو. هن کي لکت ۾ آرڊريا اجازت نامو به ڏنائين ۽

چيائيس ته تون جيترو به وقت سعودي عرب ۾ رهين تو کي اجازت آ تو کي ڪو به نه پڪڙيندو. ان کان پوءِ فقير نه صرف هڪ پر ٻه حج ڪري پوءِ واپس ٿيو. اهو سعودي وارو آرڊر اڄ به هن جي پوئين وٽ محفوظ آهي.

ملتان ۾ مريد جي گهر جو پهرو ڏيڻ

نقل: قبلًا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دامت برڪاتہم العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته حاجي نياز محمد پنجابي ملتان واري کين ٻڌايو ته هن جي نئين شادي ٿي. ڪجهه وقت کان پوءِ هن کي لاهور ڪنهن ڪم سانگي وڃڻ ٿيو. گهر اڪيلو هيو. زال چوڻ لڳي ته مان اڪيلي گهر ۾ ڪيئن رهندس. مون کي ڊپ ٿو ٿئي. مون کيس چيو ته تون در دريون بند ڪري سمهي رهجانءِ. اسان جو مرشد ڪامل آ، اهو اسان جي حفاظت ڪندو. رات جو گهر واري جڏهن سمهي رهي ته ڏٺائين هڪ بزرگ آ جيڪو گهر ۾ گهمي به پيو ۽ پڙهي ڪجهه شوڪاري به پيو. مان جڏهن ٻن تن ڏينهن کان پوءِ لاهور کان واپس آيس ته منهنجي زال مون کي سڄو قصو ڪري ٻڌايو. منهنجو ڪجهه وقت کان پوءِ گمبٽ شريف اچڻ ٿيو ان وقت سائين ڪريمن جو وصال ٿي چڪو هيو. مان سائين محمد شاه بادشاهه جن سان مليس ۽ سائين جن کان سائين ڪريمن جي تصوير ورتي. واپس جڏهن گهر آيم ته گهر واريءَ سائين ڪريمن جي تصوير ڏسي چيو ته هي ته اهو ئي بزرگ آهي جڏهن توهان لاهور ويا هئا ته اهو اسان جي گهر تي پهرو ڏئي رهيو هيو.

نندِ عبادت جن جي

نقل: قبلًا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانہر العاليہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته حافظ بشير احمد، پيش امام درگاه جيئي شاه بادشاه سڪرواري کين ٻڌايو ته هو پاڻ جنهن بزرگ جو دستِ بيعت آ، اهو بزرگ آزاد ڪشمير جو آهي. جيڪو وري مريد هيو سائين غلام مرتضيٰ شاه بادشاه جن جو، ان ڪشميري بزرگ حافظ بشيرکي ٻڌايو ته هڪ دفعي هو سائين ڪريم کي زور ڏئي رهيو هيو ۽ سائين ڪريم جن آرامي هئا، منهنجي دل ۾ خيال آيو ته الله جا وليءَ نند ته ڪونه ڪندا آهن. سائين ڪريم جون اکيون بند هيون ۽ پوءِ سائين ڪريم جن قرآن پاڪ جي اها آيت تلاوت ڪرڻ شروع ڪئي جنهن جو مفهوم اهو هيو ته الله جا ٻانهي رکوع ۾ سجود ۾ ان کي ئي ياد ڪندا رهندا آهن ۽ پوءِ پاڻ اکيون کولي پٽائي صاحب جو بيت پڙهيائون

تن تسبيح من مٿيو دل دنورو جن،
تندون جي طلب جون وحدت ساڻ وڃن،
وحده لا شريك لءِ اهو راڳ رڳن،
سي سٽائي سونهن، نندِ عبادت جن جي.

ولایت جي هن بحر جو ڪو اندازو لڳائجي

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانہر العاليہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته سائين عاشق مولا بخاري ميرپور خاص وارا جيڪي پاڻ وقت جا قلندر هئا ٻڌائن ٿا ته هڪ ڏينهن پاڻ دل ۾ خيال ڪيائون ته ڏسون ته سهي سنڌ ۾ هن وقت ولایت جي مسندن تي ڪير ڪٿي ۽ ڪهڙي مقام ۽ مرتبي تي ويٺو آهي. پاڻ فرمائين ٿا جڏهن گمبت ڏي نگاه ڪئي سين ته چرڪ ڀرجي ويو ڇو ته اسان کي غوث پاڪ جن پاڻ نظر آيا. اسان حيران ٿي وياسين ته اهو ڪير بزرگ آهي جنهن سان ايتري مهرباني آهي ڇو ته ڪير ڪهڙي به ولایت يا مرتبي تي چونه هجي غوث پاڪ جو جامو وٺندو ته ان بزرگ جي ولایت سلب ٿي ويندي. پاڻ ٻيهر نگاه ڪيائون ته به ساڳو ئي منظر ۽ ساڳي صورت نظر آين. پوءِ پاڻ پنهنجي جماعت کي ساڻ ڪٿي گمبت شريف ۾ سائين ڪريمن جي زيارت لاءِ آيا. جڏهن سائين ڪريمن تي نگاه پين ته ساڳي صورت نظر آئي. سائين عاشق مولا جڏهن سائين ڪريمن جا هٿ وٺي چمڻ لڳا سوچيائون ته ڪجهه ولایت جي هن بحر جو ڪو اندازو لڳائجي ته پاڻ کي نور جو هڪ اڻ ڪٽ سمنڊ نظر آين. پاڻ ان جو اندازو لهڻ لاءِ ان ڀرلڻا ته ٻڌڻ لڳا، سائين ڪريمن هٿ وٺي جڏهن ٻاهر ڪڍين ته سائين عاشق مولا جن جي ولایت سلب ٿي وئي. ان کان پوءِ سائين عاشق مولا جن ڪيترا ڏينهن گمبت ۾ ترسي پيا ۽ سائين محمد شاه بخاراڻي جن وٽ مزار مبارڪ تي وڃي رُنا ۽ انهن کي ايلاز ڪيائون ان کان پوءِ کين امانت واپس ملي.

فقیر، غار واري خواب جو ته احوال ڏيو

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانہر العاليہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته غلام قادر بنگلزئي سائين حفيظ الله شاه جن کي ٻڌايو ته ايوب جي مارشل لاء وارو دور هئو. بلوچستان جي وڏيرن جي گرفتاريءَ جو حڪم اچي ويو ان ۾ منهنجو نالو به هيو ان سان گڏ سائين کريمن جا ٻيا ڪجهه مريد به هئا جن جا نالا گرفتاري لاءِ هئا. اسان ڊپ ۾ وڃي هڪ غار ۾ لڪا سين. انهن ۾ عبدالرحمان، سردار بهادر خان، سردار عطر خان، سردار محمد خان، نور محمد بنگلزئي ۽ مير احمد خان شامل هئا. رات جو مون خواب ڏٺو ته اسين هڪ ڪورٽ ۾ ويٺا آهيون. ڪجهه دير کان پوءِ نيزا بردار گارڊن سان گڏ سائين کريم جن ڪورٽ ۾ داخل ٿيا ۽ جج واري سيٽ تي ويٺا ۽ ڪورٽ جي ڪاروائي شروع ٿي وئي. پاڻ بيلف کي فرمايائون ته اڄ سڀ فائيل پري ڪيو صرف هي پنج ڪيس هلايو ۽ پوءِ هڪ هڪ فائيل ڪٿي پاڻ ان تي لکندا ويا ته هي به بري، هي به بري هي، به بري. صبح جو هن خواب جو ذڪر سڀني سان ڪيو. سڀ ڏاڍا خوش ٿيا. ان ئي ڏينهن هنن جي ڳوٺ جو هڪ شخص هنن سان اچي مليو ۽ هنن کي چيائين ته اوهان پيش پئو ته حڪومت اوهان سان نرمي ڪندي بي صورت ۾ حڪومت ڪجهه به ڪري سگهي ٿي. سڀني گڏجي صلاح ڪئي ته پيش تجي، هي پيش پيا ته هنن کي حڪومت مڃ جيل اُماڻي ڇڏيو. جڏهن مڃ جيل پهتا ته عطر خان، غلام قادر کي چيو، تون ته چيو پئي بس هاڻي ڄاڻ آزاد ٿياسين پر هي ته مورگو مڃ جيل اچي پهتاسين. ان تي مون کيس چيو، سردار صاحب، اسان جو مرشد ڪامل آهي. ڳڻتي نه ڪر مڙئي چڱائي ٿيندي. پنجن ڇهن ڏينهن کان پوءِ جيلر اسان وٽ آيو ۽ نالا ڪٽندو ويو فلاڻا فلاڻا آزاد آهيو.

جیل مان ٻاهر نڪري صلاح ڪئي سين ته ڇا ڪجي. پهريان مرشد ڏانهن هلجي يا گهر هلجي. پوءِ سڀني گڏجي فيصلو ڪيو ته پهريان مرشد ڏي هلجي. جڏهن سائين ڪريمن وٽ پهتاسون ۽ هر ڪو واري واري سان ملندو پئي ويو. جڏهن مون قدم بوسي ڪئي ته پاڻ فرمايائون فقير غار واري خواب جو ته احوال ڏيو.

ماسٽر جون گاهه مٿي ڪرڻ سان بيهوش ٿي وڃڻ

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا لڳ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ ترائيءَ جي مائي حاجاڻي دستگير جي آل سان محبت ڪندڙ هئي پر سندس پٽ، استاد به هيو ته حڪيم ۽ مسجد جو پيش امام به هو، سو سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني کي نه مڃيندو هو. مائي حاجاڻيءَ سائين ڪريمن کي روئي ڏانهن ڏني. سائين ڪريمن کيس فرمايو ته پٽ کي اسان وٽ گهراءِ ان کي مجلس ۾ گهرايو ويو. جڏهن سائين ڪريمن سان مليو ته سائين ڪريمن کيس فرمايو ته ماسٽر، پنهنجون اکيون مٿي کڻو، جڏهن ماسٽر سائين ڪريمن ڏانهن نهاريو ۽ سائين ڪريمن جي اکين ۾ ڏٺو ته هڪدم بيهوش ٿي ڪري پيو. جڏهن کيس هوش آيو ته پاڻ بيان ڪيائين ته مون کي سامهون گنبذ خضريٰ نظر آيو جنهن مان نڪرندڙ روشنيءَ مون کي بيهوش ڪري ڇڏيو. تنهن کان پوءِ سائين ڪريمن جو مريد ٿيو.

سائين ڪريمن جو درياھ ڏانهن خط

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا لڳ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته درياءَ جي ڪڇي مان ڪجهه مريد سائين ڪريمن جي خدمت ۾ آيا ۽ عرض ڪيائون ته درياھ ۾ پاڻي آهي ئي ڪونه مڙئي تري ۾ پيو وهي جي ڪچو نه ٻڌندو ته اسان جا فصل به ڪونه ٿيندا، ڪا مهرباني ڪريو ته جيئن ڪچو ٻڏي. سائين ڪريمن فرمايو ته ڪچو ٻڌندو پر هڪ شرط تي توهان مان ڪو هڪڙو جڻو وڃ درياھ ۾ ٽپي هڻي اسان جو خط درياھ کي پهچائي ايندو، سو وڃي ۽ خط پهچائي اچي باقي الله ڀلائي ڪندو. خط وٺي همراھ واپس موٽيا پر ڪنهن کي به درياھ ۾ ٽپ ڏيڻ جي همت ڪانه ٿي. هڪ همراھ جو مرشد جي ڳالهه ۾ پورو يقين هو تنهن چيو ته اهو ڪم آءٌ ڪندس. ان سائين ڪريمن جو خط مبارڪ ڪڍي وڃ درياھ ۾ ٽپو ڏنو ۽ ٻين ماڻهن ڪپر تي بيهي انتظار ڪيو پر جڏهن گهڻي دير تائين به همراھ واپس نه آيو ته هنن سمجهيو ته ٻڏي مري ويو هوندو اهو سوچي واپس ڳوٺ هليا آيا. چئن پنجن ڪلاڪن کان پوءِ اهو همراھ به اچي ڳوٺ پهتو ته سڀني احوال پڇيس! جواب ڏنائين ته مان جيئن ئي درياھ ۾ ٽپو ڏنو ته اتي ته جهان ئي ٻيو لڳو پيو هو. مان هڪڙي محل جي سامهون وڃي پهتس جتي مون کي اندر وٺي ويا اتي حضرت خواجه خضر عليه السلام سان ملاقات ٿي. مون سائين ڪريمن جو خط ان جي حوالي ڪيو ۽ پوءِ اتي بيٺل چوڪيدار مون کي واپس ڪپر تي ڇڏي واپس هليا ويا. سائين ڪريمن جي مهرباني سان ۽ الله جي ڪرم سان ان سال ڪچو مڪمل طور ٻڏو ۽ ماڻهن فصل پوکيا.

درياه ڏانهن پاڻي روڪڻ جو خط

نقل: استاد رستم علي مهر محمد علي سهتي وينل لڳ وڏا بوزدارتعلقه نري مير واه محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته اسان جي ڳوٺ جي طرف درياءُ بند کي پاڻي رهيو هو ان جي خطري سبب اسان جي پاسي جا ماڻهو سائين ڪريمن وٽ ويا ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائون ته قبل سائين درياءُ بند کي پاڻي رهيو آ، ڪا مهرباني ڪريو جيئن درياه واپس ٿئي سائين ڪريمن درياءُ ڏانهن خط لکيو ۽ ڳوٺ وارن کي فرمايو ته هي خط درياه ۾ وجهو، جڏهن خط درياءُ ۾ وڌو ويو ته ماڻهن ڏٺو ته پاڻي تيزي سان واپس موٽيو ۽ بند کان سڌ پنڌ تي وهڻ لڳو.

حضرت سخي صالح محمد شاه جن جو سائين ڪريمن کي هنج تي ڪٽڻ ۽ بشارت ڏيڻ

نقل: استاد رستم علي مهر وينل لڳ وڏا بوزدارتعلقه نري مير واه، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ ڏينهن سائين صالح محمد شاه بادشاهه جيلاني راڻي پور وارا، سائين خميس علي شاه بادشاهه جن وٽ گمبٽ درگاه شريف تي آيا ۽ سائين غلام مرتضيٰ شاه جن کي پنهنجي هنج ۾ ڪٽي فرمايائون ته خميس علي شاه اوهان جي اولاد مان اسان کي حضور ڪريم ﷺ جن جي پگهر مبارڪ جي خوشبو اچي رهي آهي.

جایل ڌيءَ کي پٽ بڻائڻ

نقل: وڏيري ناصر علي گهمرو وينل ڳوٺ ڪيٽي مير محمد گهمرو تعلقہ ڪنگري واري، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته، پريالوءَ شريف جو هڪ هندو هوند راج، سائين ڪريمن وٽ پنهنجي دوست سان گڏجي آيو ۽ عرض ڪيائين ته مون کي پٽ جو اولاد ڪونهي گنج ڏيئر آهن، اوهان دعا گهرو ته پٽ ڄمي. سائين ڪريمن فرمايس ته هوند راج! توکي پٽ ڄمندو. هو سائين ڪريمن وٽ جڏهن به حاضر ٿيندو هو ته سائين ڪريمر کيس فرمائيندا هئا ته هوند راج تون گهٻراءِ نه توکي پٽ ڄمندو. خير سان جڏهن ڏينهن پڄاڻان هي دڪان تي ويٺو هيو ته هن کي سندس نياڻيءَ ٻڌايو ته بابا اسان کي پيڻ ڄائي آهي. هن کي ڏاڍو ڏک به ٿيو پر يقين به نه پي آيس، هي اتان ئي گمبٽ شريف روانو ٿيو ۽ سائين ڪريمن وٽ حاضر ٿي عرض ڪيائين ته قبله، مون اوهان ڏانهن ڪيترا پنڌ ڪيا اوهان هر دفعي مون کي چوندا رهيا ته هوندل، تو کي پٽ ڄمندو، پر قبله، ڄائي ته وري به ڌيءَ. پاڻ فرمايائونس ته هوندل، تون پاڻ ڏٺو آهي ته توکي ڌيءَ ڄائي آهي؟ هٿ ٻڌي عرض ڪيائين ته نه قبله، مون پاڻ نه ڏٺي آهي. پاڻ فرمايائونس ته اڳ ۾ پاڻ ڏسي پڪ ڪري پوءِ اسان کي ميار ڏجانءِ. پاڻ نشاني به ٻڌايائونس ته تنهنجي پٽ کي هي نشاني هوندي. هوندل راج، دل ۾ سوچيو ته سائين مڙئي موٽائي ڇڏيو. هي مايوس ٿي گهر واپس آيو، گهر پهچي دائيءَ کان پڇيائين ته ڇا ڄاڻو آهي؟ جنهن چيس ته توکي ڌيءَ ڄائي آهي. هوندراج چيس ته دائي صاحب! مون کي سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني جي ڳالهه تي پورو پورو ويساھ آهي تون اندر وڃي ٻار کي وري ڌيان سان ڏس پڪ سان پٽ هوندو. دائي اندر وئي ۽ نومولود کي ڏسي حيران ٿي وئي ٻاهر

آئي ۽ چيائينس ته هوند راج ! توکي مبارڪ هجي، هي ته برابر پٽ آهي. هوند راج تصديق خاطر ڏٺو ته بيشڪ سندس پٽ ان نشانيءَ سان هيو، جيڪا سائين ڪريمن هن کي ٻڌائي هئي. اهو پٽ اڄ به زنده سلامت آهي قبل مرشدي سائين محمد موريل شاه بادشاهه جن جو دستِ بيعت مريد آهي ۽ هن وقت هندستان لڏي ويل آهي. سندس پوين به ان ڪرامت جي تصديق ڪئي.

خبردار، متان ڪٿ ڪي هيٺ اڇلايو اٿو

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا لڳ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس استاد علي محمد ابڙو ڳوٺ ترائي واري جي پٽ حاجي غلام نبي ابڙي، حبيب الله ٻرڙي کي ٻڌايو ته مان پاڻ سخت بيمار ٿي پيس ۽ موت جي بستري تي ستل هئس گهرياتين ۽ مٽ مائٽ روئي پئي منهنجي حياتيءَ مان آسرو لاهي ويهي رهيا ۽ تڏو وڇايو ويو. مون ڏٺو پئي ته سڀ مٽ مائٽ روئي رهيا آهن، منهنجي مٿان لٽو پيو هو، اتي مون ڏٺو ته هڪڙا چار بدصورت شخص آيا جن منهنجي ڪٿ کي کنيو ۽ آسمان طرف هلندا رهيا رستي تي ٻن چيو ته هاڻي هتان هيٺ اڇلايوس ۽ وري ٻن چيو ته اڃان مٿي ڪٿي هلوس. اڃان ان بحث ۾ هئا ته مون ڏٺو ته سامهون هڪ انتهائي نوراني چهري وارو هڪ بزرگ آيو ۽ کين هڪل ڪري چيائين ته خبردار متان ڪٿ کي هيٺ اڇلايو اٿو. ان کي آرام سان هيٺ لاهيو. انهن ڪٿ کي هيٺ لٽو ڪٿ زمين تي لٿي ته هلڪو لوڏو آيو ۽ منهنجي اک کلي وئي ته اٿي وينس ڪٿ جي چو طرف وينل ماڻهو حيران ٿي مون ڏانهن ڏسڻ لڳا، ته مون کين ماني ڏيڻ لاءِ چيو. هنن چيو ته تون ته مُردو هئين! ڪيئن

جيئرو ٿي پئین؟ پوءِ مون کین سڄي حقیقت ٻڌائي. تنهن کان پوءِ مان صحت مند ٿيس ۽ دل ۾ ٻه ڪيو ته ان سهڻي صورت کي ڳولهيان جنهن مونسان ابتر ٿي مهرباني ڪئي آهي. ان کي ڳولڻ شروع ڪيم ۽ تر جا سڀ پير جاڇي ڏنم ۾ مونکي تسلي نه ٿي گهمندو ڦرندو راڻيپور تائين آيس ۾ مقصد پورو نه ٿيو. نااميد ٿي راڻيپور اسٽيشن تي ٽڪيٽ وٺي ريل گاڏي جي انتظار ۾ ويٺو هوس ته هڪ ننڍڙو نينگر جيڪو چولا وڪڻي رهيو هو، منهنجي ۾ اچي بيٺو ۽ چيائين ته نااميد نه ٿي تون سڌو گمبٽ دستگير جي گاڏي تي وڃ اتي تون من جي مراد ماڻيندين مان حيران ٿي ويس ته هن ننڍڙي چوڪري کي ڪنهن ٻڌايو؟ دل ۾ سوچيم ته ان ۾ ڪو ضرور راز هوندو. سڌو گمبٽ درگاه شريف تي آيم، مسجد جي اندر پهتس ته سامهون ساڳي صورت نظر آئي. مون اڃان زبان مان هڪ لفظ به نه ڪڍيو ته سائين ڪريم فرمايو غلام نبي! ڏي خبر مقصد پورو ٿيو يا نه؟ ان کان پوءِ سائين ڪريم جو مريد ٿيس. مان وڏو گنهگار هيس هر برائي مون ۾ موجود هئي. عرض ڪيم ته دعا گهرو ته منهنجون سڀ بريون عادتون دور ٿين. پاڻ مرڪي فرمايائون ته دستگير جي مريد کي نه نت نه نوڙي. سندن فرمان ايترو ته اثر ڪيو جو جڏهن به ڪنهن ڏوهه جو ارادو ڪندو هوس ته سائين ڪريم جن جي صورت سامهون ايندي هئي. مون سڀ ڏوهه ڇڏيا ۽ سائين ڪريم جي خدمت ۾ پيش ٿيس ته پاڻ فرمايائون ته غلام نبي، هاڻي حج ڪري اچ. پوءِ مون لاڳيتا ٽي حج ڪيا.

قبي جي چوٽيءَ تان هيٺ ڪرڻ ۽ ٻجي وڃڻ

نقل: امان الله ناريجي وينل ڳوٺ عبدالله ناريجو نزد رپڙي تعلقه گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته درگاهه گمبٽ شريف ۾ روضي جي مرمت جو ڪم ٿي رهيو هو. مان قبي جي چوٽيءَ تي مستري سان سيمنٽ جي تڱاري جهليو بيٺو هوس. اوچتو منهنجو پير ترڪي ويو ۽ هيٺ ڪرندو ويس مون ڏٺو ته منهنجي هيٺان ڪرسي جهڙي ڪاٺي شئي اچي وئي ۽ مان آرام سان زمين تي اچي وينس ڏسندڙ سڀ حيران ٿي مون ڏانهن ڏسندا رهيا ته مان مٿان ڪيئن ڪريس ۽ هيٺ ڪيئن آرام سان اچي وينس.

مائيءَ سان وعدو ۽ پاڻيءَ مان ڪڍڻ

نقل: مولوي غلام اڪبر اڄڻ پنهنجي والد صاحب جي زباني محمد علي سهتي کي ٻڌايو ۽ اهو ساڳو نقل ڳامڻ جوڻيجي به ٻڌايو ته هڪ نوجوان عورت سائين ڪريمن جي حويلي ۾ ڪم ڪندي هئي هڪڙي ڏينهن چار پنج مرد سائين ڪريمن وٽ آيا ۽ چيائون ته اسان بلوچستان کان آيا آهيون اسان جي عورت کي گهران نڪتي ٻارنهن ڏينهن ٿي ويا آهن خبر پئي آهي ته اوهان جي حويلي ۾ رهي ٿي اها اسان کي واپس ڏيو. سائين ڪريمن ان مائيءَ کي گهرايو، مائيءَ جڏهن مائٽن کي ڏٺو ته روئي پئي ۽ عرض ڪيو ته سائين هنن مون کي ڪاريءَ جو داغ ڏنو آهي مان هنن سان هر گز نه وينديس هي مون کي ماري ڇڏيندا. سائين ڪريمن فرمايس تون هنن سان گڏ وڃ توکي نه ماريندا جي ماريائون ته اسان وينا آهيون اسان کي سڌ ڪجانءِ، مائي روئندي هنن سان وڃڻ لاءِ راضي ٿي. سائين ڪريمن هنن همراهن کي به فرمايو ته مائيءَ کي

نه مارجو. همراهن به وعدو ڪيو ۽ مائيءَ کي ساڻ وٺي ويا. اسان به سندن ڪچهري ۾ ويٺا هياسون. اڌڪلاڪ کن مس گذريو ته سائين ڪريمن جي قميص مبارڪ جون ٻانهون آليون ٿي ويون اسان سبب پڇيو ته پاڻ خاموش ويٺا رهيا گهڙي کن گذري ته ساڳئي مائي، جنهن جا ڪپڙا آلا هئا، روئيندي اچي سائين ڪريمن جي اڳيان ويٺي ۽ سائين ڪريمن کي ٻڌايائين ته سندس پائر هن کي روهڙي ڪينال ۾ ڌڪو ڏئي هليا ويا ۽ پوءِ مان اوهان کي سڏيو ته به ٿي غوطا آيا ۽ ڪنهن مونکي ٻانهن کان وٺي ڪناري تي اچي ويهاريو ۽ اتان ڊوڙندي اچي توهان وٽ پهتي آهيان. سائين ڪريمن مرڪي فرمايس ته ٻن ٽن غوطن جو خير آهي زندگي جو احساس ته ٿيئي نه؟ هاڻي تون حويلي ۾ وڃ. پوءِ خبر پئي ته سائين جن جون ٻاهون آليون چوڻي ويون ٻارنهن مهينا گذري ويا هڪ ڏينهن ساڳيا ماڻهو سائين ڪريمن وٽ آيا ۽ چيائون ته اسان جي چوڪري اوهان وٽ آهي سا موٽائي ڏيو. سائين ڪريمن فرماين ته ان کي ته توهان ٻارنهن مهينا اڳ هتان وٺي وڃي روهڙي ڪينال ۾ ٻوڙي ڇڏيو هو وري اها ڪٿان آئي؟ هنن عرض ڪيو ته اسان جي ڳوٺ جون ڪجهه مايون هتي آيون هيون اهي کيس اوهان جي حويلي ۾ ڏسي ويون آهن. سائين ڪريمن مائيءَ کي گهرايو جنهن سائين ڪريمن کي روئي عرض ڪيو ته قبل سائين، هنن مونکي روهڙي ڪينال ۾ ڌڪو ڏنو هو ۽ اوهان مونکي پاڻي مان ڪڍي ورتو هاڻي مونکي هنن سان نه موڪليو هي وري مونکي ڪٿي نه ڪٿي ماري ڇڏيندا. سائين ڪريمن فرمايس ته تون وڃ خطرو محسوس ڪرين ته سڏ ڪجانءِ هي توکي ڪابه تڪليف نه ڏئي سگهندا. مائيءَ جا پائر سائين ڪريمن جا اهي لفظ ٻڌي سائين ڪريمن جا مريد ٿيا ۽ وعدو ڪيائون ته مائيءَ کي هٿ به نه لاهينداسين ۽ پوءِ روانا ٿي ويا.

قصیدہ غوثیہ جي اجازت

نقل: حکیم محمد مراد شیخ لارکائی واري محمد علي سھتي
کي ٻڌايو ته قصیدہ غوثیہ جي اجازت گھرڻ وقت سائين ڪریمن
فرمایو، چاليھ ڏينھن يارنھن دفعا، وري چاليھ ڏينھن تي دفعا روز
پڙھو ۽ پوءِ روزانو هڪ ڀيرو پڙھندا ڪريو.

زورن ڏيڻ واري سان مھرباني

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي وارو لڳ سڳيون تعلقہ
سوڀو ديرو وارن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته الھڏنو ماڇي درگاھ
مشوري شريف جن جي پاڙي ۾ رھندو ھيو، ان ٻڌايو ته ھو سڄي
سڄي رات سائين ڪریمن کي زور ڏيندو ھيو پر نہ ھن کي نند
ايندي ھئي نہ ئي کيس ٿڪ ٿيندو ھيو.

ھي ته اھوئي ٿانگي وارو آھي!

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم صاحب لوڙهي واري لڳ سڳيون
تعلقہ سوڀو ديرو وارن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته کين پنھل فقير
چني ٻڌايو ته خانواھڻ شھر جو ڪلھوڙو ذات جو ھمراھ سائين
ڪریمن جو مريد ھيو، ھو ڪڏھن بہ پنھنجي ٻارن کي سائين
ڪریمن جي درٻار ۾ نہ وٺي آيو ھيو، هڪ ڏينھن ھن پنھنجي ٻارن
کي بہ تيار ڪرايو ته توهان کي سائين ڪریمن ڏانھن ٿو وٺي ھلان.
ٻارن کي وٺي استيشن تي آيو ته گاڏي اچي وئي، ھن جلدي جلدي

ٻارن کي ريل ۾ ويهاريو ۽ پاڻ تڪيٽ وٺڻ ويو ته گاڏي نڪري
 ويس، گهڻو ئي رڙيون ڪيائين پر گاڏي نه بيٺي، هن جي گهر واري
 ۽ سندس ننڍڙا ٻار به پهريون دفعو ريل ۾ چڙهيا هيا، همراھ کي
 پريشانيءَ ۾ سمجھ ۾ نه پئي آيو ته ڇا ڪري. نيٺ سوچيائين ته ٻي
 ڪا واھه ڪونهي وڃان تو مرشد ڪريم ڏانهن، اهو ئي ڪا مدد
 ڪندو، اتان سڌو روڊ رستي گمبٽ روانو ٿيو، واٽ تي طرحين
 طرحين جا خيال هن کي ايندا رهيا، پر دل ۾ مرشدن ڪريم کي
 ٻاڏائيندو رهيو، جڏهن گمبٽ درگاه شريف پهتو ۽ سائين ڪريم
 جي قدم بوسي ڪيائين ته سائين ڪريم فرمايس، فقير تنهنجا جا
 ٻار با سلامت آهن ۽ اندر حويلي تي آهن، تون وڃ پھريان پنهنجي
 ٻارن سان ملي اچ. هو توکان وڌيڪ پريشان آهن. هن کي يقين ٿي نه
 پئي آيو، سائين ڪريم هن سان پنهنجو خليفو ساڻ ڏنو جنهن هن
 کي ٻارن سان ملرايو، هن کي سندس ٻارن احوال ڏنو ته جڏهن تون
 گاڏي ۾ نه چڙهين ته اسين روئڻ لڳاسين، گاڏي ۾ وينل ماڻهن
 اسان کان پڇيو ته اوهان ڇو ٿا روئو؟ ته هنن کي ٻڌايو سين ته هيئن
 اسان جو همراھ اسٽيشن تي رهجي ويو آهي ريل ۾ وينل ماڻهن
 پڇيو ته اوهين ڪٿي ويندا، اسان هنن کي گمبٽ لاءِ ٻڌايو، هنن اسان
 کي آتڻ ڏئي چيو ته گهٻرايو نه اسان توهان کي گمبٽ اسٽيشن تي
 لاهي ڇڏينداسين، جڏهن گمبٽ اسٽيشن تي لٿاسين ته اُتي هڪ عمر
 رسيدھ ٽانگي واري شخص اسان کان پڇيو ته ڪاڏي ويندئو؟ اسان
 کيس ٻڌايو ته اسان گمبٽ درگاه شريف تي وينداسين، هن اسان کي
 پنهنجي ٽانگي ۾ ويهاريو ۽ ٻي ڪا به سواري نه ڪنيائين ۽ پوءِ
 سائين ڪريم جي حويلي تي لاهي گر ٿي ويو. همراھ ڏاڍو خوش
 ٿيو پوءِ زال کي چيائين هل ته توکي سائين ڪريم جي زيارت
 ڪرايانءِ. جڏهن سندس زال جي نظر سائين ڪريم تي پئي ته
 مڙس کان پڇيائين هي ڪير آهي؟ سندس مڙس ورائيو هي سائين

غلام مرتضيٰ جن آهن، ان تي سندس زال چيس هي ته اهو ئي
تانگي وارو آهي جيڪو اسان کي اسٽيشن تان کڻي آيو هيو ۽ اسان
کي حويلي تي ڇڏي پاڻ گم ٿي ويو هيو.

گڏه مارڻ جي سزا اڳ ۾ ئي ٻڌائي ڇڏڻ

نقل: فقيرميان محمد ابراهيم صاحب لوڙهي وارو لڳ سڳيون
تعلقه سوڀوديرو محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته محمد موسيٰ واٽي
سائين ڪريم ڪريم جو مريد هيو، هڪ ڏينهن سائين ڪريم جن فرمايس
ته فقير شادي ڪندين؟ محمد موسيٰ ورائيو ته قبل سائين هائو
چونه ڪبي، سائين ڪريم فرمايس پر هڪڙي ڳالهه آهي جڏهن
پڇاڙي ٿيندي ته تون اسان کي پٽيندين، تو کي سيني منجهه سور
پوندو، ۽ پوءِ تو کان ٻار ٻچا سڀ ڪجهه وسري ويندا، ۽ تون
چوندين ته هي مون سان سائين ڪريم ڪهڙو آزار ڪيو. محمد
موسيٰ ورائيو ته قبل سائين پوءِ به شادي ڪندس، پر قبل سائين
مون سان ائين ڇو ٿيندو؟ پاڻ فرمايائونس ته توواري زمين جنهن
۾ ڪڻڪ پوکيل هيئي ان ۾ هڪڙو گڏه پيو هيو جنهن کي تون
ماري ماري ساڻو ڪري ڇڏيو هيو ۽ پوءِ گڏه جي مالڪ جي ڊپ
کان تون گڏه کي جيئرو پوري ڇڏيو هيو. اها سزا تو کي عمر جي
آخري حصي ۾ ملندي. ان کان پوءِ فرمايائونس ته تو واري ڳوٺ ۾
فلاڻي مائي ۽ ان جي مڙس کي سڃاڻين؟ محمد موسيٰ ورائيو
هائو قبل سائين، پاڻ فرمايائونس ته ان مائيءَ کي سندس مڙس ٽن
سالن کان پوءِ طلاق ڏيندو پوءِ ان مائيءَ سان تنهنجي شادي ٿيندي.
محمد موسيٰ ورائيو ته قبل سائين ان مڙس ۽ مائي جي ته پاڻ ۾
گهڻي محبت آهي ۽ اها ڳالهه سڄي ڳوٺ ۾ مشهور آهي. پاڻ

فرمایاؤنس تن سالن کان پوءِ انهن جو ڪنهن معمولي ڳالهه تي جهيڙو ٿيندو ۽ پوءِ سندس مڙس کيس طلاق ڏيندو. پر تيستائين اسان توکي ائين ڪري ٿا ڇڏيون جو انهن تن سالن لاءِ توکي الياڻ ڏئي ٿا ڇڏيون ته تون ڪنهن عورت جي لائق نه رهندين. محمد موسيٰ ٻڌايو ته واقعي مان وڏا وس ڪيا پر ان معاملي ۾ مان بلڪل ختم هيس. تن سالن کان پوءِ انهن زال ۽ مڙس جي وچ ۾ جهيڙو ٿيو ۽ طلاق به ٿي وئي، مائي جو پيءُ هن ڏانهن آيو ته تون اسان کان سڱ وٺ، پوءِ هن جي شادي به ٿي، فقير ميان محمد ابراهيم صاحب جن ٻڌايو ته عمر جي آخري حصي ۾ محمد موسيٰ وٽس ايندو هيو کيس سيني ۾ سخت سور هوندو هيو. ايتري تائين جو چوندو هيو ته دعا ڪريو ته موت اچي.

گمشده سوني ڪوڪي جو ڪڪڙ جي گُجيءَ مان ملڻ

نقل: نور محمد سهتي وينل ڳوٺ ديهات لڳ خانواھڻ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هو هڪ دفعي سائين ڪريمن وٽ ويٺو هيو ته هڪ عمر رسيده عورت سائين ڪريمن وٽ آئي ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين هي منهنجو پٽ آهي ۽ هيءُ منهنجي ٺُهن آهي، هنن جي شادي کي مهينو ڪن ٿيو آهي، منهنجيءَ نهن جو گهر ۾ ڪُڱ وارو سونو ڪوڪو گم ٿي ويو آهي، جنهن ڏينهن کان ڪوڪو گم ٿيو آهي، مون واري نهن روئڻ بند نه ڪيو آ، سندس مڙس ان کان سنا پنج ٻيا ڪوڪا ٺهرائي ڏنا اٿس پر مائي چوي ٿي مون کي ڪپي ته سهاڳ وارو ڪوڪو، ٻيو مان ڪو نه پائيندس. سائين ڪريمن ان مائي صاحب کي مخاطب ٿي فرمايو ته جڏهن تو کي ٻيا ڪوڪا مڙس ٺهرائي ٿو

ڏٺي ته پوءِ تون ڇو نه ٿي پائين؟ ان مائيءَ سائين ڪريمن کي هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته سائين! مان ٻيو ڪوڪو نه پائينديس اوهان وٽ ان لاءِ ته حاضر ٿيا آهيون، اوهان ڪا مهرباني ڪريو. سائين ڪريمن جن چپ ٿي ويا. ڪجهه دير کان پوءِ ڪنهن خليفي کي سڏيائون ۽ ان کي پئسا ڏئي فرمايائون ته شهر مان ڪڪڙ وٺي اچو، جڏهن خليفو ڪڪڙ وٺي آيو ته پاڻ خليفي کي فرمايائون ته ڪڪڙ کي ڪُهي ان جون ٻوٽيون ڪري اچو پر ڪڪڙ جي گُجيءَ کي ڪجهه نه ڪجو ۽ باسلامت ڪڍي اچجو، خليفي ائين ئي ڪيو، ڪڪڙ جو گوشت ۽ گُجي سائين ڪريمن جي آڏو اچي رکيائين، سائين ڪريمن گوشت ننگر ۾ چاڙهڻ لاءِ حويلي تي اماڻي ڇڏيو باقي گُجيءَ لاءِ خليفي کي فرمايائون ته هن کي ڏوئي اچ ۽ هن مان جيڪي ڪجهه ملئي اهو ڪڍي اچ. ڪجهه وقت کان پوءِ خليفو هٿ جي تريءَ تي ڪا شئي کنيون آيو، سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبلا سائين گُجيءَ مان ٻيو ڪجهه نه باقي هي سون جو ڪوڪو مليو آهي، پاڻ اهو ڪوڪو ان مائيءَ کي ڏيکاري فرمايائونس ته مائي هيءُ ڏس؟ مائيءَ ڪوڪو ڏسي عرض ڪيو ته قبلا سائين اهو ئي منهنجو ڪوڪو آهي جيڪو گم ٿي ويو هيو.

سائين ڪريمن جي صورت جو تصور پڄايندڙ ديوان

نقل: سائين قبلا مرشد محمد موريل شاھ بادشاھ دامت برڪاتہم العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هوند راج پريالويءَ سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته قبلا سائين اوهان پنهنجي صورت مبارڪ جو تصور پڄائڻ جي اجازت ڏيو ۽ مهرباني به ڪريو ته مان اوهان کي هر وقت پنهنجي اڳيان پسندو رهان. سائين ڪريمن کيس اجازت

ڏني، ڪجهه ڏينهن کان پوءِ هوند راج درگاهه تي آيو ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين اوهان جي مهرباني سان مان اوهان جي صورت مبارڪ هر وقت پنهنجي سامهون ٿو ڏسان، دڪان هجي، گهر هجي، دڳ هجي پر قبل سائين اوهان ته منهنجي ان وقت به سامهون بيٺا هوندا آهيو جڏهن مان جهنگ جي خيال سان ويٺو هوندو آهيان يا جڏهن مان زال سان پنهنجي منهن هوندو آهيان ته به اوهان منهنجي سامهون بيٺا هوندا آهيو، قبل سائين انهن تائين تي ته اوهان ٿورڙو پاسو ڪندا ڪريو. پاڻ کلي ڏنائون ۽ هوند راج کي فرمايائون ته هاڻو ديوان اسان هاڻي انهن تائين تي تو کي نظر نه اينداسين.

دلمراد فقير لوڙهائيءَ کي روحاني تصرف سان گهرائڻ

نقل: فقير امام بخش سمون ويٺل شهر خانواڻ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ميان دلمراد فقير لوڙهي وارن ڏانهن سائين ڪريمن نياپو ڪرايو ته اسان سان ملي وڃو، سائين دلمراد فقير جن سائين ڪريمن ڏانهن چورائي موڪلايو ته قبل سائين اسين لوڙهي ۾ آهيون ۽ ان ڪري نڪرڻ کان قاصر آهيون. ڪجهه عرصي کان پوءِ دلمراد فقير تي ٻيلي کاتي وارن گمبٽ جي ڪورٽ ۾ ڪيس ڪيو ته فقير صاحب جن ٻيلي کاتي جي زمين تي قبضو ڪيو آهي، جڏهن ڪورٽ ۾ حاضريءَ جو نوٽيس فقير صاحب جن کي مليو ته فقير صاحب جن نوٽيس کي ڏسي چيو ته هي حڪومتي ڪورٽ جو نوٽيس ناهي پر سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن جي ڪورٽ جو نوٽيس آهي، جنهن ڏينهن سندن حاضري هئي ان ڏينهن سڌا درگاهه گمبٽ شريف تي سائين ڪريمن وٽ آيا.

پاڻ فریائونس فقیر توهان هونء نه آيا ته اسان اوهان کي هيئن گهرائي ورتو. ان کان پوءِ سائين غلام مرتضيٰ شاهه بادشاهه جن پنهنجا خلیفا گمبٽ ڪورٽ ۾ موکليا ۽ انهن کي فرمایائون ته جنهن وقت ڪورٽ ۾ فقیر صاحب جن کي سڏ ٿئي ته ڊوڙي اچي ٻڌائجو پر سڄو ڏينهن فقیر صاحب کي سڏ نه ٿيو ۽ نه ئي ان کان پوءِ وري ڪو ڪورٽ جو نوٽيس فقیر دلمراد صاحب ڏانهن آيو.

ڪنهن جي ڪريل شيءِ ڪٿجي يا نه؟

نقل: مولوي غلام اڪبر اچڻ ڪهڙا شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس سندس والد صاحب ٻڌايو ته ڳوٺ پير عیسیٰ جو حاجي عبدالغفور میتلو سائين ڪریمن جي زیارت لاءِ گمبٽ درگاه طرف اچي رهيو هو. رستي ۾ روپئي تي نظر پيس پر مرشد ڪامل جو مرید هو. ڪو به ڪم مرشد جي اجازت کان سواءِ نه ڪندو هو. دل ۾ سوچيائين ته روپيو ڪٿان يا نه ڪٿان؟ پوءِ دل ۾ خیال ڪيائين ته چڱو ڀلا مرشد ڪریمن کان پڇا ڪندس ته ڪنهن جي ڪريل شيءِ ڪٿجي يا نه؟ سو ڇا ڪيائين جو روپئي جي مٿان ڇيڻو رکي سڌو سائين ڪریمن جي خدمت ۾ پیش ٿي ماجرا عرض ڪيائين. سائين ڪریمن مُرکي فرمایس ته ٻچا! اهو هر ڪنهن جي دل جو فیصلو آهي ته ڪريل شيءِ ڪٿي يا نه، پر ڄاڻي بجهي ڇيڻي هينان به نه لڪائجي.

مرید کان فقیر جا هٿ ڇمرائڻ

نقل: حکیم محمد مراد شیخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
 ڪي ٻڌايو ته هڪ ڏينهن سائين ڪريم جن درگاهه ۾ ٿلهي تي ويٺا
 هئا مون دل ۾ سوچيو ته اڄ مونکي مرشد ڪريم جن ڪو حڪم
 ڪن ته مان اهو پورو ڪريان. ايتري ۾ سائين ڪريم جن مونکي هٿ
 جي اشاري سان پاڻ ڏانهن سڏيو، مان اڳيان حاضر ٿيس ته
 فرمايائون ٻاهر ڌڙ تي فقير ويٺو آهي ويو ۽ ان کي هڪ رپيو به
 ڏيو ۽ سندس هٿ به چمي اچو. مان در تي پهتس ڏٺم ته فقير مٽيءَ
 ۾ پيوت لڳو پيو هو ۽ قاتل ميرا ڪپڙا پاتل هئس. دل ۾ چيم ته ان
 جا هٿ چمڻ وارو حڪم مان پنهنجو پاڻ تي صادر ڪرايو ۽ پوءِ
 فقير کي روپيو ڏئي سندس هٿن کي چمي ڏنم.

اڃان به يقين نه ٿو اچي ڇا؟

نقل: حکیم محمد مراد شیخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
 ڪي ٻڌايو ته جماعت جيلاني لاڙڪاڻه برانچ جو پهريون صدر حاجي
 الاهي بخش کيس ٻڌايو ته مان سائين ڪريم جن وٽ زيارت لاءِ حاضر
 ٿيس رات جو عرض ڪيم ته صبح سویر شهر ڪهڙا وڃڻو آهي سو
 سویر اٿي ويندس، ان لاءِ اجازت ڏيئي ڇڏيو. سائين ڪريم جن فرمايو
 ته فجر جي نماز هتي پڙهي پوءِ وڃجان. پر مان سندن حڪم جي
 خلاف ورزي ڪري ننڊ مان اٿي هليو ويس گمبٽ شهر مان ٻاهر
 نڪتس ته پيٽ ۾ سخت سُور پئجي ويو ۽ سُور ويو وڌندو. دل ۾
 سوچيم ته مرشد جي حڪم جي خلاف ڪم ڪيو اٿم جنهن ڪري
 تڪليف وڌي رهي آهي. اڃان ان سوچ ۾ هئس ته سامهون هڪ
 گهوڙي سوار آيو ۽ گهوڙو بيهاري چيائين ته سامهون ڪاٺ جي

بُنڊي پئي آهي اها ڪُٽي ڏي. مون کيس اها ڪُٽي ڏني ۽ هو هليو ويو مان واپس موٽي درگاه شريف تي آيس نماز سائين ڪريمن جي پويان پڙهيم ۽ دل ۾ سوچيم ته ڪيئن خبر پوي ته ڪهڙن واري رستي تان مرشد ڪريم موٽايو آهي ايتري ۾ پاڻ فرمايائون ته حاجي الاهي بخش! رستي تان بُنڊي ڪُٽي گهوڙي واري کي ڏئي، اڃان به يقين نٿو اچئي ڇا؟

مريد جي دل مان گمان ڪڍڻ

نقل: جعفرآباد، بلوچستان جي محمد علي کوسي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ پيري سائين ڪريمن جي خدمت ۾ درگاه شريف تي حاضر ٿيس، مسجد جي اڳيان پاڻيءَ جا مٽ رکيل هئا، مون ڏٺو ته ڪوڙهه جا مريض به انهن ساڳئي مٽن مان پاڻي پي رهيا هئا، جيئن ته مان يوناني حڪمت به ڄاڻندو هيس، دل ۾ سوچيم ته ڪوڙهه جي مريضن سان گڏ کائڻ پيئڻ نه گهر جي ڇو ته اهو مرض وچڙندڙ هوندو آهي ۽ ٻين کي به وچڙي سگهي ٿو. ان وقت مونکي به سخت اڃ لڳي سوچيم ته ٻاهر وڃي ڪٿان پاڻي پي اڃان. سائين ڪريمن مون ڏانهن نهاري پنهنجي خليفي کي حڪم فرمايو ته اسان کي پاڻي پيار، پر سامهون وارن مٽن مان پري اڃ. مان سمجهي ويس ته اهو به منهنجي سوچ جو جواب آهي. پوءِ مون به اتان ئي مٽن مان پاڻي پيتو.

ٻڍل شاهه، تنهنجو ڪيسو هن همراھ نه ڪٽيو آهي

نقل: سید بیدل شاہ ڳوٺ صدرجي پٽيون تعلقہ ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعو هو سائين ڪريمن جي زيارت لاءِ گمبٽ شريف ڏي روانو ٿيو جڏهن خيرپور اسٽيشن تان ٽڪيٽ وٺي ريل ۾ ويٺو ته هن جو ڪوئي شاهينگ کيسو ڪٿري ويو، هن جو شڪ ڀر ۾ ويٺل هڪ همراھ ۾ هيو پر هو کيس چئي نه سگهيو، بیدل شاھ جڏهن گمبٽ اسٽيشن تي لٿو ته اهو همراھ به گمبٽ لٿو، بیدل شاھ درگاه شريف تي اچڻ لاءِ ٽانگي ۾ ويٺو ته اهو شخص به ٽانگي ۾ ساڻس گڏجي ويٺو، بیدل شاھ به سائين غلام مرتضيٰ شاھ جن وٽ لٿو، ته هو به سائين ڪريمن جي محفل ۾ آيو. بیدل شاھ ٻڌايو ته مان سائين ڪريمن جي سامهون ٿيڏي، اک سان هن همراھ کي پئي ڏٺو ته، منهنجو کيسو ڪٿري، وري اچي ويٺو به سائين ڪريمن وٽ مون سان گڏ آهي ته ايتري ۾ سائين ڪريمن مون کي سڏ ڪري فرمايو ته بیدل شاھ! تنهنجو کيسو هن همراھ نه ڪٿريو آ، اهو ڪم ڪو ٻيو همراھ ڪري ويو اٿئي. هن همراھ کي چور نه وٺ.

مسئلو بيان ڪرڻ کان اڳ ۾ ئي ان جو حل ٻڌائڻ

نقل: حافظ ولي محمد سومري ڳوٺ صدرجي پٽيون تعلقہ ڪنگريءَ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جو استاد علم الاعداد جو ماهر هوندو هيو، پر جڏهن به ڪٿي ڪو مسئلو ٿيندو هيس يا مُنجهندو هيو ته سائين ڪريمن ڏانهن ويندو هيو، سائين ڪريمن وٽ اڃان محفل ۾ ويهندو ئي مَس هيو ته سائين ڪريمن هن وارو مسئلو بيان ڪرڻ شروع ڪندا هيا ۽ هن کي ڪا ڳالهه ڪري ٻڌائڻ جي ضرورت به محسوس نه ٿيندي هئي.

عطا محمد، پڪ ڪري آيو آهين يا نه ؟

نقل: منهنجو (محمد علي سهتي جو) والد مرحوم حڪيم حاجي عطا محمد سهتو پنهنجي مريد ٿيڻ جو واقعو مون کي هن طرح ٻڌائيندا هئا ته هڪ دفعي بابا سائين جن هڪ فلم ڏني جنهن ۾ هڪ ملڪ ٻئي ملڪ تي حملو ڪري ٿو ۽ ان ملڪ جو بادشاهه جڏهن وڙهندي وڙهندي هڪڙي جبل تي چڙهي وڃي ٿو ته هن کي دشمن ورائي وڃن ٿا پوءِ هي پنهنجي مرشد کي سنڀالي ان جبل تان ٽپ ڏئي ٿو ته سندس مرشد جبل جي هيٺان هن کي جهپي ٿو وٺي ۽ هن کي پنهنجو غاليجو ۽ تلوار ڏئي ٿو. اهو فلمي سين ڏسي بابا سائين جن دل ۾ پڪو په ڪيو ته مرشد وٺبو ته اهڙو وٺبو. ان کان پوءِ بابا جن ٻڌائيندا هيا ته بابا ڪيترا ئي شهر گهميو ته ڪو اهڙو مرشد ونجي پر جتي به ويو اتان اهو ئي چيو ويو ته اوهان لاءِ گمبٽ ۾ سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن جو ويٺا آهن. آخر گهمي ڦري جڏهن گمبٽ درگاهه شريف تي سائين ڪريمن وٽ آيو، وضو ڪري سائين ڪريمن جي قدم بوسي ڪرڻ لاءِ اڳتي وڌيو ته سائين ڪريمن ڏسي فرمايس ته عطا محمد پڪ ڪري آيو آهين نه. پوءِ سائين ڪريمن جو دستِ بيعت مريد ٿيو.

هي به سندس ذات جي تعظيم آهي

نقل: محمد بچل پيرزادي ڳوٺ صدرجي پٽيون تعلقه ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جي مامي (جيڪو منهنجو مامو به آهي) استاد روشن علي پيرزادي کيس ٻڌايو ته استاد سڄڻ عباسي ۽ هو يعني استاد روشن پيرزادو سائين ڪريمن ڏانهن حاضري ڀرڻ ويندا هئا، ڪجهه وقت کان پوءِ استاد سڄڻ عباسي ۽

جو اٿڻ ويهڻ ڪجهه ديوبندي خيال جي عالمن سان ٿي ويو جتي هن کي اهو ٻڌايو ويو ته مرشد ڪريم يا ٻئي ڪنهن شخص کي پيرين پوڻ يا ان جو هٿ چمڻ بدعت آهي. ان کان پوءِ جڏهن هو سائين ڪريم جي زيارت ڪرڻ لاءِ گمبٽ شريف وڃي رهيا هئا ته استاد سڄڻ کي بار بار اهو خيال دل ۾ اچي رهيو هو، پر ان ڳالهه جو اظهار هن استاد روشن پيرزادي سان نه ڪيو، جڏهن هي درگاهه شريف تي پهتا ۽ سائين ڪريم جي قدم بوسي ڪرڻ لڳا ته سائين ڪريم استاد سڄڻ عباسي ڏانهن ڏسي فرمايو ته استاد هي به سندس ذات جي ئي تعظيم آهي، اوهان پريشان نه ٿيو، گمبٽ ڪا واپسيءَ تي جڏهن استاد روشن انهن لفظن جو سبب استاد سڄڻ کان پڇيو ته پوءِ هن اها ڳالهه ڪري ٻڌائي ته هو ڇا پئي سوچيندو آيو، جنهن تي سائين ڪريم اهي لفظ فرمايا.

تنهنجي پٽ کي لڳل گوليءَ جو نشان به نه هوندو

نقل: منير احمد ڪلهوڙي وينل ڳوٺ صدرجي ڀٽيون تعلقه ڪنگريءَ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ گلو سيال ۾ سائين ڪريم جو هڪ مريد هيو ان جي پٽ امير بخش منگيءَ جو ڌاڙيلن سان مقابلو ٿي پيو هڪ ڌاڙيل کيس رائفل جو فائر ڪيو گولي سندس منهن ۾ لڳي ۽ ٻئي پاسي کان نڪري وئي همراھ بيهوش ٿي ڪري پيو ڳوٺ وارا ۽ مائٽ کيس اسپتال ڪڍي ويا پر، هيءُ پٽ سان اسپتال وڃڻ بجاءِ سڌو سائين ڪريم وٽ آيو ۽ درگاهه شريف تي اچي سائين ڪريم کي روئي عرض ڪيائين ته قبلا سائين، منهنجي پٽ کي گولي لڳي آهي ڪا مهرباني ڪريو. ان کي اسپتال ڪڍائي ويا آهن. جواب ۾ سائين ڪريم فرمايس ته

الله سائين رحم ڪندو. فقير تون گهڻا ۽ نه. ٻيو دفعو به هن ساڳيو عرض ڪيو، سائين ڪريمن ٻيو دفعو به ساڳيو جواب ڏنس هن وري ٽيون ڀيرو به ساڳيو عرض ورجايو ته سائين ڪريمن به ساڳيوئي جواب ڏنو. ان تي ان همراھ سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته سائين جي اوهان جي پٽ کي گولي لڳي ها ته پوءِ به اهو ئي جواب ڏيو ها، سائين ڪريمن مرڪي فرمايس ته منگي فقير! تنهنجي پٽ کي گوليءَ جو نشان به نه هوندو. سائين ڪريمن جي دعا سان سندس پٽ چڱو ڀلو ٿي گهر آيو، ۽ سندس چهري تي ڪو نشان به نه آهي.

پٽ جو عطا ٿيڻ

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته منهنجي گهر واري اميد سان هئي. سائين ڪريمن وٽ آيس ۽ کين عرض ڪيم قبل سائين! دعا گهرو ته پٽ ڄمي. پاڻ فرمايائون تنهنجو نالو محمد مراد آهي ۽ تنهنجي پٽ جو نالو علي مراد ٿا رکون. گهر واريءَ کي چئڻ دل تي هٿ رکي چوي ته جيڪو پيٽ ۾ آهي تنهن جو نالو علي مراد آهي. پٽ ڄائو نالو علي مراد رکيو مانس ان کان پوءِ ست ٻيا پٽ به ڄاوا.

پاڻيءَ جي سئو گھڙن سان فالج واري کي شفا

نقل: امان الله ناريجي وينل ڳوٺ عبدالله نارو لڳ رپڙي تعلقه گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سندس ڀاءُ هدايت الله کي سخت بخار ٿي پيو ۽ بخار جي ڪري کيس فالج ٿي پيو. ڪافي دوائون ڪرايون سي پر ڪو فائدو نه ٿيو. بابا چيو ته سائين ڪريمن ڏي ڪٿي وڃيس مان ڀاءُ کي درگاه شريف تي ڪٿي آيس ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيم ته ڀاءُ بيمار آهي دوائن جو اثر ختم ٿي چڪو آهي باقي دعائن ۾ اميد آهي. اوهان رب جي درٻار ۾ دعا ڪريو ته ڀاءُ صحت ياب ٿئي. سائين ڪريمن ادا کي ڏسي فرمايو ته هن کي ڳوٺ ڪٿي وڃ ۽ ڳوٺ واري ڪوه تان هڪ سئو گھڙا پاڻي جا ڀري هن جي مٿان وجهو. مان ڀاءُ کي ڳوٺ ڪٿي آيس. بابا کي چيم ته اسان به ڄڻا ڪوه مان هڪ سئو گھڙا ڀري نه سگهندا سون، سو ڳوٺ وارن کي منت ڪيم ته هن ڪم ۾ منهنجي مدد ڪريو پر ڳوٺ وارن حيران ٿي چيو ته ڇريو ته نه ٿيو آهين! هڪ سخت بخار پيو اڌرنگو ان صورت ۾ مريض جي مٿان پاڻي وجهڻ، معنيٰ ته کيس هٿ سان موت ڏيڻ آهي. پر مونکي مرشد ڪريم جي ڳالهه ۾ پورو پورو يقين هو. سو انهن کي چيم ته توهان مونسان وانگار و هو. بچيو ته اسان جو، مٿو ته الله جو. پر مونکي پورو يقين آهي ته مرشد ڪريم جي حڪم سان چڱو ڀلو ٿيندو. همراهن پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته هن جي مٿان نوانوي گھڙا ڀري وجهون ٿا، هڪ گھڙو رهائي ٿا ڇڏيون پوءِ سائين ڪريم جي ڪرامت جي خبر پئجي ويندي سوهنن نوانوي گھڙا پاڻيءَ جا هدايت الله جي مٿان وڌا ۽ هڪڙو دلو رهائي ڇڏيائون ۽ مونکي هڪ سئو ٻڌايائون. پاڻي ته همراھ جي مٿان پيو پر فائدو ڌرو به نه ٿيو. مان ڀاءُ کي ڪٿي وري سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿيس ته سائين

کریمن کیس ڏسي فرمایو ته امان الله، پاڻي جو هڪ گهڙو اڃان رهيل آهي. هن کي ڪٿي وڃ ۽ ساڳئي کوه مان هڪ گهڙو پري وڃي وجهينس. مان پاڻ کي ساڳئي کوه تي ڪٿي ويس ڳوٺ وارن جو مونکي ڏٺو سو اچي کوه تي گڏ ٿيا مان انهن تي ڪاوڙجي پيس پر اهي سڀ کلندا رهيا. مون ڪاوڙ مان پاڻ کوه مان گهڙو پري پاڻ جي مٿان وڌو ۽ گهر ڪٿي آيو مانس ته ڳوٺ وارا به اچي منهنجي گهر پهتا ۽ ويهي رهيا. مان کين ڪاوڙ مان ڏسي رهيو هوس پر اهي سڀ مرڪي رهيا هئا. اٽڪل هڪ ڪلاڪ کان پوءِ اسان ڏٺو ته هدايت الله ڪٿ تان اٿي هوريان هوريان هيٺ لهڻ لڳو مون ڊڪ پري وڃي کيس سهاري ڏيڻ جي ڪوشش ڪئي پر چيائين ته تون ڇڏ مان پاڻ هلاڻ ٿو ۽ هوريان هوريان اچي بيءَ ڪت تي ويٺو ۽ بخار به ختم ٿي ويس تنهن کان پوءِ ڳوٺ وارن مون کي ٻڌايو ته، امان الله! اسان تنهنجي مرشد جي ڪرامت ڏسڻ لاءِ ڄاڻي بجھي هدايت الله جي مٿان نوانوي گهڙا پري وڌا هئا پر هاڻي مڃون ٿا ته بيشڪ تنهنجو مرشد ڪامل آهي ۽ پوءِ هڪ ٻن ڏينهن جي اندر هدايت الله بلڪل نيڪ ٿي ويو.

وڏيري جي هارم مريد جي سرسي

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي محمد سليمان نالي هڪ شخص مرشد ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو، مان به موجود هيس، هن عرض ڪيو ته قبله منهنجو چاچو مون کي سڱ نه ٿوڏئي، آءٌ غريب مسڪين آهيان ۽ هو وڏيرو آهي پاڻ فرمايائونس ته صبح ۽ شام گهر وڃي چويس ته مون کي ڏي جو سڱ ڏي. هي ڳوٺ ويو ۽ روزانو وڏيري کي گهر ۾ تنگ ڪري ڇڏيائين هر هر

سڱ پئي گهريائينس ۽ وڏيري به گهٽ وڌ به پي ڳالهائس ۽ گاريون به پئي ڏنائينس پر هن مرشد ڪريم جو حڪم پوئتي نه ڪيو ۽ وڏيري ڏانهن ويندو رهيو. وڏيري جي گهر واريءَ مڙس کي چيو ته هروپرو بدنامي ٿي ٿئي سڱ ته ڏيڻوئي آهي، تنهن ڪري ڏئي ڇڏيس. پوءِ وڏيري ان کي سڱ ڏنو ۽ هن جي شادي ٿي وئي.

ريل گاڏي جيستائين توهان کي نه ڪٽندي، ڪيڏانهن نه ويندي

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته مان، منهنجي ڪٽنب جا ڪجهه ماڻهو، رحمت الله شيخ ولد وڏيرو ارباب ۽ ٻيا سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيا سون، دعائءَ عرض ڪيو سون پاڻ دعا گهريائون ته اسان اجازت طلب ڪئي، پاڻ فرمايائون ته آرام سان ننگر ڪري پوءِ وڃو، اسٽيشن تي ريل گاڏي هارن وڃائي رهي هئي، اسان عرض ڪيو قبل سائين گاڏي نڪري ويندي، پاڻ فرمايائون ته، ريل گاڏي جيستائين توهان کي نه ڪٽندي ڪيڏانهن به نه ويندي پوءِ ٿيو به ائين اسان ماني کائي آرام سان وياسين جڏهن ريل ۾ ويٺاسين ته اتي اچي ٿي ٿيءَ ٽڪيٽون ڏنيون پوءِ ريل هلي ۽ اسان خيرپور پهتاسين.

غلام مرتضيٰ شاہ جيئرو آهي ته وڃي ننب ڪريو

نقل: عبدالغني جوڻيجو وينل ڳوٺ وريو واهڻ لڳ درازا واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته اسان جي ڳوٺ وارن جو جاگير واري زمين تي سرڪار سان ڦڏو هوندو هيو. هر ٻئي ٽئين ڏينهن پوليس سٺ ستر جڻا ٻڌي جيل ۾ وجهندي هئي اسان تنگ ٿي پياسون اسان حاجي غلام رسول مڪي کي چيو ته تون سائين غلام مرتضيٰ شاہ جو پيارو آهين اسان سان گڏجي هل ۽ ائين ڪريمن کان دعا گهراءِ ته هن مصيبت مان جان چڻي. حاجي مڪي ۽ ملان امام بخش کي ساڻ وٺي درگاه گمبٽ شريف پهتا سين ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيوسين، سائين ڪريمن اسان کي اي کي بروهي وڪيل ڪرائي ڏنو. ان وقت اسان جو ڪير به ضامن ڪو نه ٿي پيو سائين ڪريمن نچائي ڄامڙي کي ۽ هڪ لاکو جنهن جو نالو ياد ڪونهي ٻنهي کي گهرائي اسان جي ضمانت ڪرائي هڪ ڏينهن خبر پئي ته نچايو ڄامڙو مري ويو اسان خوف وچان سائين ڪريمن وٽ پهتا سين ۽ کين احوال ٻڌايو سين پاڻ مرڪي فرمايائون ته نچايو ڄامڙو مري ويو ته ڇا ٿي پيو! غلام مرتضيٰ شاہ ته جيئرو آهي نه! وڃي ننبون ڪريو ڪجهه به نه ٿيندو. عرض ڪيو سون ته ڏي سي جيل ۾ وجهندو. سائين ڪريمن فرمايو ته ڏي سي ڪرسيءَ تي هوندو ته اوهان کي جيل ۾ وجهندو نه! سبحان الله! اسان جڏهن به حاضريءَ تي ويندا هئاسون خبر پوندي هئي ته ڏي سي صاحب اوچتو بدلي ٿي ويو. الاڻي جي ڪيترا ڏي سي بدلي ٿي ويا. ساڳيو نقل وڏيري ٻيڙي جوڻيجي به ٻڌايو.

ڏاچيءَ جو چوري ٿيڻ ۽ پنجوڙي توڙائي موٽڻ

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس شمن علي لاکي ٻڌايو کي سندس والد صاحب ٻڌايو ته هو سائين کريم جي ڪچهريءَ ۾ ويٺو هيو سائين کريم فرمايو ته اسان جي ڏاچي چوري ٿي وئي آهي ان بابت جنهن کي ڪا خبر هجي ته ٻڌائي ڪچهري ۾ چور به ويٺو هو تنهن عرض ڪيو ته سائين مون کي تنهنجي سر جو قسم آهي مون کي اوهان جي ڏاچي جي ڪا به خبر ڪانهي. سائين کريم مرڪي فرمايو ته نيڪ آهي. ڏاچي چور جي گهر مان پنجوڙي توڙائي رڙيون ڪندي اسان وٽ پهچي ويندي. پوءِ ماڻهن ڏٺو ته سائين کريم جي ڏاچي نئين ڳوٺ پٺاڻي مان رڙيون ڪندي گمبٽ درگاه شريف تي پهتي.

سخت بخار جو پنجن منتن ۾ ڇڏي وڃڻ

نقل: پروفيسر محراب علي لاکي ڳوٺ وڏا لاکا واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس ڳوٺ وڏا لاکا جي الهوڏايو عرف خير علي لاکي ٻڌايو ته منهنجو ڏاڏو دلبر ۽ منهنجو پيءُ چنيسر سائين غلام مرتضيٰ شاه جن جا مريد هئا. مان به سائين کريم جي ڪچهري ۾ ويهندو هوس. هڪڙي ڏينهن مون کي سخت بخار اچي ويو ۽ مان ڪچهري ۾ ئي تڏي تي سمهي پيس جڏهن سائين کريم مون کي ڏٺو ته پاڻ اٿي اچي مون کي ٻنهي ڳلن تي چميون ڏئي فرمايائون گهٻراءِ نه بخار پنجن منتن ۾ ختم ٿي ويندو ۽ پوءِ پنجن منتن ۾ مان بلڪل چاق ٿي ويس.

نامرد کي مردانگي طاقت جو عطا ٿيڻ

نقل: وڏيري ناصر علي گهمري، وينل ڳوٺ ڪيٽي مير محمد گهمرو تعلقہ ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته بلوچستان جي هڪ مريدياڻي سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿي، ان سان گڏ سندس ننهن ۽ پٽ به گڏ هئا، سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته سائين هي منهنجو پٽ آهي هن کي مڙداڻي طاقت ڪونهي، دعا يا علاج ڪيوس. سائين ڪريمن فرمايس ته مائي تون گهٻراءِ نه، سڀ ڪجهه نيڪ ٿي ويندو. ڪجهه دير کان پوءِ سائين ڪريمن جو خليفو آيو ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته سائين ڪنهن مريد کي موڪليو ته مال لاءِ گاه لڻي اچي. سائين ڪريمن ان مريدياڻي جي پٽ کي فرمايو ته وڃو ۽ سامهون ٻنيءَ مان گاه ڪري اچو ۽ پاڻ سان گڏ زال کي به ورتيون وڃ. همراھ اٿيو ته سندس زال سان گڏ ماءُ به گاه ڪرڻ لاءِ گڏجي وئي. سائين ڪريمن جي ٻنيءَ ۾ جوئر جو فصل به بيٺو هيو. جهٽ کان پوءِ همراھ جوئر جي فصل ۾ گهڙي ويو ۽ اتي زال کي به سڏ ڪيائين. سندس ماءُ ٻنيءَ ۾ ويٺي سندن انتظار پي ڪيو ۽ ٿورو ٿورو گاه به پئي ڪيائين. جڏهن زال مڙس گهڻي دير ڪئي ته سندن ماءُ کين سڏڻ لڳي. جهٽ کن کان پوءِ ٻئي زال مڙس نڪتا ته گاه ته ڪجهه ڪيو ئي ڪونه هيائون، ان تي سندن ماءُ کائن پڇيو ته ابا دير ته گهڻي اندر هيا پر گاه جي ته مٺ به ڪونه ڪئي اٿو. ڪيو ڇا پيا ڪيو؟ ان تي سندس ٺنهن جو ڪنڌ شرم وچان جهڪي ويو ۽ ٻئي چپ رهيا. جڏهن ٻيهر سندن ماءُ پڇيو ته سندس پٽ چيو ته امان اسان کي ڪو ڪوه يا نلڪو ڏس ته اسين وهنجي ونون. پوءِ تا سائين ڪريمن ڏي هلون. ڇو ته اسين ٻئي ناپاڪ آهيون. ان کان پوءِ ٻنهي گڏجي گاه به لڻيو ۽ پرسان وهندڙ واهي ۾ وهنجي پوءِ

سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿيا. خدا جي فضل سان ۽ سائين ڪريمن جي دعا سان سال کان پوءِ زال ۽ ماءُ سان گڏ آيو ته سندس هنج ۾ ننڍڙو پٽ به هيو.

خوني پٽ جي سزا معاف ڪرائڻ

نقل: فقير محمد رمضان چارڻ وينل نارو شاھ واري وڏيري ناصر علي گهمري کي ۽ ان محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڪنڊياري جي پاسي جي هڪ مريدياڻي هئي جنهن جو مڙس پڪو ديوبندي خيال جو هيو. هو مريدياڻيءَ کي سائين ڪريمن ڏانهن اچڻ کان جهليندو هيو. گهر ۾ يارنهن شريف رڌڻ جي ڪري کيس مار ڪٽ به ڪندو هيو. آخر کيس طلاق ڏئي ڇڏيائين. پر مريدياڻي پنهنجي عقيدي تي بيٺي رهي. کيس مڙس مان هڪ پٽ به ڄائو هيو. جيڪوخير سان وڏو ٿي جڏهن هاءِ اسڪول ۾ پهتو ته اتي سندس پٽ ڪجهه چوڪرن سان جهيڙو ڪري وڌو ۽ جهيڙي ۾ هڪ چوڪرو هن جي پٽ هٿان مري پيو. پوليس کيس گرفتار ڪري وئي. مائي جو هڪڙو ئي پٽ هو ۽ آخري سهارو هو. مائي صاحب سائين ڪريمن ڏي به پنڌ ڪندي رهندي هئي. سال بن کان پوءِ کيس جي آخري فتويٰ جو ڏينهن به اچي پهتو. فتويٰ واري ڏينهن کان هڪ ٻه ڏينهن پهريان ئي مائي صاحب به سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿي ۽ سائين ڪريمن جي پيرن کي چنبڙي پئي روئي عرض ڪيائين ته سائين مونکي منهنجي پٽ جي حياتي وٺي ڏيو. سائين ڪريمن فرمايس ته مائي تنهنجي پٽ کي ڪجهه ڪونه ٿيندو تون بي فڪر ٿي. تنهنجو پٽ سڀاڻي آزاد ٿي ويندو. رات جو مائي صاحب خواب ۾ ڏٺو پئي ته هڪ وڏو ميدان آهي. سائين

کریم جن سائس گذ آهن. اُن میدان ۾ هڪ عاليشان محل ٺهيل آهي. محل جي ٻاهران هزارين ماڻهو بيٺا آهن. جڏهن سائين ڪريم سان گڏجي محل جي ويجهو ٿي ته اُتي هڪ بزرگ ٻاهر ٽيبل رکيو ويٺو هيو ۽ ماڻهو ان کي پنهنجون درخواستون ڏيندا پئي ويا. سائين ڪريم به پنهنجي درخواست ڪڍي ان بزرگ کي ڏني، ان وري هڪڙي ٻئي فقير کي سڏيو جنهن کي لانگوٽو ٻڌل هيو. ۽ سائين ڪريم واري درخواست ان لانگوٽي ٻڌل فقير کي ڏئي فرمايو ته هي اندر ڪٿي وڃو. جهٽ کان پوءِ لانگوٽو ٻڌل فقير اندران نڪتو ۽ سائين ڪريم کي پنهنجي درخواست ڏنائين. سائين ڪريم درخواست کي ڏسي ۽ پوءِ مائي صاحبه کي فرمايو ته مائي! تو کي مبارڪ هجي تنهنجي پٽ واري جان بخشيءَ جي درخواست قبول پئجي وئي. ان خواب کان پوءِ مائي جي اک کلي وئي. صبح جو سائين ڪريم کي خواب جو سڄو حال احوال ڏئي سوال ڪيائين ته سائين هي سڀ ڇا هيو ۽ اهي بزرگ ڪير هيو جيڪي ٽيبل تي ويٺل هيو يا جنهن کي لانگوٽو ٻڌل هيو ۽ محل ۾ اندر ڪير هيو؟ سائين ڪريم فرمايس ته مائي! جيڪو بزرگ ٻاهر ٽيبل تي ويٺو هيو اهي غوث پاڪ هيا. جنهن کي لانگوٽو ٻڌل هيو اهو قلندر بادشاهه هئو. ۽ جيڪي اندر ويٺا هئا انهن ۾ حضور پاڪ ﷺ ۽ امام حسن ۽ امام حسين هئا. مائي صاحبه سائين ڪريم جي قدمن تي ڪري موڪلايو ته سائين ڪريم فرمايس جڏهن تنهنجي پٽ جو اڃ ڪيس هلندو ته هڪ اهڙو ته زبردست آواز ٿيندو جو ڪورٽ ۾ ويٺل سڀ ماڻهو وٺي ٻاهر پڄندا. ۽ جڳ به ٻاهر پڄندو ۽ واپس اچي جڏهن ڪورٽ هلائيندو ته تنهنجي پٽ کي آزاد ڪري ڇڏيندو. جنهن وقت ڪورٽ جو ٿايم ٿيو ۽ ڪيس هلڻ لڳا، مائي صاحبه جي پٽ جو جنهن وقت ڪيس هلڻ اڃان شروع ٿي مس ٿيو اهڙو ته زبردست آواز ٿيو جو سڀ

ماڻهوئي ٻاهر ڀڳا ۽ جج به ٻاهر ڀڳو. اهو صدر ايوب جو دور هيو. خيرپور ضلعي اندر پهريون دفعو جيت جهاز انتهائي هينين پرواز ڪري اتان اڏاڻا پئي ويا، جنهن جي آواز سڀني کي ڊيڄاري ڇڏيو. جج جڏهن ٻيهر اچي ڪورٽ ۾ ويٺو ته ڪجهه دير چپ ٿي ويو. ۽ پوءِ فتويٰ ٻڌايائين ته چوڪرو بي قصور آهي ۽ کيس آزاد ڪجي ٿو. مائي اتان جج سان پٽ کي ساڻ ڪري سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿي.

محمد ايوب ڪهڙا تون پاڪستان جو صدر ٿيندين؟

نقل: حضرت قبالا سائين پير سيد محمد موريل شاھ جيلانيءَ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته محمد ايوب ڪهڙو سڪندر مرزا جي دورِ حڪومت ۾ وزير هو، سائين ڪريمن جي زيارت لاءِ گمبٽ درگاه شريف تي آيو، درگاه واري مسجد ۾ سائين ڪريمن جي سامهون، وضو ويني ڪيائين. سائين ڪريمن فرمايس ته محمد ايوب تون پاڪستان جو صدر ٿيندين؟ هن کلي عرض ڪيو ته سائين مان پاڪستان جو صدر ڪيئن ٿي سگهندس؟ نصيب نه پڙايس. سائين ڪريمن وري فرمايس ته ”پوءِ نيڪ آهي، تون ايوب نه، ته ڪوپيو ايوب ئي سهي. تن ڏينهن کان پوءِ ملڪ ۾ مارشل لاءِ لڳي ۽ فيلڊ مارشل ايوب خان ملڪ جو صدر ٿيو. ڪهڙو صاحب مرشد جي ڳالهه تي يقين ڪري ها ته پڪ سان ملڪ جو صدر ٿئي ها.

غریب مرید کی وڈیرو بناؤ

نقل: پروفیسر محراب علی لاکي ڳوٺ وڏا لاکا واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ لعل بخش ٻرڙي جو محمد هاشم ٻرڙو سائين ڪريمن جو مرید هو. هن وٽ 13 ايڪڙ زمين هئي. هڪ ڏينهن مرشد جي ڪچهري ۾ ويٺو هو. سائين ڪريمن مرڪي فرمايس ته وڏيرا محمد هاشم! ڪهڙا حال اٿئي خوش آهين؟ اهي لفظ ٻڌي محمد هاشم لڄي ٿيڻ لڳو ۽ چيائين سائين مان ته مسڪين ماڻهو آهيان. مرشد فرمايس ته محمد هاشم! تون اڄ کان وٺي وڏيرو آهين. مرشد جي دعا قبول ٿي. اڄ وٽس سوين ايڪڙ زمين آهي ۽ شهر ۾ بهترين بنگلو اٿس.

وچ ماستر! تون ڏوڪريءَ جو چيئر مين آهين

نقل: ڏوڪريءَ جو فقير علي محمد ڀٽي پرائمري ماستري جي نوڪريءَ تان رٽائر ٿيو. هڪ ڏينهن گمبٽ درگاهه تي آيو ۽ مرشد کي عرض ڪيائين ته نوڪريءَ تان رٽائر ٿيو آهيان دل گهري ٿي ته ڏوڪري جو چيئر مين ٿيان سائين ڪريمن مرڪي فرمايس ته ماستر! توکي وٽ ڪير ڏيندو؟ عرض ڪيائين ته اوهان جو وينا آهيو؟ پاڻ فرمايائونس ته وچ ماستر، تون ڏوڪري جو چيئر مين آهين. ماستر علي محمد اليڪشن ۾ بيٺو ۽ ميمبر چونڊ جي ويو، چيئر مين جي سيٽ لاءِ فارم پريائين ۽ بنا مقابلي چيئر مين چونڊجي ويو. پنهنجي ايامڪاريءَ دوران ڏوڪري ۾ جيلاني مسجد، مدرسو ۽ علي پارڪ تعمير ڪرايائين.

مادر زاد خُسري کي ڏاڙهي ملڻ

نقل: ڳوٺ رستم علي مهر جي وينل محمد هاشم مهر محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ حاجي خان راجپر جي گل حسن راجپر کي ڏاڙهي ڪونه هئي مادر زاد خسرو هو. هڪ ڏينهن سائين غلام مرتضيٰ شاه بادشاه ڏانهن ڪانين جي گاڏي پري گمبت پهتو ڪانين لاهي، سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته دعا گهرو مون کي ڏاڙهي ڄمي. سائين ڪريمن تهڪ ڏئي فرمايس توکي ته ڏاڙهي آهي باقي دعا ڇا جي گهرون! گل حسن عرض ڪيو ته ڏاڙهي ڪٿي آ؟ سائين ڪريمن فرمايس منهن تي هٿ ته ڦيرائي ڏس! جڏهن هن منهن تي هٿ ڦيرايو ته جيستائين هٿ ڦيرائيندو ويو فقير کي ڏاڙهي ڦٽندي وئي.

سڪل عضون جو سائو ٿيڻ

نقل: صدر جي پٽيون جي محمد بچل پيرزادي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته اسان جي ڳوٺ ۾ هڪ سيد نالي حيدر شاه بيماريءَ سبب پنڌ ڪرڻ کان لاچار ٿي ويو هٿن ۽ گوڏن تي بانڊ پائي هلندو هو. سائين غلام مرتضيٰ شاه جڏهن صدر جي پٽين ۾ دعوت تي آيا ته هي سيد بادشاه به سائين ڪريمن جو ديدار ڪرڻ لاءِ ريڙهيون پائيندو اچي نڪتو، سائين ڪريمن ماڻهن کان پڇيو ته اهو ڪير آهي؟ ماڻهن عرض ڪيو ته سائين اهو سيد آهي بيماري سبب عضوا سڪي ويا اٿس. سائين ڪريمن جن اهو ٻڌي جلال ۾ اچي ويا ۽ فرمايائون ته آهي سيد ۽ هلي ٿو بانڊين؟ ائين چئي سائين ڪريمن حڪم ڪيس ته مٿي اُٿ، پاڻ تي دفعا فرمايائونس

ان سيد مٿي اٿڻ جي ڪوشش ڪئي ته سندس عضون مان ائين نڪاءُ نڪرڻ لڳا جيئن ڪاٺيون ڀڄنديون آهن جڏهن ٿورو سڌو ٿيو ته چيائين ته مون کي لٺ ڏيو. هڪ همراھ لٺ ڏنس ته ان جي ٽيڪ تي اٿي بيٺو ۽ ٿورو پنڌ ڪيائين. سائين ڪريمن فرميس ته ڀلو هو ته لٺ جو سهارو نه وٺين ها، هاڻي سڄي حياتي لٺ تي هلندي.

جيئن ملان چوي ٿو ائين ئي ڪريو

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته آءٌ، استاد گل محمد رند جي مائٽياڻي ۽ هڪ ٻي عورت گڏجي درگاه شريف تي آياسين، استاد گل محمد رند سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته هي منهنجي مائٽياڻي آهي، هن کي الائي ڇا ٿيو آهي، ڪنهن مهل وٺي ٿي منهن ڪري، ڳولهي وري وٺي گهر ٿا پهچايونس، اسين بروج ماڻهو، پر وري سوچان ٿو ماڻهو مارڻ به وڏو ڏوهه آهي، دعا ڪريوس ته انهي مرض کان جان چٽي وڃيس، درگاه تي ملان عمر ميمڻ نالي هڪ پيرڳوڻ جو حڪيم به رهندو هئو، سائين ڪريمن ان کي سڏ ڪري فرمايو ته ملان هن عورت کي ڇا ٿيو آهي؟ ملان ڏسي عرض ڪيو ته سائين هن عورت کي پاڻيءَ ۾ لوڻ ملائي نڪ ۾ وجهيو ته مائي چڱي ڀلي ٿي ويندي، مون کي ڪل به ڏاڍي پئي آئي پر وات تي هٿ رکي چپ رهيس. سائين ڪريمن حڪم ڪيو ته جيئن ملان چوي ٿو ائين ئي ڪريو. پاڻيءَ ۾ لوڻ ملائي مائيءَ جي نڪ ۾ وڌو ويو ته مائي يڪدم هيٺ ڪري پئي، پر پير سائين ڪريمن ڏي نه ڪيائين، ۽ ڪجهه دير کان پوءِ وٺي ٻاهر ڀڳي، مائيءَ جي نڪ مان رت ۽ پونءِ وهڻ لڳو، ٻي مائي به هن جي پويان لڳي، ڪجهه دير

کان پوءِ ٻئي عورتون واپس آيون ته مائي بلڪل نيڪ هئي، ان کان پوءِ ان مائيءَ جي شادي ٿي ۽ استاد ٻڌايو ته هن کي پٽ به ڄائو.

غلام مرتضيٰ کي آزمائڻو اٿئي ته ائين ڪري ڏس

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعو مان ۽ استاد گل محمد رند ٻوهين جي ڳوٺ ۾ مهمان ٿي رهياسين اتي هڪ پوڙهي حاجي خان ٻوهيي مون کان پڇيو ته تون ڪنهن جو مريد آهين؟ جڏهن مون ان کي ٻڌايو ته سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني گمبٽ شريف واري جومريد آهيان، هن سائين ڪريمن جو نالو ٻڌو ته اکين مان ڳوڙها وهي پيس ۽ روئڻ لڳو ۽ چيائين ته مان به سائين ڪريمن جو مريد آهيان، پوءِ ان ٻڌايو ته انگريزن جو دور هيو، مان چانورن جو ڪاروبار ڪندو هيس، پوليس سان ٺهندو ڪونه هيس، پوليس منهنجي سخت خلاف هئي، هڪ دفعي چانورن جو سودو ڪري چانور ڪڍائي شام جو اچي اوطاق ۾ رکيا، اسر مهل ڊي ايس پي، پوليس جا اٿالا وٺي اچي چاپو هنيو، چانور به کنيائين ۽ مون کي به گرفتار ڪيائين. انگريزن جو دور هيو، ضامن به ڏکيو پيو ٿئي، آخر مائٽن ڊڪي ڊوڙي ضامن ڪڍايو، شنوايون کائيندو رهيس، آخر ۾ وڪيل مون کي ٻڌايو ته اسان جو ڪيس ڪمزور آهي، تو کي سزا اچي ويندي، هاڻي جيڪي ڪجهه ٻيو ڪرڻو اٿئي ته ڪري وٺ. مون کي ٻي ڪا واهه نظر نه آئي، مرشد سائين غلام مرتضيٰ شاهه وٽ آيس. سمورو احوال سربستو ڪري سائين ڪريمن کي ٻڌايم، سائين ڪريمن فرمايو ته فقير جنهن مهل ڪورٽ ۾ وڃين ته جج کي موچڙو لاهي نڪاءُ ڪرائجان. هن هٿ ٻڌي عرض ڪيو

تہ سائين مون کان اهو ڪم ڪونه ٿيندو، سائين ڪريمين فرمايس ته اڙي، جي غلام مرتضيٰ کي آزمائڻو اٿئي ته ائين ڪري ڏس، آزاد ته هاڻي به ٿي ويندين. مان شنوائيءَ تي ويس ته منهنجو ڪيس ڏسي جج پوليس کي چيو ته هن کي توهان بي گناهه ڦاسايو آ، پوليس کي حڪم ڪيائين ته هن جا چانور ٽرڪ ۾ وجهي هن جي ڳوٺ پهچائي اچو ۽ هن کي به ڳوٺ ڇڏي اچو. پوءِ پوليس وارا مون کي ڳوٺ پهچائي ويا. اهو ساڳيو نقل نور محمد سهتي ڳوٺ ديهات لڳ خانواهڻ واري به ٻڌايو.

فقير! تنهنجا مائٽ توهان ٺهڻ لاءِ تيار آهن

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو هن کي فيض محمد تنيو ٻڌايو ته دادن ڪانڌڙو وڏو چور هوندو هيو، هن جي گهر واري هن لاءِ روز ٻنيءَ تي ماني ڪڍي ايندي هئي، هڪ ڏينهن نه ڪڍي آئي، هن گهر وڃي زال کان پڇيو ته تون ماني ڇو نه ڪڍي آئي هئين؟ هن کي زال ايتيون سبتيون ورنديون ڏنيون هن کي جو ڪاوڙ آئي ته ڪڍي ڪهاڙي زال کي نڪاءُ ڪرايائين ته مُنڍي وڃي پري ڪريس، هي وٺي پڳو، هن کي خيال آيو ته ٻيو ڪاڏي وڃان، سڌو سائين ڪريمين وٽ آيو ۽ مهينو ڪن رهي پيو، ان کان پوءِ هڪ ڏينهن سائين ڪريمين پاڻ وٽ گهرائي فرمايس ته فقير تنهنجا مائٽ توهان ٺهڻ لاءِ تيار آهن، تون هاڻي ڳوٺ وڃ. هو سائين ڪريمين جي حڪم تحت واپس ڳوٺ آيو، مائٽن هن سان ڳالهيون ڪيون، هن تان ڪيس به واپس ورتائون ۽ ڳالهين ۾ به ٺهي ويا.

کدڙي گاڏي تيستائين نه ويندي جيستائين توکي نه کڻندي

نقل: حاجي محمد سومر شيخ وينل ڳوٺ گاد، تعلقہ سوپوڊيرو، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ ڏينهن سائين ڪريمن وٽ دعائون ونڻ لاءِ آيس، مون کي ٿورڙو جلدي واپس وڃڻو هيو، سوچيم سائين ڪريمن کان جلدي دعائون وٺي واپس ٿيندس، سائين ڪريمن سان مليس ته سائين ڪريمن فرمايو اسان جي مال وارو منهن ٿورو ڊهي پيو آهي، ان کي ناهي وٺو، مان اهو ناهي واپس آيس ته حڪم ڪيائون فقير، مال لاءِ گاهه به ڪري اچو، گاهه ڪري اچي وينس ته پئسا ڏئي حڪم ڪيائون شهر مان سفيد پنا وٺي اچو، شهر مان واپس اچي هٿ ٻڌي عرض ڪيم قبل سائين ڳوٺ لاءِ اجازت ڏيو ته جيئن آخري ويندڙ لُندو به نه نڪري وڃي. سائين ڪريمن فرمايو فقير اها کدڙي گاڏي تيستائين نه ويندي جيستائين توکي نه کڻندي. پوءِ سائين ڪريمن دعائون ڏنيون جلدي جلدي تانگا استيند تي آيس تانگي واري کي چيم ته لُندي تي پهچاءِ، تانگي واري چيو ته پاڻو! لُندي وارا پسينجر ته مان کنيون پيو اچان، لُندو ته ويو. مون چيو مانس ته يار تون ڪٿي ته هل. اسٽيشن تي پهتاسين ته لُندو اڃان بينو هيو، مون جيئن ئي پير رکيو ته لُندي جي سڀني لڳي ۽ لُندو روانو ٿيو.

سُھري کي گھٽ وڌ ڳالھائڻ سان زال جو ملڻ

نقل: حافظ ولي محمد سومري صدرجي پٽيون تعلقہ ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي هڪ همراهه سائين ڪريمن وٽ آيو ۽ سائين ڪريمن کي چيائين ته سائين منهنجو سهرو مون کان زال ڪسي ويو آهي، هاڻي واپس نه ٿو ڏئي. پاڻ ان

همراهه کان پڇيائون ته تنهنجي سهرڙي جو نالو ڇاهي؟ پوءِ پاڻ فرمايائونس ته پنهنجي سهرڙي جي در تي بيهي ان جو نالو ڪڍي جيترو گهٽ وڌ ڳالهائڻو اٿئي ڳالهائيس، توکي پنهنجي زال ملي ويندي هن ائين ئي ڪيو ٻن ڏينهن کان پوءِ زال سان گڏجي آيو ۽ سائين ڪريمن جو مريد ٿيو.

خارش واري جو چيٽي سان علاج

نقل: منير احمد ڪلهوڙي وينل ڳوٺ صدرجي پٽيون تعلقه ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته حاڪم علي گهمري (وينل ڳوٺ ٻلهڻ لڳ هادل شاه) جي پيءُ کي خارش ٿي پئي، پر اهڙي جو هلڻ گهمڻ کان هلاڪ ٿي ويو، گهڻو ئي ڊاڪٽرن ڏانهن پڳو ڊڪيو پر ڪٿان به فائدو ڪو نه ٿيس. مائٽن کي چيائين ته مون کي سائين ڪريمن ڏي گمبٽ ڪڍي هلو. سائين ڪريمن وٽ آيو ته سائين ڪريمن حڪم فرمايس ته تازو چيٽو هن جي جسم کي مليو، هن جي گهر واريءَ هن کي سڄي رات ماهيو چيٽو مليندي رهي، صبح جو هن جو جسم ائين هيو جڻ کيس خارش ٿي ئي ڪو نه هيس.

زال کي ماريندين ته جهنم جو پارڻ ٿيندين

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي واري لڳ سڳيون تعلقه سوڀو ديرو، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريمن وٽ هڪڙي ڏاڍي سهڻي ڇوڪري آئي پاڻ ان کان پڇيائون ته ابا تو کي ڊڪڻ آهي؟ ڇوڪريءَ نه سمجهيو ته پاڻ وري پڇيائونس ته شادي

تیل اٿئي، ان تي چوڪريءَ ورائيو ته نه سائين دعا ڪريو ته ڪو ڍڪڻ ملي. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ اها چوڪري سائين ڪريمن وٽ آئي ۽ عرض ڪيائين ته قبل سائين مڙس ته ڪيو آهي پر اهو ليکي ئي ڪو نه ٿو، پاڻ فرمايائونس ته جيستائين تو کي تنهنجو مڙس وٺڻ اچي تون حويلي تي ره. ٻه مهينا ٿي ويا هن جو مڙس هن کي وٺڻ نه آيو. هن جي مڙس کي ماڻهن ورغلايو ته تنهنجي سهڻي زال کي سائين پاڻ وٽ رهايو وينو آهي. هن کي اچي دماغ ۾ غلط سلط ڳالهائون ويهاريائون، هي زال کي مارڻ جو ارادو ڪري سائين ڪريمن وٽ حاضر ٿيو ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته مون کي زال واپس ڪيو، سائين ڪريمن فرمايس ته مون کي تو مان رت جي بوءِ ٿي اچي تون زال کي ماريندين ڇا؟ اڙي جي زال کي ماريندين ته جهنم جو ٻارڻ ٿيندين. ۽ تنهنجو ماس قيمو ٿيندو. هن سائين ڪريمن سان وعدو ڪيو ته مان زال کي نه ماريندس. پاڻ سڄي جماعت کي اٿاري ڇڏيائون پوءِ چوڪريءَ کي گهرائي هن جي حوالي ڪيائون، وري به بار بار ڪيس چوندا رهيا جهنم جو ٻارڻ نه ٿجان. مڙس چوڪريءَ کي ساڻ ڪري ڳوٺ ڏانهن روانو ٿيو ۽ جڏهن واه تي پهتا ته زال کي انگوشو ٻڌرائي چيائين ته هي پائي ابل ۾ ٽپو ڏي، ۽ سڌ ڪر پنهنجي مرشد کي ڏسان ته اهو تو کي ڪيئن ٿو بچائي. همراه زال کي واه ۾ ڌڪو ڏئي ڳوٺ روانو ٿيو ته رستي تي ريل جي پٽڙي ڪراس ڪندي سندس پير پٽڙيءَ ۾ ڦاسي پيو، هن کي ڦاسندو ڏسي هڪ ٻه واٽهڙن هن کي چيو ته اسان تنهنجي مدد ڪريون؟ ان تي هن کين ورندي ڏني ته، نه آءُ پاڻ کي آجو ڪري وٺندس ڇو ته آءُ سولو ڦاٿو آهيان منهنجو پير آساني سان نڪري ويندو، اهي همراه به هليا ويا هن گهڻو ئي زور ڏنا پر پير ويس ڦاسندو ايتري ۾ ريل جي انجڻ اچي پهتي ۽ هن جي مٿان پئي گهمايائين، جيستائين هن جي ماس کي قيمو ڪري نه ڇڏيائين.

هوڏانهن جيئن ئي چوڪريءَ کي ابل ۾ هن ڌڪو ڏنو هيو ته ان وقت سائين ڪريمن جو سڄو جسم مبارڪ پگهرجي ويو ۽ پاڻ پنهنجي چادر لاهي هوا ۾ ڦٽي ڪيائون، گهڻي دير کان پوءِ اها چوڪري سائين ڪريمن جي اڇليل چادر پهري روئندي اچي سائين ڪريمن جي درٻار ۾ حاضر ٿي جتان کيس سائين ڪريمن جن جلدئي حويلي ڏانهن موڪلي ڏنو. ريل جي ڊرائيور کان جڏهن بيان ورتو ويو ته تون ريل مان گاڏا ڪڍي ڇو انجڻ ڪاهي وئين ته هن ٻڌايو ته مون کي ڪا به خبر ناهي هڪ شخص ههڙين آرين پارين هيو مون کان گاڏي ڪهڙائي هليو ۽ هن شخص جي مٿان تيستائين پي انجڻ گهمرايائين جيستائين ان جو ماس قيمو نه ٿي ويو. مان بي وس هيس، ٻئي مون کي ڪا به خبر ناهي.

آپريشن سپاڻي ٿي ويندي

نقل: فقيرميان محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس ڏهن ٻارنهن سالن جي عمر ۾ پٿريءَ جي تڪليف ٿي پئي، مائٽ کيس خيرپور سول اسپتال ڏانهن کڻي آيا، فقير صاحب ٻڌايو ته هڪ هفتي کان وڌيڪ عرصو گذري ويو پر هن جو آپريشن نه ٿيو، اسپتال ۾ ڪو ڊاڪٽرن جو پاڻ ۾ مسئلو ٿي پيو هيو جنهن ڪري انهن فقير صاحب کي صلاح ڏني ته اوهان جو هتي شهر ۾ وڌيڪ خرچ پيو ٿئي في الحال اوهين ڳوٺ واپس وڃو پوءِ اچجو. فقير صاحب کي واپس سائين ڪريمن وٽ کڻي آيا ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائون ته قبل سائين دعا ڪيو ته فقير صاحب جو آپريشن ٿئي، سائين ڪريمن فرمايو ته هي اسان جو آهي ۽ هن جو آپريشن سپاڻي ٿي ويندو، فقير جا مائٽ ان

ڳالهه تي پاڻ ۾ نه پئي نهيا ته ڇا ڪجي، چوڪر کي واپس ڳوٺ ڪڍي ويڃي يا وري اسپتال هلجي، فقير صاحب ان تي چيو ته منهنجا مائٽ آپريشن ٿيڻ لاءِ سائين ڪريمن کي نه چون هاپر منهنجي شفا لاءِ چون ها ته آپريشن جي تڪليف کان ئي بچي پوان ها. خير آخر اهو فيصلو ٿيو ته واپس اسپتال هلجي، اسپتال ۾ جڏهن پهتا ته اتي کين فقير صاحب جي مامي جو دوست فتح محمد سيال مليو جيڪو سول سرجن جو دوست هيو ان جي معرفت فقير صاحب کي هڪ بيد خالي ڪرائي ڏنو ويو ۽ ان ئي ڏينهن تي فقير صاحب جو سائين ڪريمن جي دعا سان ڪامياب آپريشن ٿيو.

خون جي ڪيس مان پهرين حاضريءَ تي آزاد

نقل: فقير محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته اسان جي ذات وارن علي شير جانوري ڪوٽائيءَ جو خون ڪري وڌو، اسان جا همراھ پوليس گرفتار ڪري وئي، ڪيس جي اڃان پهرين حاضري نه ٿي هئي ته اسان جي ڳوٺ وارا سڀ گڏجي سائين ڪريمن وٽ ويا ته قبل سائين ڪا مهرباني ٿئي، پاڻ فرمايائون ته اوهان جا همراھ پهرين حاضري تي آزاد ٿين يا بي حاضري تي آزاد ٿين؟ اسان جي همراھن عرض ڪيو ته قبل سائين پهرين حاضري تي، پوءِ پاڻ فرمايائون ته جنهن ڏينهن اوهان جي حاضري هجي پاڻ سان گڏ دهل شرنارين وارا ورتيون وڃجو، واپسي ۾ جڳ ڪيون واپس اچجو، همراھن عرض ڪيو حاضر قبل سائين ائين ئي ڪنداسين، عقيدو ڪامل هيو، هي به پاڻ سان دهل شرنارين وارا ورتيون ويا، اتي ڪورٽ ۾ ماڻهن چيو ته اجهو ٿو جڳ هنن سڀني کي به اندر ڪري، چريا ٿيا آهن خون جو ڪيس آ، پهرين

حاضري آء پاڻ سان وري دهل شرنين وارا به وني آيا آهن. خير جڏهن کيس جي شنوائي هلي ته جج ڏهن متنن ۾ فتويٰ ڏني ته هي بيگناهه آهن هنن کي آزاد ڪجي ٿو، ڪورٽ ۾ ئي همراهن دهل تي ڏونڪو کڻي هنيو ۽ نچندا ڪڏندا همراهه کي سائين ڪريمن وٽ وني آيا پوءِ ڳوٺ آيا.

مولوي نالي مني کي دعا ڪرڻ

نقل: محمد ملوڪ چانڊيي عرف مامي سائين وينل دوڙ شهر ضلع نواب شاھ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس سائين نالي مني موري واري جي پاڻي جي مولوي غلام مصطفيٰ ٻگهيي ٻڌايو ته مولوي نالي مني وارا بيان فرمائيندا هئا ته مان پنهنجي والد سڳورا مولانا مفتي محمد دائود ٻگهيو جن کي هڪڙو فرزند هوس، منهنجا والد وڏا مفتي، عالم، متقي ۽ صاحب شريعت هيا، سندن مشغولين ۾ اهم شغل ديني مدرسا قائم ڪرڻ هيو، پاڻ درس نظامي جو ڪورس ۽ حفظ ڪرڻ وارن کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي به داخلا نه ڏيندا هئا. هڪ ڀيري پير حاجي محمد بخش شاھ جيلاني ڳوٺ ميوو پرهياڙ وارا مدفن جنت البقيع اسان جي ڳوٺ آيا. شاھ صاحب جن اعتڪاف ۾ به اسان جي ڳوٺ واري مسجد ۾ ئي ويهندا هئا. اسان جي والد صاحب روئي کين عرض ڪيو ته قبل سائين مون کي هڪڙو ئي پٽ آهي. اڃان ننڍڙو آهي، نورالايضاح ۽ هدايت النحو پڙهي رهيو آهي، حضرت قبل سائين غلام مرتضيٰ شاھ گمبٽ وارن کان دعا ڪرائي ڏيو ته جيئن منهنجي وڃڻ کان پوءِ منهنجا مدرسا سنڀالي ۽ دين جو ڪم ڪري. سائين محمد بخش شاھ مون کي وني گمبٽ سائين ڪريمن وٽ

آيا، سائين غلام مرتضيٰ شاھ بادشاھ جن مونڪي هٿ ڏئي فرمايو ته آءٌ ننڍڙا مولوي. مونڪي گهڻي عزت ڏنائون ۽ دعا به ڏنائون، سائين محمد بخش جن بابي سائينءَ جا سلام به عرض رکيا. موڪلائڻ مهل سائين محمد بخش جيلانيءَ عرض ڪيو ته قبل سائين گاڏي نه نڪري وڃي، پاڻ فرمايائون ته اها گڏهڙي توهان کي ڪٿي پوءِ ويندي ۽ پوءِ ٿيو به ائين ئي، دير جي باوجود گاڏي اسان کي ملي وئي ۽ تڪليف نه ٿي. مٿيون نقل مولوي حافظ شمس الدين خواجه سڪندري شهر ڪهڙا واري به ٻڌايو.

ڪنگهه واري مريض، مڪڻ ڪاڻڻ سان چاق

نقل: استاد سجاوڻ دين تنيو رٿائڻڊ هيڊ ماستر هاءِ اسڪول تنيا بقا شاھ لڳ خانواھڻ تعلقو ڪنڊيارو، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس محمد هاشم سهتي رٿائڻڊ هيڊ ماستر هاءِ اسڪول بهلاڻي لڳ هالاڻي تعلقو ڪنڊيارو ٻڌايو ته هواڪثر جمعي جي نماز درگاهه گمبٽ شريف ۾ پڙهڻ لاءِ سائيڪل تي ايندو هيو، هڪ دفعي هڪ شخص سائين ڪريم وٽ آيو جنهن کي تمام سخت قسم جي ڪنگهه هئي، سندس سينو ڪڙڪي رهيو هو، سائين ڪريم کي عرض ڪيائين ته قبل سائين هن سان ڪا مهرباني ٿئي، سائين ڪريم فرمايس ته جيترو ڪائي سگهين، مڪڻ ڪاڻڻ، استاد هاشم ٻڌايو ته هو دل ۾ کلڻ لڳو ته سائين ڪريم جن سياري ۾ ڪنگهه جي مريض کي مڪڻ ڪاڻڻ لاءِ ٿا فرمائين. هن ان ڪنگهه واري مريض کان گهر جي ايڊريس ورتي ته هو ڪٿان جو رهندڙ آهي. ڪجهه عرصي کان پوءِ هيءُ ان جي ڳوٺ اهو معلوم ڪرڻ لاءِ پهتو ته ڪنگهه ۾ مڪڻ ڪاڻڻ کان پوءِ همراھ ڪيترا ڏينهن زندهه رهيو، پر ان همراھ کيس ٻڌايو ته مڪڻ ڪاڻڻ کان پوءِ سندس ڪنگهه ائين ڇڏي وئي ڄڻ ٿي ڪو نه هيس.

مدي جي بخار واري جو گاسليت سان علاج

نقل: قبلا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برضاہنر العالمیہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ۽ فقير ولي محمد مريءَ کين ٻڌايو ته مان سائين کريم وٽ وينو هيم ته هڪ شخص کي ڪٿ تي ڪٿي آيا. ۽ سائين کريم کي عرض ڪيائون ته سائين اسان جي همراھ کي مدي وارو بخار ٿي پيو آهي. گھڻا ئي ڊاڪٽر گھمايا آهن. فائدو ڪٿان به ڪونه ٿو ٿئي. سائين کريم مون کي حڪم فرمايو ته فقير ولي محمد پريان جاري ۾ گاسليت جو شيشو پيو آ. اهو ڪٿي وٺ. مون گاسليت جو شيشو جڏهن سائين کريم جي آڏو رکيو ته پاڻ اهو شيشو مدي جي بخار واري مريض کي پيارڻ جو حڪم ڪيائون ۽ پاڻ فرمايائون ته هاڻي جلدئي چاڪ ٿي ويندو، اسان ڏٺو ته اهو شخص ٻئي ڏينهن سائين کريم جي پويان نماز پڙهي رهيو هيو.

تي بيءَ جو مريض، ٻُڪن جي پيئڻ سان چاق

نقل: قبلا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برضاہنر العالمیہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته سائين کريم وٽ هڪ شخص آيو ۽ سائين کريم کي چيائين ته مون کي ٿي بي ٿي پئي آهي. ڊاڪٽرن ڏي پڇي پڇي ٿڪجي پيو آهيان ڪا مهرباني ڪريو جو هن موذي مرض مان جند آجي ٿئي. پاڻ فرمايائونس ته فقير وڃ ۽ ٻُڪڻ گھوتي وڃي پيءُ. ان فقير جو چوڻ ته مون جڏهن ٻُڪن پيئڻ شروع ڪيو ته منهنجي بيماري ائين ختم ٿي وئي جڻ کيس هئي ئي ڪونه.

اُتي چئ يا علي

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته هڪ دفعي مان درگاه شريف تي ويٺو هئس ته هڪ عورت پنهنجي مڙس سان گڏجي آئي، هنن سان سندن پٽ به ساڻ هئو، ان جي عمر ارڙنهن يا ويهه سال هئي، سندن پٽ ايترو ته بيمار هيو جو اصل هلي به نه پئي سگهيو، هڪ هٿ ماءُ تي ۽ ٻيو پيءُ جي ڪلهن تي رکي هلي رهيو هيو. سائين ڪريم جن روضي مبارڪ جي پٽ کي ٽيڪ ڏئي تعويذ لکي رهيا هئا، ان عورت سائين ڪريم جي ويجهو اچي هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته سائين، اسان لاءِ الله به تون آهين، رسول به تون آهين، اوهان ئي ته دعا ڪئي جو هن بچڙي جي شادي ٿي هئي، هاڻي ته اهڙو بيمار ٿيو آهي جو هلي به نه ٿو سگهي، دعا ڪيوس ته چڱو پلو ٿئي. سائين ڪريم قلم جهلي عورت ڏانهن نهارڻ لڳا، ۽ چپ رهيا، مون کي چانهه جي عادت هئي، مان چانهه پيئڻ لاءِ درگاه جي پٺئين پاسي قاضين جي هوٽل تي ويس، موٽي آيس ته سائين ڪريم ان چوڪر کي فرمايو ته اتي چئ يا علي، ان چوڪر به دير نه ڪئي ۽ چوڻ لڳو يا علي، يا علي، سائين ڪريم فرمايس ته تنهنجي بيماري لهي وئي هاڻي تون هليو وڃ. ان کان پوءِ اهو چوڪرو پاڻ پنڌ ڪري ماءُ پيءُ سان گڏ سائين ڪريم کان موڪلائي روانو ٿي ويو.

تون وڃ توکي ڪجهه نه ٿيندو

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته درگاه شريف تي عبدالڪريم رند نالي همراھ رهندو هيو، پهريان بينڪ ۾ ڪلارڪ هيو، ان بينڪ ۾ فرائڊ ڪري

پئسا گر ڪيا هئا، ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جيل ۾ ويو هيو، جيل مان جڏهن ضمانت تي آزاد ٿيو ته سائين ڪريمن وٽ اچي رهيو، گهڻيون ئي شنوايون ڪاڏائين، آخر فتويٰ جو ڏينهن اچي ويو، سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين اڄ فتويٰ جو ڏينهن آهي، دعا ڪيو ته آزاد ٿيان، سائين ڪريمن فرمايس ته تون وڃ توکي ڪجهه ڪو نه ٿيندو، تون آزاد ٿي ويندين. جڏهن اتي ويو ته جج ڪيس ٻڌڻ کان سواءِ ئي هن کي آزاد ڪري ڇڏيو، جيترو وقت جيئرو رهيو درگاه جي خدمت ڪندو رهيو.

هاڻي جيئري لک لهي ته مئي به لک

نقل: قبل مرشدي سائين حفيظ الله شاهه جيلاني بادشاهه دست برهانور العاليه
جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته مير غلام قادر بنگلزئي ڪوٽه وارو جڏهن سائين ڪريمن جو مريد ٿيو ته سائين ڪريمن کي هڪ ڏينهن عرض ڪيائين ته قبل سائين هن وقت ته اوهين حال حيات آهيو، اسان کي ڪا به مشڪل پيش اچي ٿي اوهان کان دعا گهرايون ٿا ته ٻيڙا پار ٿيو وڃن، اوهان جڏهن برقعو مٽائيندو ته پوءِ اسان جو ڇا ٿيندو؟ پاڻ فرمايائونس سردار صاحب هاڻي جيئري لک لهي ته مئي به لک لهندو آ. تون سڏي ته ڏسجان. مير غلام قادر سائين حفيظ الله شاهه جن کي ٻڌايو ته سائين غلام مرتضيٰ شاهه جي وفات کان هڪ ٻه سال پوءِ ڪنهن دوست جي ڪم سانگي لاهور وڃڻ ٿيو، اتي هوٽل ۾ مان پنهنجي دوست سان رهيل هيس. هڪ شام جو منهنجو دوست ڪنهن ڪم سان هوٽل جي ڪمري مان نڪري ويو مان اڪيلو هيس ته هڪ شخص ڪمري ۾ آيو ۽ چيائين ته اوهان کي اوهان جو دوست سڏي پيو. مان هن سان روانو

تیس، ہوٽل کان ٻاهر رکشہ بینو هیو ان ۾ اچی ویناسین، رکشہ شهر ۾ اڌ ڪلاڪ هلڻ کان پوءِ هڪ جاءِ جي سامهون اچی بینو، هو همراہ لھی ویو ۽ پوءِ مون کي بہ جاءِ ۾ وٺي هلیو. هن مون کي هڪ ڪمري ۾ اچی ویهاریو ۽ منهنجي دوست لاءِ چئي ویو ته اوهان ویهو هو اچی پیو. مون کي ڪجهہ عجیب لڳڻ لڳو، ڪجهہ وقت کان پوءِ بہ شخص اندر آیا، ٻنهي جي هٿن ۾ هٿیار هئا، هنن اچڻ سان مون کي چيو ته جيڪي پیسا تو وٽ آهن اهي ڪڍ. مون کیسي مان سڀ ڪجهہ ڪڍي کین ڏنو، ته انهن مان هڪ ماڻهوءَ چيو ته هاڻي ماریوس، مون ان وقت مرشد غلام مرتضیٰ شاه سائینءَ کي سڏ ڪیا ته مرشد تو وعدو ڪیو هیو ته تون سڏي ته ڏسجانءِ، مان اڃان دل ۾ سڏیو ئي مس ته ڇا ڏسان، سائین ڪریم جن منهنجي سامهون بیٺا آهن، مون کي هٿ جي اشاري سان چپ رهڻ جو اشارو ڪیائون، پوءِ مون کي ٻانهن کان وٺي ان جاءِ مان ٻاهر ڪڍي آیا، ۽ هڪ ٽیکسيءَ ۾ ویهاري ٽیکسيءَ واري کي ائڊریس سمجھایائون ته مون کي ڪٿي لاهڻو آهي. مان خیر خیریت سان اچی هوٽل تي پهتس، منهنجو دماغ ڪم ئي نہ پیو ڪري ته هي سڀ ڇا ٿي ویو، روم ۾ اچی مان بیهوش ٿي ویس. ڪجهہ دیر کان پوءِ هوش آیو ته مون وارو دوست ۽ هو ٻئي شخص جيڪي مون کي مارن پیا، منهنجي پیرن تي ڪري پیا ۽ ایلاز ڪرڻ لڳا ته اسان کي معاف ڪر ۽ اسان کي ان بزرگ ڏانهن بہ وٺي هل جيڪو تو کي هتي وٺي آیو.

مریدیاڻيءَ کي خواب ذريعي شفا ملڻ

نقل: محمد بچل پيرزادي ڳوٺ صدرجي ڀٽيون واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته مرحوم فقير غلام قادر قريشي پريالوءِ شريف وارو سائين ڪريمن جو مرید هيو، فقير صاحب کي وفات ڪئي ڏهن سالن کان وڌيڪ عرصو ٿي چڪو آهي، هن جي ٺٺن بيمار ٿي پئي، سندس ٺٺن جو هر طرح جو علاج ڪرايو ويو، پر ڪٿان به فائدو نه پئي ٿيو، هن کي ڪراچي ۾ آغا خان اسپتال ۾ داخل ڪرايو ويو جتي ڊاڪٽرن هن جو آپريشن تجويز ڪيو، مائي صاحبہ جي حالت انتهائي خراب هئي جو هو ۽ اٿڻ ويهڻ کان به عاجز هئي، آپريشن واري رات ان مائيءَ خواب ڏٺو ته هو سائين غلام مرتضيٰ شاھ بادشاھ جن جي حويلي ۾ بهاري ڏئي رهي آهي، هن جي سامهون سائين ڪريم جن ۽ سندس سهرو ويٺا آهن، هن جو سهرو فقير غلام قادر قريشي، سائين ڪريمن کي هٿ ادب جا ٻڌي عرض ٿو ڪري ته قبل سائين هيءَ منهنجي نهن آهي، هن لاءِ دعا ڪريو ته هن کي شفا ملي، پاڻ مائيءَ ڏانهن منهن ڪري ڪجهه پڙهي شوڪاريائون ۽ فرمايائون ته هيءَ هاڻي چاق آهي. ان کان پوءِ هن مائيءَ کي خواب مان جاڳ ٿي وئي ته سڄو ڪمرو خوشبو سان مهڪي رهيو هيو ۽ هن اتي پاڻ بات روم استعمال ڪيو ۽ نماز پڙهي. صبح جو نرس جڏهن هن جي ڪمري ۾ آئي ته ان پڻ هن کان پڇيو ته ڪمري ۾ هي خوشبو ڇا جي آهي؟ ڊاڪٽر هن کي جڏهن آپريشن ٿيڻ ۾ وٺي ويا ته پندرهن منٽن کان پوءِ واپس روم ۾ ڇڏي ويا. ٿوري عرصي ۾ اها نيڪ ٿي وئي. اها عورت اڄ به حال حيات آهي.

جڏڙي مريد کي شادي ڪرائڻ

نقل: حاجي شفيع محمد چاچڙ ويٺل ڳوٺ شاهپور تعلقه پنوعاقل محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته لونگ فقير نالي جنگهن کان معذرو جڏڙو درويش درگاه شريف جي دروازي تي ويٺو هوندو هيو جنهن کي درگاه تي آيل مريد جڏڙو سمجهي ڪجهه نه ڪجهه ڏئي ويندا هئا. ننگر ڪيس اندران حويلي تان ملندو هيو. هڪ ڏينهن سائين ڪريم جن مسجد شريف ۾ ويٺا هئا ته هي به اچي پاسو ڏئي ويٺو سائين ڪريم کي عرض ڪيائين ته سائين مون کي شادي ڪرايو سائين ڪريم کلي فرمايس ته فقير، هائو. تون گهٽ ٿيندين. هڪ ٻيوه درگاه شريف تي ۽ حويلي ۾ ڪم ڪار ڪندي هئي ان کي مرشدن ڪريم فرمايو ته مائي هي لونگ فقير تنهنجو گهٽ ٿيندو مائيءَ خوشي سان قبول ڪيو. ان جو نڪاح ٿيو ۽ ٻئي گڏ گذارڻ لڳا.

مريد کي آت ڏيڻ ته آفيسر ڪجهه نه ڪندو

نقل: قبالا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانظر العاليه جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته خان محمد دايو پٽيون صدرجي واري کين ٻڌايو ته اسان جو هڪ آفيسر سخت مزاج اچي ويو جنهن جي ڪري اسان کي موڪل وغيره ڪونه ڏيندو هيو. ۽ سختي پڻ ڪندو هيو. سائين ڪريم ڏانهن زيارت جي لاءِ ويڃڻ ٿيو ته سائين ڪريم هڪ ڏينهن وڌيڪ رهائي ڇڏيو. دل ۾ ڪٽڪو لڳو پيو هيو ته آفيسر به سخت آهي. الاڻي ته ڇا ٿيندو. سائين ڪريم ويني دعائون پئي لکيون. پاڻ قلم هيٺ رکي مون ڏانهن ڏسي فرمايائون ته خان محمد جيڪو آفيسر اسان جي مريد تي هٿ ڪڍندو اسان ان جي ٻانهن ڪڍي وجهنداسين.

اڪيون سائين جي عشق ۾ ڳاڙهيون هونديون آهن

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته درگاه شريف تي ويس، درگاه شريف تي غلام رسول نالي هڪ شخص درگاه جو ڦريو ڏيندو هئو، ان جون اڪيون ڳاڙهيون لال هونديون هيون، مون ان کان پڇيو ته تون نشو ڪندو آهين ڇا جو تنهنجون اڪيون ڳاڙهيون هونديون آهن، چيائين ته نه اهڙي ڳالهه ناهي، آءٌ وڏو ڌاڙيل هئس، مقابلو ٿي پيو جنهن ۾ مون ڪي چيلهه ۾ گولي لڳي پئي، گهڻو ئي علاج ڪرايو پر فائدو ڪونه ٿيو، پوءِ سائين ڪريم وٽ ڪٿي آيا، سائين ڪريم فرمايو ته ڊاڪٽر ڏي ڪٿي وڃونس، پر مون جواب ڏنو ته نه مان نه ويندس، پوءِ سائين ڪريم فرمايو ته پتر يا نڪريءَ سان ٽاڪور ڪريوس، مون روئي عرض ڪيو ته منهنجي تڪليف دور ڪرڻ فرمايو، پوءِ منهنجي چيلهه تي هٿ گهمايائون ته ڪاڏي وٺي تڪليف، ڪاڏي ويو سُر، مان اٿي ويهي رهيس، ان ڏينهن کان وٺي درگاه تي رهيل آهيان ۽ درگاه جو ڦريو ڏيندو آهيان، ۽ اڪيون سائين ڪريم جي عشق ۾ ڳاڙهيون هونديون آهن.

بغير تڪيت جي سفر ڪرائڻ

نقل: محمد رمضان مڱڻهار، صادق آباد جو رهواسي وار مبارڪ روهڙي شريف ۾ آيو، اتي استاد محمد چٽل قريشي کان معلوم ڪيائين ته هتي ڪو الله جو ولي آهي جنهن جي زيارت ڪجي، استاد چٽل چيس ته گمبٽ شريف ۾ سائين غلام مرتضيٰ شاه جن وقت جا غوث آهن اوهان انهن جي زيارت ڪريو، هي همراه

روھڙي کان روانو ٿي گمبت پهتو، سائين ڪريمن جي زيارت ڪيائين، ٻئي ڏينهن تي سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين مون کي ڪوئٽه وڃڻو آهي، ڪا مهرباني ڪريو. سائين ڪريمن فرمايس ته فقير ريل ۾ ويهي ره، دستگير جي گاڏي آهي تو کان تڪيت ڪو به نه پڇندو. هي سائين ڪريمن کان موڪلائي ترين ۾ ويهي رهيو، تڪيت ڪليڪٽر هن جي ساڃي ۽ ڪاٻي پاسي وارن ٻنهي همراهن کان تڪيت پڇي پر هن کان نه گهري نه ئي هن ڏانهن ڏٺائين، ائين پئي لڳو جڻ هي همراه تڪيت ڪليڪٽر کي نظر ئي نه پئي آيو، هي همراه جڏهن ڪوئٽه اسٽيشن تي پهتو ته هڪ سپاهي هن ڏانهن آيو ۽ چيائينس ته فقير تو وٽ تڪيت ڪونهي نه، اڄ تو کي اسٽيشن کان ٻاهر ڇڏي اچان. هي همراه چار پنج ڏينهن ڪوئٽه ۾ رهيو پر جنهن همراه سان هن کي ملڻو هيو اهو هن سان نه ملي سگهيو آخر هي جڏهن واپس اچڻ لڳو ته روڊ تي هن کي پويان نالو وٺي ڪنهن سڏ ڪيو، هن ڏٺو هي ته اهو ئي همراه آهي جنهن کي هن گولهيو پئي. هن کي فٽ پات تي ويهاري هن سان ڪچهري ڪيائين ۽ هن کي ان همراه قرض به واپس ڪيو جنهن لاءِ هي ڪوئٽه آيو هيو. هي جڏهن ڪوئٽه اسٽيشن تي آيو سوچيائين ته تڪيت وٺان يا نه وٺان، چيائين هاڻي پئسا گنج آهن هاڻي تڪيت وٺان ٿو. همراه تڪيت وٺي ريل ۾ سمهي رهيو ته ڪو شاهينگ هن جو سامان، پئسا، تڪيت سڀ ڪجهه ڪڍي ويو، همراه کي جاڳ ٿي ته ڪاريءَ وارا ڪڪ. ڏاڍو پریشان ٿيو، پوءِ بي ڪا واھ نظر نه آيس، سائين ڪريمن کي سڏڻ لڳو. سائين جي نظر سان وري به اچي روھڙي پهتو، پوءِ اتان گمبت شريف آيو ته سائين ڪريمن ڏسي فرمايس ته فقير ويندي ته اسان تي پاڙيئي باقي واپسي ۾ پنهنجي پئسن تي پاڙيئي ته نتيجو به ڏئي. همراه ڏاڍو شرمندو ٿيو.

استاد مولا بخش جي ڀاءُ جو اغوا ٿيڻ

نقل: فقير محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڌاڙيل پنهنون ڪوريءَ استاد مولا بخش جي ڀاءُ غلام شبير کي گهر مان اغوا ڪيو، ڳوٺ جا ماڻهو، پوليس ڌاڙيلن جي پويان لڳل هيا، ڌاڙيل استاد جي ڀاءُ کي ڪٽيندا، سڻيندا گهڻو اڳتي ڪڍي ويا، استاد جي ڀاءُ سائين ڪريم کي دل ۾ سڏيو، ته مرشد سائين واهر ڪر، مرشد سائين واهر ڪر، هن جو ايترو چوڻ ته ڌاڙيلن ۾ چوپول ٿيو ته هن جي واهر ٿي آ، هن مان هٿ ڪڍو، پوليس ۽ ڳوٺ وارا اچي پهتا آهن. ڌاڙيلن استاد جي ڀاءُ مان هٿ ڪڍيا ۽ جان بچائي وٺي پڳا. استاد جو ڀاءُ بيهوش لڳو پيو هيو، هن کي ڪڍي جڏهن گهر آيا ۽ استاد جي ڀاءُ کي جڏهن هوش آيو ته چيائين مون سان گمبٽ وارن مهرباني ڪئي آهي.

استاد مولا بخش جو پنهنجي سرِ اغوا ٿيڻ

نقل: فقير محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڌاڙيل پنهنون ڪوريءَ پلانڊ لاءِ استاد مولا بخش ڏانهن نياپو ڪرايو ته اسان تو کي هاڻي ڏينهن ڏني جو اغوا ڪنداسين، فقير صاحب ٻڌايو ته صبح جا 10 يا 11 کن ٿيا هوندا جو نڪاءُ ٻڌڻ ۾ آيا، ڪجهه دير کان پوءِ خبر پئي ته استاد مولا بخش کي ڪنيون ٿا وڃن، ڳوٺ جا ماڻهو ڌاڙيلن جي ڪڍ لڳي پيا، فقير صاحب ٻڌايو ته اسان به دل سان دعا گهري ته الله ۽ مرشد ڪريم استاد سان ڪا مهرباني ڪن، ايتري ۾ فقير صاحب وٽ هڪ مجذوب ماستر ظهور احمد آيو فقير صاحب ان کي به چيو، استاد لاءِ دعا گهرو ته

هو واپس اچي، ان مجذوب، فقير صاحب کي چيو ته استاد اڄ شام ساڍي چئين وڳي تائين واپس ايندو. استاد مولا بخش کي جڏهن ڌاڙيل واهڙ ڳوٺ تائين ڪڍي ويا ته استاد کي لقون پئجي ويون، هلڻ کان عاجز ٿي ويو هيو، هن مرشد کي پئي سڏيو ته مرشد واهر ڪجان، الله ۽ مرشد جي ڪرڻي اهڙي ٿي جو ڌاڙيلن استاد مان هٿ ڪڍيا، استاد جي پويان واهر به پهچي پئي ۽ استاد 4.30 بجي اچي خير سان ڳوٺ پهتو.

ڍنڍ ۾ واڳونءَ کان بچائڻ

نقل: فقير محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ناريجي قوم جو هڪ همراھ جيڪو سائين ڪريمن جو مريد هيو، ڪنهن ڳوٺ ۾ رهندو هيو، انهن جي ڳوٺ جي ڀرسان وڏي ڍنڍ هئي ۽ ان ۾ واڳون به رهندا هئا، ڍنڍ جي ٻئي پاسي موريا قوم جا ڪجهه گهر هيا، انهن وٽ ڪا شادي هئي جنهن ۾ راڳ ويراڳ جو پروگرام هيو، ناريجي فقير رات جو ڍنڍ ٽپڻ جو سانباهو ڪيو، جڏهن وچ ڍنڍ ۾ پهتو ته هن کي محسوس ٿيو ته ڪا بلا هن ڏانهن ڪرڪنيون ٿي اچي. همراھ گهڻو ئي ترڻ جي ڪوشش ڪئي پر ڪنارو گهڻو پري هيس، همراھ سهڪي پيو، ٻي ڪا وات سمجهه ۾ نه آيس، موت کي پنهنجي ويجهو پي ڏنائين سو اچي مرشد ڪامل کي سڏيائين، ڪجهه دير کان پوءِ همراھ بيهوش ٿي ويو، جڏهن هوش آيس ته ڍنڍ جي ٻئي پار پيو هيو، هن کي اهو سمجهه ۾ نه پئي آيو ته واڳون ڪاڏي ويو ۽ مان هتي ڪيئن پهچي ويس.

استاد مرید حسین میراڻيءَ کي ڏاڙيلن کان آزاد ڪرائڻ

نقل: ڳوٺ ڀٽيون صدرجي تعلقہ ڪنگريءَ جي خادم حسين ميرائيءَ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سندن والد صاحب استاد مرید حسين ميرائيءَ کي سائين ڪريم ھڪ دفعي چيو ته فقير جڏهن تنهنجي مٿان ڪا مصيبت اچي ته هي آيت ڪريم پڙهي اسان کي سڏ ڪري ڏسجان. خادم حسين ميرائي ٻڌايو ته اها آيت ڪريم به سندس بابا هن کي ٻڌائي پر هن کان وسري وئي آهي. اها انهن ڏينهن جي ڳالهه آهي جڏهن سنڌ ۾ ڏاڙيلن جو راڄ هوندو هو، سنڌ جي هر ننڍي وڏي شهر ۾ فوج جون چوڪيون هونديون هيون. استاد مرید حسين کي هڪ رات ائين وڳي ڏاڙيل پنهنجي گهر مان اغوا ڪري ويا، فوج جي چوڪي سڏ پنڌ تي هئي، گولين جي آواز سڄي علائقي ۾ دهشت ڦهلائي ڇڏي، استاد مرید حسين کي ڏاڙيل اٽڪل ڇهه يا ست ڪلوميٽر پنڌ وٺي ويا، استاد جي پيرن جي ڪل لهي چڪي هئي، استاد هلڻ کان عاجز هيو. استاد ڏاڙيلن کي چيو ته مون کي ماري ڇڏيو پر مان هاڻي هڪ قدم به اڳتي نه هلي سگهندس، ڏاڙيلن مان هڪ چيو ته هٿوس گولي، اهو ٻڌي استاد مرید حسين اکيون کڻي بند ڪيون ۽ اها آيت جيڪا هن کي مرشد ڪريم ٻڌائي هئي پڙهي ۽ سائين ڪريم کي دل ئي دل ۾ سڏڻ لڳو، هڪ يا ٻن منٽن جي اندر چئني طرفن کان سرچ لائين جي روشني ٿي وئي ۽ ڏاڙيلن ۾ پاڇ پئجي وئي، استاد کي اتي ئي ڇڏي وٺي پڳا، استاد کي آرمي وارن اچي اٿاريو ۽ پوءِ کيس پنهنجي گاڏيءَ تي گهر کڻي آيا.

مرشد کي سڏ ڪرڻ ۽ ريل جو اسٽيشن ڏانهن واپس اچڻ

نقل: قبل مرشدي سائين حفيظ الله شاهه جيلاني بادشاهه دست برهانهم العاليه

جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته غلام حيدر بنگلزئي اسپلن جي ڪوٽ واري کين ٻڌايو ته هو سائين غلام مرتضيٰ شاهه بادشاهه جي زيارت واسطي زال کي ساڻ ڪري ڪوٽ کان گمبٽ شريف ڏانهن بذريعه ريل جي روانو ٿيو. جڏهن ريل روڙي اسٽيشن تي پهتي ته اتان هنن کي ٻي ريل ۾ ويهڻو هيو، هن پنهنجي زال کي چيو ته ڪلاڪ کن لڳي ويندو پليٽ فارم تي ويهڻ کان بهتر آهي ته تون هن ئي ريل ۾ ويني ره، جيستائين ٻي ريل پليٽ فارم تي اچي. هي زال کي ان ئي ريل ۾ ويهاري هيٺ لٿو ته ٿورو گهمي ڦري ونجي ۽ ڪجهه ڪاٺ پيئڻ لاءِ به ونجي، هي ٿورو پري ويو ته ڇا ڏسي ته جنهن ريل ۾ سندس زال وينل هئي اها هلڻ لڳي، هي گهڻو ڀڳو پر ريل هن کان نڪري وئي. هن کي ڪجهه سمجهه ۾ نه پئي آيو ته ڇا ڪري، هن سوچيو ته ڳوٺ وارا ماڻهو ڇا چوندا ته ويو هو مرشد جي زيارت لاءِ ۽ زال وڃائي واپس آيو آهي. هن مرشد کي دل ۾ سڏيو ۽ کيس جيڪا لٺ هٿ ۾ هئي اها زور سان زمين تي هنئين ۽ چيائين مرشد لڄ رک. هن جيئن ئي ائين چيو ته ريل بيهي رهي ۽ واپس اسٽيشن ڏانهن اچڻ لڳي، پليٽ فارم تي صرف ايترو وقت بيني جو هن جي زال ان مان لٿي ۽ پوءِ ريل وري هلڻ شروع ڪيو، هي پنهنجي زال کي وٺي سائين ڪريمن وٽ گمبٽ شريف آيو.

ماسٽر ٽوڪي پئسن جي ضرورت هئي، هي پئسا ڪٿ

نقل: سيد شاهد حسين شاهه جيلاني ڊوڙ شهر واري مامي ملوڪ چانڊيو کي ۽ ان محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ماسٽر رٻڏنو گلال وينل شيخ محلا گمبٽ واري سان منهنجي سني دعا سلام هئي ۽ اڪثر مون وٽ ڊوڙ شهر ۾ ايندو هيو ماسٽر صاحب ٻڌايو ته مان سائين غلام مرتضيٰ شاهه بادشاهه جي شهزادن قبل سائين محمد شاهه ۽ قبل سائين محمد موريل شاهه کي پڙهائيندو هيس هڪ ڏينهن مون کي ڪجهه پئسن جي سخت ضرورت پئي مون دل ۾ سوچيو ته سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن جي درٻار ۾ حاضر ٿي عرض رکان اهو خيال ڪري مان سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيس، پر ماڻهن جي گهڻائيءَ جي ڪري سائين ڪريم کي عرض ڪري نه سگهيس ايتري ۾ هڪ پناڻ سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ۽ سائين ڪريم کي عرض ڪيائين ته قبل، مان پنهنجي ملڪ وڃي رهيو آهيان ۽ هڪ ڳوٺري پئسن جي سائين ڪريم جي نذر ڪري چيائين ته هي قبول ڪيو ۽ دعا ڪيو. سائين ڪريم ان جي حق ۾ دعا گهري ۽ اها پئسن واري ڳوٺري منهنجي حوالي ڪري فرمايو ته ماسٽر توکي پئسن جي ضرورت آهي، هي پئسا تون ڪٿ. مون پئسا ڳڻيا ته اوترا ئي هيا جيتري مون کي ضرورت هئي.

توهان اڄ کان اسان جا خلیفا آهيو

حافظ محمد افضل تنیٰ وینل ڳوٺ تنیا ضلع لاڙڪاڻي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سندس نانو حاجي عطا محمد تنیو وقت جي ڪنهن غوث جو مرید ٿيڻ لاءِ انجي تلاش ۾ سائين قائم شاه بخاريءَ لاڙڪاڻي واري جي مزار تي ويٺو ته اتي پير عبد الغفار عرف پير منا سائين جن آيا پر دل جي تشفي نه ٿيس پوءِ دستگير جي گاديءَ تي راڻي پور آيو ته اتي سائين سخي صالح شاه بادشاهه جن وٽ آيو ته سخي صالح شاهه جن فرمايس ته اوهان گمبٽ سائين غلام مرتضيٰ شاه ڏي وڃو. سائين ڪريم وٽ جڏهن حاضري پري قدم بوسي ڪيائين ته سائين ڪريم فرمايس ته ميان تسلي ڪري آئين نه؟ پوءِ سائين ڪريم جو مرید ٿيو ته سائين ڪريم فرمايس پنهنجي پڳ لاهيو، پوءِ اها هن کان وٺي پنهنجي گوڏي تي رکي هنڪي پارايائون ۽ پوءِ فرمايائون ته فقير توهان اڄ کان اسان جا خلیفا آهيو.

قبلا سائين، مان آزاد ڪڏهن ٿيندس

نقل: خلیفي قادر بخش و سطرڙي وینل ڳوٺ و سطرڙا لڳ احمد پور تعلقه ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته محمد ايوب کهڙو حيدرآباد جيل ۾ قيد هيو ته سائين محمد شاه بادشاهه جن ان ڏانهن ويا ته اتي سائين محمد شاه بادشاهه کي محمد ايوب کهڙي عرض ڪيو ته قبلا مان آزاد ڪڏهن ٿيندس ته سائين محمد شاهه جن فرمايس ته ڏهن پندرهن ڏينهن جي اندر توهان آزاد ٿي ويندئو، جڏهن واپس درگاهه تي آيا ته سائين غلام مرتضيٰ شاه

بادشاھ جن سائين محمد شاھ جن کي ڏسي فرمايو ته محمد شاھ ڇو اوهان محمد ايوب کهڙي کي چيو ته ڏهن ڏينهن ۾ آزاد ٿيندين جيڪڏهن اوهان ايوب کهڙي کي چئو ها ته تون سڀاڻي آزاد ٿيندين ته هو ٻئي ڏينهن تي ئي آزاد ٿي وڃي ها.

چورن سان به ساڻي ته ڀاڳين سان به

نقل: پير عيسيٰ جي مولوي حافظ غلام اڪبر اڄڻ محمد علي سهتي کي ۽ انکي سندس بابي محمد سليمان اڄڻ ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين ڪريم وٽ بروهي ذات جا ڪجهه ماڻهو دانهن کڻي آيا ته حسين بخش ناريجو جيڪو توهان جو مريد آهي سو اسان جي ڏاچي چوري ڪري ويو آهي اسان کي واپس وٺي ڏيو. سائين ڪريم علي محمد سرويءَ کي حسين بخش ناريجي ڏانهن موڪليو ته کيس وٺي اچ. اهو کيس وٺي آيو سائين ڪريم فرمايس ته حسين بخش! هي بروهي توتي دانهي وٺا آهن انهن کي ڏاچي واپس موٽائي ڏي. هن جواب ڏنو ته، سائين مون سندن ڏاچي ڪونه چورائي آهي ان تي سائين ڪريم فرمايس ته ڀلا ڳولهي ڏئين. هن وري جواب ڏنو ته نه مون چوري ڪئي آهي نه وري ڳولهي ڏيندس. سائين ڪريم هر هر کيس فرمائيندا رهيا ته حسين بخش سڀاڻو تي بروهن کي ڏاچي واپس ڏي پر حسين بخش ناڪار جو قسم کنيو هو سو ها هر گز نه ڪيائين. آخرڪار سائين ڪريم کلي فرمايس حسين بخش جيڪا ڏاچي درياءَ تي بيڙيءَ ۾ نه پئي چڙهي ۽ پوءِ سڌ ڪئي ته مرشد سائين واهر ڪر ۽ پوءِ اها ڏاچي ٽپ ڏئي بيڙيءَ تي چڙهي پئي سا ڪنهن جي هئي؟ حسين بخش سائين ڪريم جي پيرن تي ڪري پيو ۽ چيائين ته سائين

هاڻي لڄ رک ڏاڇي واپس ڪندس. پوءِ پاڻ فرمايائونس ته ڏاڇي ڪڏهن ڏيندين؟ چيائين اٺن ڏينهن اندر ڏيندس. پاڻ فرمايائونس ته اڄ رات ئي واپس ڪر چيائين ڪنهن کي ڏيان؟ فرمايائونس ته جنهن ڪلي تان چوڙي هيئي ان تي بڌي وڃ. عرض ڪيائين ته بروهي پڪڙيندا. فرمايائونس ته اگر توکي پڪڙيائون ته وٺي به ته اسان وٽ ايندئي نه! ان تي ويٺل هڪ ماڻهو عرض ڪيو ته سائين اوهان چورن سان به ساڻي آهيو نه؟ سائين ڪريمن مرڪي ڏنو ۽ جواب نه ڏنائون.

مرید کی خواب ۾ پاڻ سان گڏ ماني ڪارائڻ

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته گمبٽ درگاهه شريف تي عرس جي دعوت تي مدرسه جيلاني لاڙڪاڻي جو استاد الهڏنو بجاراڻي سڀ طالب العلم وٺي آيو ته سوچيو سون ته ماني ڪتي پوندي جنهن ڪري ڪجهه ماڻهو ماني نه کائين ته بهتر آ. اسان ماني نه کاڌي رات جو ننڊ ۾ مون ڏٺو ته سائين ڪريمن جي دسترخوان تي طرحين طرحين طعام رکيل هئا ۽ اسان کي فرمايائون ته اچو اسان سان گڏجي کائو.

مواليءَ کي نشي لاءِ پئسا ڏيڻ

نقل: جعفر آباد بلوچستان جو محمد علي کوسي ٻڌايو ته هڪ پيري سائين ڪريمن جي ڪچهري ۾ ويٺو هيس هڪڙو موالي

قسم جو شخص سائين ڪريمن وٽ آيو ۽ هڪ رپئي جو سوال ڪيائين، سائين ڪريمن پڇيس ته ڇا ڪندين؟ عرض ڪيائين ته پنگ پيئندس. سائين ڪريمن هڪ رپيو ڪيس ڏنو ته ڪچهري ۾ وينل هڪ ماڻهوءَ اعتراض ڪندي عرض ڪيو ته سائين اوهان هن ماڻهوءَ کي نشي جي لاءِ پيسا ڏئي ڇڏيا! پاڻ فرمايائون ته الله سائين هن کي روزانو پنگ لاءِ پيسا ڏيندو رهي ٿو، تنهن تي ڪنهن کي به اعتراض ڪونهي ۽ باقي جي مون اڄ ان کي ڏنا آهن ته سڀني کي اعتراض شروع ٿي ويو آهي.

مواليءَ کي پنج روپيا ڏيڻ تي مولويءَ جو اعتراض

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي مواليءَ اچي سڀڻ هنئي، پاڻ ان کي پنج روپيه ڏنائون اتي هڪ مولوي صاحب ويٺو هيو، ان اعتراض ڪيو ته اهو نشي لاءِ وٺي ويو. توهان ان کي نه ڏيو ها. پاڻ فرمايائونس ته مولوي صاحب مون ان کي الله تعاليٰ جي نانءَ تي ڏنا جو هن الله پاڪ جو اسم وڌو. اوهان حديث پاڪ نه پڙهي آهي ته الله جي نالي ته ڪجهه نه ڪجهه ضرور ڏيو ۽ ان کي خالي نه موٽايو ۽ قرآن پاڪ ۾ به ساڳيو حڪم آهي ۽ ٿي سگهي ٿو هو اڄ نشي کان باز اچي وڃي. اوهان کي ڪهڙي خبر ته هن کي هر روز ڪير پيو ڏئي جيڪڏهن اڄ مان ڏنامانس ته ڇا ٿي پيو.

مگڻهار کي گهور عطا ڪرڻ

نقل: مدرسه انوارِ مجتبیٰ خیرپور میرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمد علي سهتي کي ٻڌايو مدرسه انوارِ مجتبیٰ جو استاد حافظ غلام مصطفيٰ سهڙو پنهنجي استاد احمد بخش کُنبیءَ واري کان ۽ اهو آخوند حبيب الله کان نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي هڪ مگڻهار سائين ڪریمن جي خدمت ۾ حاضر ٿي شرناءِ وڃائي ته پاڻ به هٿ جهمر وانگر ڪڍي ٿورڙي جُهمر هنيائون پوءِ ان کي ڪجهه پئسا به ڏنائون پوءِ ته حاضرین مجلس به ان مگڻهار کي گهور ڏني ۽ ان کي گنج ٿي ويو ڪنهن ماڻهوءَ اعتراض ڪيو ته اوهان مگڻهار کي پيسا ٿا ڏيو. اهو ناجائز آهي پاڻ فرمايائون ڪجهه ڏينهن کان هن مگڻهار جا ٻچا بک تي ويٺا هئا کين کائڻ لاءِ ڪجهه به نه هئو ان ڪري هن غریب جي مدد ڪئي سون هن پنهنجي فن جو مظاهرو ڪيو. مگڻهار ڪجهه اڳتي هليو ويو ته پاڻ ان کي گهرائي پڇيائون ته اسان جي آڏو دهل ۽ شرناءِ ڇو وڃائي؟ ان عرض ڪيو ته قبلًا سائين، منهنجا ٻچا بک تي هئا بي واهه نه ڏنر ان ڪري اوهان جهڙي سچي مرشد جي در تي اميد سمجهي آيس ڇو ته اوهان کي عين جون اکيون آهن ۽ اوهان ظاهر باطن ڄاڻو ٿا پوءِ اهو اعتراض وارو ماڻهو خاموش ٿي ويو.

مرید جي قاتل مینهن کي گپ مان ٻاهر ڪڍڻ

نقل: ناصر علي گهمري وینل ڳوٺ ڪيٽي میر محمد گهمرو واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سندس ماسٽر آڏل گهمري جي مینهن رات جو جهنگ ۾ گپ ۾ ڦاسي پئي رات جو تائيم هيو، مینهن

کي ڇڏي به نه پئي سگهيو سو گهڻائي وس ڪيائين پر مينهن هن کان نه نڪتي، اچي مرشدن ڪريمن کي سڏيائين ته مرشد ڪريم تون ڪا واهر ڪر. هن جو مرشد ڪريم کي سڏڻ سان جهٽ ڪن ۾ مينهن پاڻ ئي ٻاهر نڪري آئي مهيني ڏيڍ کان پوءِ جڏهن سائين ڪريمن وٽ حاضر ٿيو ۽ سائين ڪريمن جي قدم بوسي ڪرڻ لڳو ته سائين ڪريم جن آڏل گهمري جي ڪن کان پڪڙي فرمايو ته آڏل مينهن لاءِ رات جو ايڏا سڏ ڪبا آهن.

اُن جو چوراءِ جن ۽ لڪڻ جو زمين تي هڻڻ

نقل: شيرمهر ٻارنهن ربيع الاول جي موقعي تي سائين موريل شاھ بادشاھ جي بنگلي تي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته بنگل مهر وينل نزد فقير مل گمبٽ وارو سائين ڪريمن جا اُٺ هڪليندو هيو. هڪڙي رات چوڏاهو کان اٺ ڀريون گمبٽ درگاه شريف تي آيو ته سائين ڪريمن فرمايس بنگل چوڏاهو واپس وڃو ۽ اتان ڪڙپ جا اٺ ڀري اچو. همراهه اڃان هاڻي واپس ٿيو هيو، نه ساه پاڻ پتو هيائين نه وري اٺن ڪجهه کاڌو هيو، پر سائين ڪريمن جي اُمر آڏو ڪجهه ڪُچي کين سگهيو، سو اٺ ڪاهي چوڏاهو طرف روانو ٿيو. رات جو تائيم هيو، ڇا ڪيائين جو اٺن کي واه جي ڪپر سان ڪجهه تاريون هيون اهي کائڻ لاءِ ڇڏيائين ۽ پاڻ به ڪجهه دير آرام ڪرڻ لاءِ ويهي رهيو. ڪجهه دير کان پوءِ ڏٺائين ته چور اٺ ڪاهيو پيا وڃن. جهٽ ڪن چپ رهيو ته جيئن چور واه وارو ڪپر ڇڏي نڪري هلن ته متان اٺ واه ۾ نه لوڙهي ڇڏين. چور جڏهن ٿورو اڳتي نڪتا ته هن کي هٿ ۾ جيڪو لڪڻ هيو ان کي زور سان زمين تي هڻي ڇيائين، پهچ مرشد، پهچ مرشد، پهچ.

لڪڻ جو اهڙو ته زبردست آواز ٿيو جو چور دهلجي ويا ۽ ان سان گڏ چئو طرف آواز اچڻ لڳا ته. پُھتو بنگل پُھتو. چور واٽڙا ٿي ويا ۽ اُٺ چڏي وئي ڀڳا. اُسر ويلي اٺ ڪاهي جڏهن درگاه شريف تي آيو ته سائين ڪريمن ويني وضو پئي ڪيو. بنگل کي پري کان ڏسي فرمايائون ته بنگل اهڙا زور سان لڪڻ هڻبا آهن. اهو چئي پنهنجو چولو کڻي جو مٿي ڪيائون ته لڪڻ جا نشان سندن جسم تي نهيا پيا هئا. اهو ڏسي بنگل مهر سندن قدمن تي ڪري پيو.

هي پير غلام مرتضيٰ شاه جو مريد آءِ هيٺ لاهيوس

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمدعلي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ رات مان حيدرآباد جي هڪ دوست وٽ مهمان ٿيس گرمين جي مند هئي دوست مونکي گهر جي ڇت تي ڪٽ وجهي ڏني ۽ سمهي پيس ڪجهه دير کان پوءِ ڏنر ته منهنجي ڪٽ مٿي ڪڇي هوا ۾ اڏامڻ لڳي، مان سخت پريشان ٿي ويس ان گهڙيءَ آواز آيو ته هي پير غلام مرتضيٰ شاه جو مريد آهي هيٺ لاهيوس.

الله جا پاڻها جتي قدم رکندا آهن اها زمين آباد ٿي ويندي آهي

نقل: مدرسه انوار مجتبيٰ خيرپور ميرس جي باني الحاج الله آندل شيخ محمدعلي سهتي کي ٻڌايو ته مديني منوره ۾ مون سائين ڪريمن کي پنهنجي ڳوٺ صدرجي پٽيون ۾ دعوت لاءِ عرض ڪيو پاڻ دعوت قبول فرمايائون. جڏهن ڳوٺ آيا ته مون کين دعا جي لاءِ عرض ڪيو، پاڻ فرمايائون، فقير، الله آندل! جتي رڍون ۽ ٻڪريون زمين تي ويهڪ ڪنديون آهن ۽ اتي قولهڙيون

لاهن ته الله تعالى ان زمين کي آباد ڪندو آهي ان زمين جو فصل
پلو ٿيندو آهي ۽ زمين جو مالڪ ٿئي ٿڪجي پوندو آهي، ائين ئي
الله تعالى جا پيارا ٻانها جتي قدم رکندا آهن اتي برڪت ٿيندي
آهي ۽ ماڻهو ته ڇا پر جهنگ جا جانور به رنگجي ويندا آهن.

سائينءَ جن جي مريد کي ٻئي بزرگ جو سڃاڻڻ

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاھ جيلاني رحمۃ اللہ علیہ جن محمد
علي سھتي کي ٻڌايو ته ڊاڪٽر غلام قادر بنگلزئي اسپلن جي ڪوٽه
واري کين ٻڌايو ته پير آغا زين الدين جيلاني بغدادِي درگاه بيبي
زيارت ڪوٽه جو گادي نشين، مستونگ ۾ ڪنهن مريد وٽ دعوت
تي آيا. ته اسان به زيارت لاءِ وياسين سڀ مريد ۽ عقيدتمند قطار ٺاهي
بيهي رهيا ته سائينءَ جي زيارت ڪري سگهجي. سائين جن لائين
سان هلندا به پئي آيا ۽ مريدن سان ملندا پئي آيا جڏهن مون وٽ پهتا
ته مون کي چيائون ته اوهين ٻاهر نڪرو. اوهين سائين غلام مرتضيٰ
شاھ جيلاني گمبٽ واري جا مريد آهيو. اهو به اسان جو آهي.

سائين ڪريمن جو ٻئي بزرگ جي مريد کي سڃاڻڻ

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاھ جيلاني رحمۃ اللہ علیہ جن محمد
علي سھتي کي ٻڌايو ته حاجي عبدالرحمن بنگلزئي ڪوٽه واري
کين ٻڌايو ته مان سائين ڪريمن جي خدمت ۾ زيارت لاءِ حاضر
ٿيس. ڪجهه وقت کان پوءِ دل ۾ خيال آيو ته سائين ڪريمن جو
مريد ٿيان، پاڻ مون ڏانهن ڏسي فرمايائون ته فقير اوهين مريد
آهيو آغا زين الدين بغدادِي جا. اهو به اسان جو آهي.

پنهنجي مرید کي ٻئي بزرگ جو مرید ٿيڻ کان بچائڻ

نقل: قبلا مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانہر العالمیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته عثمان فقير ابڙي کهڙن واري کين ٻڌايو ته هن جو هڪ مائٽ سائين عبدالغفار نقشبندي صاحب المعروف غفاري صاحب جن جو مرید هيو ۽ جمعي جي نماز سائين غفاريءَ جن وٽ پڙهڻ ويندو هيو. هڪ ڏينهن سندس مائٽ عثمان فقير کي چيو ته ڪڏهن اسان جي مرشد ڏي به ته هلي ڏس ۽ جمعي تي اوڏانهن نماز پڙهڻ لاءِ عثمان فقير کي رحمت پور وٺي ويو. نماز بعد حسب دستور ذڪر اذڪار کان پوءِ جڏهن مرید ٿيڻ لاءِ سڏ ٿيو ته هن جي مائٽ هن کي مرید ڪرائڻ لاءِ اڳتي ڪيو. جڏهن واري سان غفاري صاحب هن جي دل تي آگر رکي ته غفاري صاحب جن کان دانهن نڪري وئي ۽ پڇيائون ته هن کي هتي ڪير وٺي آيو آهي؟ هن جي مائٽ چيو ته سائين هن کي مان وٺي آيو آهيان. پوءِ سائين ڪريم عثمان فقير کي پنهنجي ڀر ۾ ويهاريو ۽ هن جي مائٽ کي چيائون ته بابا هتي جيڪي ماڻهو وٺي اچو ته پهريان ان جي پڇا ڳاڇا ڪريو ته ڪير آ ڪٿان جو مرید آهي. جڏهن عثمان فقير ڪجهه ڏينهن کان پوءِ سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ته سائين ڪريم کلي فرمايس اي عثمان فقير ڪريو خبر؟ ڪيئن غفاري صاحب ڏي مرید ٿيڻ ويا هئا؟ پوءِ سائين ڪريم پاڻ حرف به حرف قصو ڪري جماعت کي ٻڌايو. عثمان فقير چيو ته مان ان وقت ڏاڍو لڄي ٿيس.

باران نماز پڙهائڻ ۽ برسات جو وسڻ

نقل: ڪافي سال گذري ويا ملڪ ۾ برسات نه پئي وسي ڏڪار ۽ بيمارين اچي مُنهن ڪڍيو. مريد گڏجي سائين ڪريم وٽ آيا عرض ڪيائون ته قبل سائين! نماز باران پڙهايو ته برسات پوي. پاڻ نماز پڙهائڻ لاءِ راضي ٿيا نماز جو اعلان ڪرايو ويو، شيخ محلہ گمبٽ جي اتر ۾ ميدان تي ماڻهو گڏ ڪري پاڻ نماز پڙهائون. اڃان دعا مس گهريائون ته برسات شروع ٿي وئي. سائين ڪريم جي هيءَ ڪرامت ڪيترن ئي مريدن مونڪي ٻڌائي.

قاسيءَ جي سزا مان معافي

نقل: پير عيسيٰ جي مولوي حافظ غلام اڪبر اڄڻ محمد علي سهتي ڪي ۽ انڪي سندس بابي محمد سليمان اڄڻ ٻڌايو ته ڪوٽڏيڄيءَ جي هڪ خاصخيليءَ کي خون جي ڏوهه ۾ قاسي جي سزا آئي. سندس ماءُ پير عيسيٰ جي سائين عارب شاه وٽ آئي ۽ کيس روئي عرض ڪيائين ته منهنجي پٽ کي بچاءُ. سائين عارب شاه چيس ته مائي اهو ڪم مون کان ڏاڍو آهي هل ته سائين غلام مرتضيٰ شاه ڏانهن ٿا هلون. عارب شاه مائيءَ کي ساڻ ڪري سائين ڪريم وٽ وٺي آيو ته مائي، سائين ڪريم جي پيرن تي ڪري پئي ۽ روئي رهي هئي. سائين ڪريم عارب شاه کان پڇيو ته ڇا ماجرا آهي؟ عارب شاه سڄي ڳالهه ڪري ٻڌائي. سائين ڪريم پڇيس ته حقي آهي يا ناحقي؟ مائيءَ عرض ڪيو ته قبل، اها مونڪي خبر ناهي، باقي قبل سائين، مونڪي پٽ بچائي ڏيو. سائين ڪريم دعا لاءِ هٿ مٿي کنيا دعا ڊگهي ٿي وئي گرمي جي مند هئي ڪچهري ۾

وینل ماڻهو پریشان ٿي ويا. آخرڪار هٿ مبارڪ پنهنجي چهري تي گهمائي فرمايائون ته هتان واري سرڪار اسان کي ڪم کان مجبوري ڏيکاري ته پوءِ مٿئينءَ سرڪار کان سزا معاف ڪرائيسون. ۽ پوءِ ٻئي ڏينهن تي ئي اهو شخص آزاد ٿي ويو.

رب سائين توکي هن جو کٽيو ڪارائيندو

نقل: استاد رستم علي مهر وینل لڳ وڏا بوزدار، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته منهنجو پٽ ممتاز (جيڪو هينئر شاهه لطيف يونيورسٽي ۾ پروفيسر آهي) ننڍڙو هو ته سخت بیمار ٿي پيو بچڻ جي اميد ڪو نه هئي زال کي ساڻ ڪري ممتاز کي کڻي سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن وٽ آيس. ممتاز کي سندن اڳيان سمهاري روئي عرض ڪيم ته رب جو پيارو بندو آهين دعا گهر ته حياتي مليس. پاڻ هٿ مٿي ڪري دعا گهريائون ۽ ٻه ڪبوٽر ڏئي فرمايائون ته هي ڪهي ڪارائيس، رب سائين توکي هن جو کٽيو ڪارائيندو ۽ عزت به ماڻيندو. سائين ڪريمن جي دعا سان اهو ئي ممتاز لنڊن مان پڙهي آيو شاهه لطيف يونيورسٽي خيرپور ۾ پروفيسر آهي. پوٽي به ليڪچرار آهي ۽ پوٽو به لنڊن ۾ پڙهي رهيو آهي.

روحاني سزا مليل شخص کي معافي وٺي ڏيڻ

نقل: استاد عزيز الله ميمڻ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ پيري سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن فجر جي نماز پڙهي مسجد مان ٻاهر نڪري رهيا هئا ته سندن خليفو ڊوڙندو آيو ۽ عرض ڪيو ته هڪ ماڻهو درگاهه واري ڪوهه جو نار ڏاهي رهيو

آهي، وڏي جدوجهد کان پوءِ ان کي سائين ڪريمن وٽ گهرايو ويو، اهو شخص محمد پنجل ڊڪٽ هو سائين ڪريمن پچيس ته جواب ڏنائين مان نار ڏاهي رهيو آهيان. سائين ڪريمن ڪجهه پڙهي هن جي مٿان دم ڪيو ته هو بيهوش ٿي ويو. بعد ۾ خبر پئي ته هن کي سيد حافظ شاه جن جي مزار مان سزا ملي هئي جو چريو ٿي پيو هيو. سائين ڪريمن جي دعا سان اها سزا معاف ٿي ويس.

پشتو ٻوليءَ ۾ سائين ڪريمن جي دعاءِ جنگه نيڪ ڪرڻ

نقل: استاد عزيز الله ميمڻ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي صبح جو سائين ڪريمن فجر جي نماز کان فارغ ٿي پنهنجي والد حضرت پير سيد خميس علي شاه جن جي مزار مبارڪ وٽ ويٺا هئا ته وٽن هڪ پٺاڻ آيو جيڪو ڏورانهين علائقي کان آيل ٿي لڳو سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته مون کي دعا ڏيو. پاڻ کيس مراقبه واري جاءِ ڏي وٺي ويا جتي هڪ پوڙهي عورت ويٺي هئي جنهن عرض ڪيو ته منهنجي هڪ جنگه معذور آهي دعا ڪريو ته صحيح ٿئي، سائين ڪريمن ٻنهي لاءِ دعا ڪئي. پٺاڻ لاءِ پشتو ٻوليءَ ۾ دعا گهريائون. پٺاڻ منجهند جوئي هليو ويو ۽ مائيءَ جي ٻئي ڏينهن تي جنگه به نيڪ ٿي وئي.

ٽي ٻيءَ جي بيماريءَ مان دعا سان شفا ملڻ

نقل: استاد عزيز الله ميمڻ گمبٽ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هي واقعو مونسان پيش آيو 1964 ۾ موجوده ريشم گلي گمبٽ ۾ شاه فيصل مسجد جي دروازي جي ڀرسان ٻن سيدن جون

مزارون آهن. انهن جي مٿان هڪ ٻير جو وڻ هوندو هو. مان ٻير پٽڻ لاءِ ننڍڙو پُٽ ساڻ ڪري ٻير تي چڙهي ويس ۽ ٻير لاهي آيس. مان موري ۾ هيڊ ماسٽر هيس. صبح جو ڊيوٽي تي ويس. اتان سکر ويس واپس موٽڻ وقت منهنجي نڪ ۽ وات مان رت وهڻ شروع ٿي ويو. خبر پئي ته مونکي ٽي بي ٽي پئي آهي ۽ ٻئي ڦڦڙ ورتل آهن. ڊاڪٽر ڇهه مهينا ڪٽ تان هيٺ لهڻ کان منع ڪئي. مان سرڪاري ملازم هيس سو ايتري موڪل ملڻ به مشڪل هئي. مان سائين ڪريمن ڏي آيس ۽ روئي عرض ڪيم پاڻ دعا گهريائون مون پاڻ کي بهتر محسوس ڪيو. خيرپور ويس ڊاڪٽرن کان چڪاس ڪرايم ڊاڪٽر چيو ته تون بلڪل صحت مند آهين ۽ ٽي بي جون دوائون ڪاٽڻ بند ڪر.

سائين ڪريمن جو چور کي مور بڻائڻ

نقل: درازا شريف جي گامڻ جوڻيجي ٻڌايو ته مان جوانيءَ ۾ نرناميارو چور هوندو هيس. وڏي ڦُرسان ڪهاڙي منهنجي هٿ ۾ هوندي هئي. سڄو تڙ مون مان تنگ هوندو هو ماڻهو منهنجي مرڻ جون دعائون گهرندا هيا جيڪي مان پنهنجي ڪنن سان به ٻڌندو هيس. هڪ ڏينهن مان سخت بيمار ٿي پيس ڪمزوري وٺي وئي ڪٽ تان اٿڻ به مشڪل ٿي پيو. اها حالت ڏسي فيض محمد جوڻيجو مون کي ڪٽ تي سائين ڪريمن وٽ ڪڍائي آيو. مونکي ڪٽ تي ڏسي مرڪي پڇيائون ته ڇا ٿيو اٿس؟ فيض محمد عرض ڪيو ته بيمار ٿي پيو آهي. فرمايائون ته ڪم ڪهڙا اٿس، سا ته توهان کي به خبر آهي؟ فيض محمد عرض ڪيو ته انهن اعمالن جي ڪري ئي ته رب ڏمريو اٿس. اوهان رب جي درٻار ۾ دعا گهرو ته بخشش

ٿيس. پاڻ وري مرڪي فرمايائون ته ڏاند وانگر حُسي ڪري ڏيانو؟
يا ڪا رڳ ڇڏيانس؟ فيض محمد عرض ڪيو ته جيئن اوهان کي
بهتر لڳي تيئن ڪريوس پر صحت مند ٿئي. سائين ڪريم
منهنجي مٿان اچي فرمايو ته نالو ڇا اٿئي؟ جهيٽي آواز ۾ چيم،
گامڻ پوءِ سائين ڪريم دعا پڙهي منهنجي مٿان شُڪاري ته مون
۾ اٿڻ جي سگهه پيدا ٿي پئي. اٿي وينس ته فرمايائون، وڃي مسجد
۾ پٿريون پڙهه. ان ڏينهن کان مان چاق ٿي ويس ۽ منهنجو سڀ
ارڏايون به ختم ٿي ويون. مان جڏهن به درگاهه تي اچي سندن پيرن
تي هٿ رکندو هوس ته پڇندا هئا ته نالو ڇا اٿئي؟ عرض ڪندو
هوس ته گامڻ، پاڻ فرمائيندا هئا ته خوش هوندين.

ڪوڙهه جي بيمار جو شفاياب ٿيڻ

نقل: محمد يعقوب وينل ڳوٺ مڏ تعلقو سوڍوڍيرو جي نور
محمد سهتي وينل ڳوٺ ديهات لڳ خانواھڻ واري کي ٻڌايو ۽ ان
محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريم جي هڪ مريد کي
ڪاري ڪوڙهه جي بيماري ٿي پئي، گهڻو ئي ڊاڪٽرن ۽ حڪيمن
ڏانهن ڀڳو پر ڪٿان به فائدو ڪونه پئي ٿيس. بيماري ڏينهنون
ڏينهن وڃي پئي زور وٺندي. ايتري قدر جو سندس منهن به ڪارو
ٿيندو پئي ويو. ڪراچي تائين ڀڳو ڊڪيو پر ڪٿان به فائدو ڪونه
ٿيس. آخر سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ۽ سائين ڪريم
کي روئي عرض ڪيائين، سائين ڪريم فرمايس ته فقير اڄ رات
سومهڻي جي نماز منهنجي پويان پڙهجان، پر نماز جي صف ۾
اهڙي طرح بيهجان جو جڏهن مان سلام ورايان ته تون مون کي
ساڄي طرف وينل نظر اچين. سومهڻي جي نماز سائين ڪريم جن

اکثر دیر سان پڙهندا هئا. فقیر به سائین کریمن جي انتظار ۾ وینو رهيو ته جيئن سائین کریمن جي پویان نماز پڙهي سگهان. جڏهن فرض نماز جي تکبیر شروع ٿي ته هي سائین کریمن جي ساڄي طرف کان ٿي بیٺو. سائین کریمن سلام ورائي هن مرید ڏانهن ڏسي فرمایائون ته فقیر توکي مبارک هجي. تنهنجي مٿان جيڪا مصیبت هئي اها معاف ڪرائیسی. تون صبح جڏهن ننڊ مان اٿندين ته پهرين کان چڱو ڀلو هوندين. همراه ستو ته سهي پر ننڊ ئي نه پئي آيس. آخر اذان جي وقت اٿي ڳولهن لڳو ته ڪٿي ڪو آئينو ملي ته جيئن پنهنجو منهن ڏسي سگهان. ڪوئي آئينو نظر نه آيس ته سائین محمد شاه بادشاه جي بنگلي ڏانهن ڀڳو ته مٿان اٿي ڪو آئينو نظر اچي وڃي ته جيئن پنهنجو منهن ڏسي سگهان. اتي آيو ته هڪڙو ڪٻٽ ٻاهر پٿر ۾ پيو هيو ان ۾ آئينو لڳل هيو. جڏهن همراه پنهنجو منهن ڏٺو ته يقين نه پئي آيس ته آئيني ۾ مان آهيان يا ڪو ٻيو آهي. منهن پهريان کان اڇو ۽ سهڻو ٿي پيو هيس. صبح جي نماز سائین جي پویان پڙهي ڳوٺ روانو ٿي ويو.

پٽ جي شادي لاءِ ماءُ کان دعا گهرائڻ

نقل: نور محمد سهتي وینل ڳوٺ دیهات لڳ خانواڻ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جي شادي نه پئي ٿي. هن جي ماءُ هن کي سائین کریمن وٽ وٺي آئي. سائین کریمن جن مسجد ۾ وینا هئا ۽ دعائون پي لکيائون. سائین کریمن امڙ کان اچڻ جو سبب پڇيو ته امڙ هٿ ٻڏي عرض ڪيو ته سائین هي منهنجو پٽ آهي هن لاءِ دعا گهرو ته هن جي شادي ٿئي. سائین کریمن امڙ کي

فرمایو تہ تون دعا گھر. تون امڙ آھینس. امڙ عرض ڪیو تہ سائین اوهان الله جا پیارا آھيو. الله جا وليء آھيو. مان گنھگار. آھيان. سائین ڪریمن فرمایس تہ مائي. اولاد لاءِ سپ کان بہتر دعا ان جا ماءُ ۽ پيءُ ئي ڪري سگھن ٿا. تون هن جي امڙ آھين تون دعا گھر، آمین اسان ٿا ڪریون. ان کان پوءِ امڙ دعا گھري ان سان گڏ سائین ڪریمن بہ دعا گھري. امڙ وري سائین ڪریمن کي عرض ڪیو تہ سائین اوهان بہ دعا گھرو. پوءِ سائین ڪریمن بہ دعا گھري. نور محمد سھتي ٻڌایو تہ هن جي شادي ان ئي مھيني ۾ ٿي وئي. ۽ کيس لاڳيتا ٽي پٽ ڄاوا. جيڪي هن وقت پنهنجي اولاد وارا ۽ سٺين نوڪرين سان آھن.

دعا سان ٽي پٽ ڄڻ

نقل: حاجي مير محمد شيخ ميهڙ وارو جيڪو هاڻي قاسم آباد حيدرآباد ۾ رهندو آھي ان ٻڌايو تہ مون کي پٽ جو اولاد ڪونہ ھيو ڪنھن ڏس ڏٺو تہ گمبت شريف وڃ، جڏھن گمبت ۾ درگاھ شريف تي پھتس، وضو ڪيم، مسجد ۾ داخل ٿيس تہ سائین ڪریمن فرمایو درود شريف پڙھو مون سوچيو تہ سائین ڪریمن حال پڇيو نہ احوال نہ ننگر لاءِ پڇيائون. صلوتہ پوري ڪرائي مون کي سڏ ڪيائون. ننگر کارايائون پوءِ دعا گھريائون. سائین ڪریمن جي دعا سان مون کي ٽي پٽ ڄاوا.

جڏهن هڪ ماني ڏهه روپين ۾ وڪامندي تڏهن به تون بڪ نه مرندين

نقل: استاد سجاوڻ دين ٿنيو رٿائڙد هيڊ ماستر هاءِ اسڪول ٿنيا
بقا شاه لڳ خانواھڻ تعلقہ کنڊيارو، محمد علي سھتي کي ٻڌايو
تہ کيس غلام قادر ڀرت ويٺل ڀورتي تعلقہ کنڊيارو ٻڌايو تہ هو
ياسين شريف گھڻي پڙھندو ھيو، هڪ ڏينھن سائين ڪريم ڪي
درگاه شريف تي دعا لاءِ عرض ڪيائين، سائين ڪريم فرمايس تہ
استاد جڏهن هڪڙي ماني ڏهه روپين ۾ وڪامندي تڏهن به تون بڪ
ڪو نه مرندين، استاد غلام قادر ڀرت جي پوستنگ نواب شاه شهر
۾ هوندي هئي، ڪجهه وقت کان پوءِ هن کي ڪنهن استاد ٻڌايو تہ
نواب شاه جي چڪرا بازار واري گلزار مسجد ۾ حضور غوث
الاعظم سيدنا غوث پاڪ جي درگاه جا سجاده نشين آيل آهن، هي
به دعا جي واسطي اتي پهتو پر پٺاڻن جي ايتري رش ۽ پيهه هئي
جو پير پائڻ جي جاءِ نه هئي، هن سوچيو تہ جڏهن سائين جن نماز
پڙهي ٻاهر نڪرندا ۽ جُتي مبارڪ پائيندا تہ ان وقت مان کين دعا
لاءِ عرض ڪندس. جڏهن سائين جن نماز پوري ڪري مسجد کان
ٻاهر نڪتا تہ استاد جُتيءَ واري جاءِ وٺي بيهي رهيو، سائين جن
جيئن ئي جُتي پائڻ لاءِ ڪجهه دير رُڪيا تہ هن کين هٿ ٻڌي عرض
ڪيو تہ قبله، هارے ليے بهي دعا ڪريں، سائين جن هن کي ڏسي فرمايو
تہ. تمھارے ليے يهي دعا ڪافي ہے جب روٽي دس روپے ميں بڪے گی تب
بھي تم بھوڪے نہيں مروگے۔

مرید کی دھم هزار دہی چٹ

نقل: گامٹ جوٹیجی ہڈایو تہ ملان امام بخش سائین کریمن کان دھم هزار اڈارا گھریا۔ پاٹ فرمایاٹون تہ چا کنڈین؟ چیائین تہ ضروری کم ۾ آھن فرمایاٹون تہ واپس ڏیندین؟ عرض کیائین تہ ھا ڏیندس۔ امام بخش کی پیسا ملی ویا ۾ر ھن واپس کو نہ ڏنا سائین محمد شاھ بادشاھ کی خبر پئی سو امام بخش کی چیائین تہ دھم هزار واپس ڏی نہ تہ جیل ۾ وجھرائیندوسان۔ امام بخش ڊپ وچان وڃی سائین کریمن کی دانھن ڏنی، پاٹ ان ئی وقت سائین محمد شاھ کی گھرائی امام بخش جی سامھون کین فرمایو تہ ھن جونالو چا آھی؟ سائین محمد شاھ جن عرض کیو تہ امام بخش۔ سائین کریمن مرکی فرمایس تہ جنھن کی امام ئی بخشی ٿو تہ پوءِ اسان کیر ٿیندا آھیون ھن کان ونٺ وارا۔ ٻچا! اسان کی رب ڏئی رھیو آھی ۽ اسان پنھنجی ٻچن کی ڏئی رھیا آھیون۔ ھنن جی ضرورت پوری کرڻ اسان جو فرض آھی۔

درگاہ تی دال جو پاتوڙو ڇڻ

نقل: گامٹ جوٹیجی ہڈایو تہ ھک ڏینھن درگاہ تی وینا ھیا سون ننگر جو وقت ٿیو تہ تی ٿی ڇٽا تولین ۾ ویھی ننگر کائڻ لڳا۔ ھک ھمراھ جی اڳیان دال جو پاتوڙو ۽ مانی رکیاٹون ھمراھ دال ڏسی نہ کئی، ھم نہ تم، پاتوڙو فرش تی پڇی ڇڏیائین۔ آواز ٻڌی سائین کریم ھن جی مٿان اچي بینا، ھن عرض کیو تہ سائین! دستگیر جی در تی بہ دال اسان جی پچر نٿی ڇڏی؟! پاٹ

مرکي کيسي مان پيسا کڍي خليفي کي ڏئي فرمايائون ته هي پيسا وٺ هي همراه جيترا به ڏينهن درگاه تي رهي، هن کي هوٽل تان گوشت جي پاڇي وٺي کارائيندا ڪريو.

اجايل جج کي پاڻي پيارڻ جو حڪم

نقل: حافظ رب ڏني صدرجي پٽيون واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس پنهنجي والد حسين بخش ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين ڪريمن دعائون پئي لکيون ته پاڻ اوچتو هٿ روڪي فرمايائون ته حسين بخش ۽ سهراب پنگر، اوهان جلدئي ننگر ڪري پاڻي جا به مٽ ڪڍي فلاڻي رستي تي بيهو، اتان جج گذرندي، جيڪا گهڻي اجياري آهي، ان کي پاڻي پياري موٽي اچو. هي جڏهن اتي پاڻيءَ جا مٽ ڪڍي پهتا ته جج به پهتي جنهن کي هنن پاڻي پياريو.

ڪلهوڙو فقير پيرن جي دال نه کائيندو

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته محمد جمن ڪلهوڙو خانواڻ وارو سائين ڪريمن جو مريد نه هيو هن کي ڪنهن دوست چيو ته هل ته سائين ڪريمن جي حاضري ڀرائي اچون، هن چيس ته پيرن جي درگاه تي رڳو دال ئي دال ملندي آ، مان دال ڪو نه کائڻ هلندس، سندس دوست هن کي زوريءَ وٺي آيو، جڏهن سائين ڪريمن وٺ پهتا ته سائين ڪريمن هنن جي ننگر لاءِ خليفي کي فرمايو ته بابا ڪلهوڙو فقير پيرن جي دال نه کائيندو آ ان لاءِ گوشت جو ٻوڙ آڻجيو، محمد جمن کي اهڙو نه

سائين ڪريمن جي محفل متاثر ڪيو جو سائين ڪريمن جو مريد ٿيو، ڪجهه ڏينهن کان پوءِ سندس چوري ٿي وئي، سڌو سائين ڪريمن وٽ پهتو سائين ڪريمن کي سربستو احوال ڏنائين. سائين ڪريمن فرمايس ته فقير پين پنو ڪڻ، پاڻ نالا لکرائيندا ويس ته اهي تنهنجا چور آهن وڃ انهن ڏي، چوري وٺي اچين. همراھ سڌو پهرين چور وٽ ويو ۽ ان کي لسٽ پڙهي ٻڌايائين ته توسا هي ٻيا به گڏ هيا، وارو ڪر چوري واپس ڪر، همراھ پڇيس ته چوري ته ڏيانءِ ٿو پر اهو ٻڌاءِ ته تو کي اهي سربستا نالا ڪنهن ٻڌايا؟ هن جواب ڏنس ته سائين ڪريمن مرشد هادي غلام مرتضيٰ شاهه گمبٽ واري. چورن هٿ ٻڌي چوري واپس ڪئي.

لک روپيا ۽ موٽرڪار ٺڪرائي ڇڏڻ

نقل: حڪيم محمد مراد لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريمن هڪ ڏينهن درگاهه شريف واري مسجد ۾ ويٺا هئا. اتي ڄام ڪانيو خان (اڳوڻي وزير اعليٰ ڄام صادق علي جو پيءُ) جو ڪمدار حاضر ٿيو ۽ سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته سائين مون کي ڄام صاحب موڪليو آهي ۽ اوهان لاءِ نياپو ڏنوائين ته اوهان منهنجي دعوت تي اچو ته نذراني ۾ هڪ لک روپيا به ڏيندس ۽ تحفي ۾ موٽرڪار به ڏيندس. پاڻ جواب ۾ فرمايائون ته وڃي ڄام صاحب کي چئ ته جيڪو الله وارن ڏي ايندو آهي ته قدم قدم تي مٿس رحمت نازل ٿيندي آهي ۽ جيڪو الله وارن کي پاڻ ڏانهن گهرائيندو آهي، اهو رحمت کان محروم رهندو آهي. هاڻي هر ڪنهن جي مرضي آهي. جيڪا ڳالهه قبول ڪري.

جهڙو الله مڪي ۾ آهي تهڙو گمبت ۾

نقل: سائين قبل مرشد سخي محمد عبدالله شاهه دست برهانگر عالميه جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڏاڏا سائين جن حج تي ويا ته اتي به سندن سخا جو اهو ئي حال هوندو هو جو ڪو به سوالي سائين ڪريمن وٽان خالي نه ويندو هيو، هڪ دفعي پاڻ مڪي پاڪ ۾ جنهن جڳهه تي ترسيل هئا اتي پنهنجي رفيقن سان ويٺا هئا، هڪ شخص آيو سائين ڪريمن جي قدم بوسي ڪري سائين ڪريمن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين مان سيد آهيان. اوهان جي تر جو آهيان، منهنجا پيسا ختم ٿي ويا آهن، مهرباني ڪري مون کي ٻه هزار اڌارا ڏيو، سائين ڪريمن محفل ۾ ويٺل سائين محمد شاهه بادشاهه ڏانهن ڏسي فرمايو ته محمد شاهه، هن سيد جو ڪم ڪريو، هي اميد وٺي اسان وٽ آيو آهي، سائين محمد شاهه عرض ڪيو ته قبل سائين، هي سعودي عرب آ، گمبت ناهي اسان پاڻ سفر ۾ آهيون، سفر جو ڪجهه اندازو ڪونه هوندو آهي، اسان وتون هتي اوڌريون ڏيندا ته پوءِ اسان جو ڇا ٿيندو، سائين ڪريمن محفل جي رنگ کي ڏسي چپ ٿي ويا، سوالي سيد به کڻي ماڻ ڪئي، ڏهن منتن کان پوءِ گمبت جو ڪوئي واپاري سائين ڪريمن وٽ آيو ۽ سائين ڪريمن جي آڏو ڏهه هزار روپيا رکي عرض ڪيائين ته قبل سائين هي منهنجا پيسا اوهان پاڪستان کڻي هلو، اوهان کان گمبت ۾ منهنجا پٽ وٺندا. مون کي اڃان ڪجهه ڏينهن هتي ترسڻو آهي، پاڻ مرڪي اهي پيسا کنيائون، ان مان ٻه هزار اتي ئي ان سوالي سيد کي ڏئي سائين محمد شاهه کي فرمايائون ته محمد شاهه، جهڙو الله گمبت ۾ آ، تهڙو هتي آ، نه هتي ڇڏيو اٿائين نه هتي ڇڏيندو.

درگاه ۾ صوفي راڳ جي محفل

نقل : سائين قبلامرشد محمد موريل شاه بادشاهه جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين ڪريم درگاه حضرت هنباه شريف جي گادي نشين حضرت سائين فيض درياه بادشاهه ڏانهن نياپو ڪرايو ته گمبٽ درگاه شريف تي اچو. فيض درياه بادشاهه جن سائين ڪريم ڏانهن چورائي موڪليو ته قبل سائين اڪيلا اچون يا جماعت ۽ سازن سُرندن سميت اچون؟ سائين ڪريم چورائي موڪلين ته جماعت ۽ سازن سميت اچو. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ جڏهن سائين فيض درياه وارا درگاه گمبٽ شريف تي آيا ته سائين ڪريم جن درگاه ۾ ويٺا هئا، فيض درياه جن سائين ڪريم سان مليا ۽ جماعت ۽ سازن لاءِ پڇيائون ته اهي به درگاه ۾ اچن، پاڻ فرمايائون ته ڀلي اچن، ۽ گهڻي دير کان پوءِ سائين فيض درياه جن عرض ڪيو ته قبل سائين اجازت هجي ته ڪجهه راڳ ويراڳ ڪجي، پاڻ اجازت ڏنائون، ۽ سائين فيض درياه جي فقيرن سائين ڪريم جي موجودگيءَ ۾ ئي درگاه تي راڳ جي محفل ڪئي.

هڪ شخص جي حروفِ مقطعات پڙهڻ دوران سائين ڪريم جي ڪيفيت

نقل: نور محمد سهتي وينل ڳوٺ ديهات لڳ خانواھڻ واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هو سائين ڪريم جي درٻار ۾ ويٺو هيو ته هڪ شخص سائين ڪريم وٽ آيو، پاڻ ان جو سٺي نموني آڌرڀاءُ ڪيائون، ان کان پوءِ محفل ۾ خاموشي ٿي وئي، ۽ ان شخص حروفِ مقطعات مان الم (الف، لام، مي) پڙهيو، سائين

کریم جن جون اکیون بند ٿي ويون ۽ پاڻ پنهنجي ڪنڌ مبارڪ کي هيٺ مٿي ڪرڻ لڳا ۽ سندن زبان مبارڪ مان بيشڪ، بيشڪ، جا لفظ نڪتا، ۽ اهڙي طرح ٻين حروفِ مقطعات پڙهڻ وقت به سائين کریم جن جون اکیون مبارڪ بند ٿي رهيون، نور محمد سهتي ٻڌايو ته ان وقت سڄي محفل تي عجيب قسم جي ڪيفيت چائنجي وئي، ۽ ائين محسوس ٿي رهيو هو ته ڄڻ اهي لفظ آسمان مان لهي رهيا هجن، ٻڌڻ وارن تي هڪ عجيب روحاني ڪيفيت طاري ٿي وئي. ان کان پوءِ سائين ڪریم وٽان اهو شخص موڪلائي هليو ويو.

شعر پڙهڻ سان سوالیءَ جو مطلب پورو ٿيڻ

نقل: جعفر آباد بلوچستان جي محمد علي کوسي محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته پنهنجي مائٽ مير عبدالغفار کوسي کان سائين ڪریم جي اعليٰ ڪرامتن جي تعريف ٻڌي منهنجي دل ۾ خيال پيدا ٿيو ته گمبٽ وڃي سائين ڪریم جي زیارت ڪريان، مان گمبٽ درگاهه شریف تي پهتس اهو 1965 جو زمانو هو. سائين کریم جن حويلي ڏانهن ويل ها. مان انتظار ۾ وینو رهيس اوچتو منهنجي دل ۾ خيال آيو ته مونسان مائتن جي سخت دشمني آهي سڀ کان پهرين سائين کان دعا ڪرائيندس ته اها دشمني ختم ٿئي اڃان ان سوچ ۾ هئس ته منهنجي نظر سامهون پٽ تي لکيل هڪ شعر تي پئي.

رڻج و سختي گرنه ٻيند، مرد کامل ڪن ٿو.

ترجمو (ڏک ۽ سختيون جي نه ڏسندو ته کامل مرد ڪيئن

ٿيندو)

ان شعر پڙهڻ سان مان سمجهي ويس ته هي شعر ئي منهنجي
کامل عقيدتي جو جواب آهي.

جيڪي ڪپڙا موڪليا اٿو سي ئي مليا آهن

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
کي ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين محمد شاه بادشاه جن ڪچهري
دوران ٻڌايو ته اسان هڪ پنجابيءَ کي سائين ڪريم جي نيت
شلوار ۽ قميص ڏني پر پنجابيءَ چيو ته مون پنهنجي حياتيءَ ۾
ڪڏهن به شلوار نه پاتي آهي سو مون کي پوتڙو وٺي ڏيو. سائين
محمد شاه بادشاه جن کيس پوتڙو وٺي ڏنو. سائين محمد شاه
بادشاه جن رات جو خواب ۾ ڏٺو ته سائين ڪريم جن درگاه واري
مسجد جي دَر تي بيٺا هئا پر کين قميص ۽ پوتڙو پاتل هو. سائين
محمد شاه بادشاه جن عرض ڪيو ته بابا سائين! اوهان ساري
زندگي ۾ ڪڏهن به پوتڙو نه پاتو آهي سواج ڪيئن پاتو اٿو؟ پاڻ
فرمايائون ته جيڪي موڪليا اٿو سي ئي مليا آهن.

پنهنجي درٻار تي پهچڻ جو حڪم

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
کي ٻڌايو ته 1965 ۾ سائين ڪريم جن حج لاءِ روانا ٿيا ته هڪ رات
حيدرآباد ۾ ڄاموٽ جي بنگلي ۾ ترسيا. اتي سائين ڪريم ڪان
سوال ڪيو ويو ته نماز تهجد ۾ ڇا پڙهجي؟ جواب ۾ فرمايائون ته
هر رڪعت ۾ ٽي دفعا ربنا آتنا پوري دعا ۽ ٽي دفعا ڦل هو الله

پڙهڻ گهرجي. ٻئي ڏينهن تي حضرت سخي عبدالوهاب شاهه جيلاني جي زيارت ڪيائون ۽ جڏهن حج کان موٽيا، انهيءَ دوران حضرت قلندر شهباز جي روضي تي به آيا زيارت ڪري قبي اندر ئي اٽڪل پنجنهه منٽ مراقبو ڪيائون ته هر طرف خاموش ڇانئجي وئي ايتري تائين جو درگاهه جا ڪبوتر به چپ ڪيو وينا رهيا. ان کان پوءِ درگاهه جي ڪنجي بردار سندن دعوت ڪئي ماني ڪاڻڻ وقت فرمايائون ته شاهه نجف ۾ مولا علي جي روضي اقدس جي زيارت ڪرڻ وقت حڪم ٿيو ته پنهنجي درگاهه تي پهچو. ڪربلا جي زيارت وقت به مٿيون حڪم مليو ۽ بغداد شريف ۾ پنهنجي ڏاڏي بادشاهه پير دستگير جن جي درگاهه جي زيارت وقت به ساڳيو حڪم ٿيو.

تي ڏينهن لاڙڪاڻي ۾ ترسڻ

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته 1965ع حج جي سفر کان پوءِ سائين ڪريم جن لاڙڪاڻي پهتا ته اوچتو برسات پئي جنهنڪري سڄو شهر بند ٿي ويو. عقيدتمند لاڙڪاڻي ريلوي اسٽيشن تي استقبال لاءِ اچي گڏ ٿيا هئا. ڪاٺ جي ٺاهيل معافه ۾ سائين ڪريم کي ويهاري شهرين کي زيارت ڪرائي ويئي. لاڙڪاڻي ۾ مدرسه جيلاني جو بنياد رکيائون جنهن ۾ حضرت قبله مفتي مولانا محمد قاسم مشوري جن به موجود هئا. ٽي ڏينهن لاڙڪاڻي ۾ رهي مريدن کي فيض عطا ڪيائون.

ڪڏ جي مٿان گاڏيءَ جو اڏامڻ

نقل: حڪيم محمد مراد شيخ لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي
 ڪي ٻڌايو ته لاڙڪاڻي کان گمبٽ ايندي رستي ۾ وڏي ڪڏ اچي
 وئي، ڊرائيور سنڀالي نه سگهيو پر گاڏي ڪڏ مٿان اڏامندي روڊ تي
 چڙهي وئي.

پرائي ڊور ۾ ڪورسونه وجهندو

نقل: قبالا مرشدسائين حفيظ الله شاه جيلاني دست برهانگر العاليم جن محمد
 علي سهتي ڪي ٻڌايو ته فقير محمد حسن داڻيو اسسٽنٽ
 مختيارڪار لاڙڪاڻي واري کين ٻڌايو ته 1968 ۾ سائين ڪريمن
 ڏانهن ويڃڻ ٿيو. سائين ڪريمن جي خدمت ۾ حاضر ٿي عرض
 رکيو ته قبالا سائين مريد ٿينداسين! پاڻ مريد ڪرڻ فرمايائون. مون
 عرض ڪيو ته قبالا سائين، اسان پانڌيٽڙا سچل سرمست جا به
 آهيون. اڄ کان پوءِ اوڏانهن وڃون يا نه؟ جيڪڏهن اوهان منع
 ڪندؤ ته اوڏانهن نه وينداسين. پاڻ فرمايائون ته فقير چڱو ٿيو جو
 اوهان اهو سوال پڇيو، پوءِ فرمايائون ته الله وارو حياتيءَ ۾ هجي
 يا مماتيءَ ۾، ان جي زيارت ڪرڻ ثواب آهي. ان ڏانهن ويڃڻ باعث
 عظمت و برڪت آهي. باقي داڻيءَ جا پٽ، ياد رک ته پرائي ڊور ۾
 ڪو به رسو ناهي وجهندو.

سائين رکيل شاه جو چوڻ ته اسان دستگير جي در جا پٽ فقير آهيون

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دامت برڪاتہم العالیہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته سائين خميس علي شاه بادشاه جڏهن گادي نشين هئا ته سائين غلام مرتضيٰ شاه جن مسافريءَ تي بلوچستان طرف پاڳ ناڙي ۾ ڪنهن مريد وٽ دعوت تي رھيل هئا سائين رکيل شاه بادشاه کي خبر پئي ته راڻي پور گمبٽ مان ڪو شهزادو آيل آهي. پاڻ زيارت واسطي سائين ڪريم سان ملڻ آيا، ڪچهريءَ دوران سائين غلام مرتضيٰ شاه جن سائين رکيل شاه بادشاه جن کان پڇيو ته اوهان جو شجرو ڪيئن آهي ڪجهه ٻڌايو ته سھي، سائين رکيل شاه بادشاه جن فرمايو ته سائين مون کي بي خبر ته ڪونهي باقي ايترو معلوم آ ته اسان دستگير جي در جا پٽ فقير آهيون.

مسافريءَ تي نه نڪرڻ جو سبب

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاه جيلاني دامت برڪاتہم العالیہ جن محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته کين ڪوئٽه جي هڪ بروهيءَ ٻڌايو ته سائين ڪريم جن محمود فقير لاندِين واري جي دعوت تي بلوچستان آيل هئا. محمود فقير لاءِ مشهور هئو ته هو ننگر ڄام ڪارائيندو هيو. ان وقت اٺن ۽ گهوڙن جو سفر هيو سائين ڪريم ننگر ڪيو ڪچهري ٿي سائين غلام مرتضيٰ شاه رحمته الله عليه جن جي خليفن مان ٻن جڻن پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته اڄ محمود فقير جي مهماني ٿا آزمايون. ٻنهي جڻن چيو ته ڏسون اڄ محمود فقير اسان

کي پُڳل سڀون ڪيئن ٿو ڪارائي؟ جڏهن موڪلائڻ جو وقت آيو ته پري کان ڏٺائون ته هڪ شخص اُٺ تي تيز پيو اچي ۽ بيهڻ لاءِ اشارا به ڪندو پيو اچي. جڏهن ويجهو آيو ته هڪ ديڳڙو لائين جنهن ۾ پُڳل سڀون هيون. اُٺ واري شخص عرض ڪيو ته سائين منهنجي هڪ باس هئي جيڪا پوري ٿيڻ تي مون دل ۾ چيو هيو ته مان پُڳل سين جو ديڳڙو محمود فقير جي مهمانن کي ڪارائيندم. فقير ڏاڍا ڦڪا ٿيا. جڏهن سائين ڪريمن کي بي دعوت تي رات جو زور ڏئي رهيا هئا ته فقيرن، سائين ڪريمن کي اهو ذڪر ڪري ٻڌايو، ته سائين ڪريمن فرمايو ته فقير ٿو! ڪڏهن به ڪنهن الله واري کي نه آزمائيندا ڪريو. چاهي اهو حياتيءَ ۾ هجي يا مماتيءَ ۾ هجي ۽ اڄ محمود فقير مان اسان هڪ ڳالهه سڳي سين ته الله جڏهن هن جهنگ ۾ محمود فقير کي سڀ ڪجهه ڏئي ٿو ته پوءِ اسان دستگير جا ٻچڙا ٿي وتون ٿا جهر جهنگ ۾ رُٿندا. اڄ کان پوءِ اسان به نڪرڻ بند ڪيو سين. اسان کي به الله گمبٽ ۾ سڀ ڪجهه ڏيندو ۽ ان کان پوءِ پاڻ مسافري ڪرڻ بند ڪيائون.

اڄ رات پاڻ چوريءَ تي هلنداسين

نقل: فقير محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته رسول بخش حاجاڻو آئل انجڻن جو مستري هوندو هيو، ان ٻڌايو ته هو روزن جي مهيني ۾ سائين ڪريمن ڏانهن ويو، پهرين رات هن تراويح پڙهيون ته بيهي بيهي جنگهن جو پاڻي ٿي سڳي ويس، ٻي رات قبل سائين موريل شاهه بادشاهه جن سان هليو ويو، واپس آيو ته سائين ڪريمن پڇيس ته اوهان رات تراويح ڇو نه پڙهيون؟ هن مڙئي ڪڍي ڪوڙ ڳالهايو، سائين ڪريمن هن کي

ويجهو گهراڻي ڪن ۾ فرمايو ته اڄ رات پاڻ چوريءَ تي هلنداسين، گهڻي دير کان پوءِ هن کي ساڻ ڪري گمبٽ جي ٻاهران ڪو پيرُ هيو (شايد سائين حافظ شاھ) اتي ٻه مٽيون پريائون، وري ٻي درگاهه تي هڪ مٽ پيو هيو اهو پريائون، چڻڪار به ڪيائون پوءِ پنڌ ڦاٽڪ کان ڪراس ڪيائون ته اتي پوليس وارا بيٺا هئا پر جڏهن سائين ڪريم جن اتان لنگهيا ته انهن کي ڪجهه نظر ئي نه آيو. درگاهه تي پهتا ته سائين ڪريم فرمايس ته حاجتا زور ڏي. هن سائين ڪريم کي زور پئي ڏنا ته روزن لاءِ اٿارڻ شروع ٿي ويا. پوءِ سائين ڪريم جن حويلي ڏانهن هليا ويا.

ڀٽائي صاحب سان روحاني ڪچهري

نقل: سائين مرشد سخي حافظ محمد عبدالله شاھ بادشاھ دست برضاڪر عالم

جن هڪ دفعي پنهنجي محفل ۾ محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڏاڏا سائين (سائين غلام مرتضيٰ شاھ) جن جڏهن ٻيهر حج تي پئي ويا ته حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي درگاهه تي آيا، اتان جي ڪُنڇي بردار پنهل فقير سائين ڪريم جو آڌرڀاءُ ڪيو، جڏهن سائين ڪريم جن اندر قبي ۾ داخل ٿيا ته پنهل فقير هٿ ٻڌي عرض ڪيو قبل سائين مون کي پٽ جو اولاد ڪونهي اڄ ڪا مهرباني ٿئي، ڪجهه دير کانپوءِ پاڻ حڪم ڪيائون ته سڀ ٻاهر نڪرو، اندر صرف پاڻ هيا ۽ ٻاهران در به ڏياري ڇڏيائون، اندران ڳالهائڻ جو آواز ۽ ڪنهن وقت ٽهڪن جا هلڪا آواز به اچي رهيا هئا. ڪجهه دير کان پوءِ سائين ڪريم جن ٻاهر آيا ۽ ڀٽائي صاحب جي ڪُنڇي بردار پنهل فقير کي پٽ جي مبارڪ ڏنائون، سائين ڪريم جن جڏهن گاڏيءَ ۾ ويٺا ته سائين محمد شاھ بادشاھ جن سائين ڪريم کان

پڇيو ته بابا سائين اوهان ڪنهن سان ڪچهري ڪري رهيا هئا؟ پاڻ فرمايائون ته ڀٽائي صاحب، شاھ حبيب ۽ مدن فقير هئا.

بزرگن جي سائين ڪريمن وٽ حاضري

نقل: قبل مرشد سائين حفيظ الله شاھ جيلاني دست برهانہر العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين ڪريمن وٽ حضرت سائين محمد شاھ بخاري واسو ڪلهوڙن وارو، حضرت سائين تاج محمد آريجن وارو، حضرت سائين مفتي محمد قاسم مشوري لاڙڪاڻي وارو ۽ حضرت سائين خواجہ غلام صديق شھداد ڪوٽي وارن جا گادي نشين درگاه گمبٽ شريف آيا ته حاجي قربان سهتي کي انهن جي خدمت تي مامور ڪرڻ فرمايائون ۽ سندن خدمت جي خاص هدايت ڪرڻ فرمايائون.

مست فقير جو درگاه تي اچڻ

نقل: سائين قبل مرشد سيد محمد موريل شاھ بادشاھ دست برهانہر العالیہ جن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين وڏا حويلي تي هئا ته هڪ لانگوٽو ٻڌل مست فقير مسجد ۾ آيو ان سان گڏ ڪتو به هيو، سائين ڪريمن جو پڇيائين ۽ پوءِ محراب ۾ ويهي رهيو، اتي وينل ڪنهن مريد کي چيائين ته سائين ڪريمن کي ناپو ڪيو ته اسان سائين ڪريمن جو ننگر ڪنداسين. سائين ڪريمن پنهنجي خاص تانوان ۾ ۽ پنهنجي حصي مان ننگر ان مست فقير ڏانهن ڏياري موڪليائون، مست فقير ننگر ڪري روانو ٿي ويو.

ذوالفقار علي ڀٽو جي درگاه شريف تي حاضري

نقل: ڳوٺ وسريو واهڻ جو وڏيرو ٻيڙو جوڻيجو ٻڌائي ٿو ته هڪ ڏينهن اسان حاجي غلام رسول مڪي ۽ ملان امام بخش سان گڏ سائين ڪريمين وٽ آيا سون اتي ذوالفقار علي ڀٽو به سائين ڪريمين وٽ آيو. سائين اسان کي ڏسي ڀٽي صاحب کي فرمايو ته ڀٽا صاحب هنن ماڻهن کي جاگير جي زمين جو کاتو ٺهرائي ڏي ڀٽي صاحب عرض ڪيو ته قبل سائين! دعا ڪريو وزيراعظم ٿيان ته کاتا ٺهرائي ڏيندس. سائين ڪريمين مرڪي فرمايو ته چڱو نيڪ آهي، ٿون پاڪستان جو وزيراعظم به ٿيندين پر اسان هجون يا نه، هنن سان پنهنجو وعدو پاڙجانءِ. سائين غلام مرتضيٰ شاه 1968 ۾ برقعو مٽائي ويا ۽ جڏهن ڀٽو صاحب 1971 ۾ وزيراعظم ٿيو، اسان سڀ ذاتيون گڏجي لاڙڪاڻي ۾ ڀٽي صاحب سان ملياسين ۽ عرض ڪيو سين ته ڀٽو صاحب ڳالهه ٻڌڻ شرط ٽپي باهه ٿي ويو ۽ چيائين، زمين سرڪار جي آهي ڇا جا اوهان جا کاتا ٿيندا؟ نڪرو منهنجي بنگلي مان. اهو ٻڌي حاجي غلام رسول مڪي ۽ ملان امان بخش کيس سائين غلام مرتضيٰ شاه جن سان ڪيل وعدو جڏهن ياد ڏياريو ته ڀٽو صاحب ٿڌو ٿي ويو ۽ خيرپور جي ڊپٽي ڪمشنر کي گهرائي کاتا ٺاهي ڏيڻ جي سختي سان هدايت ڪيائين ٻئي ڏينهن تي ڏي سي صاحب سڀني ماڻهن کي جن ۾ جوڻيجا، واٽڻي، راجپر، خاصخيلي جتوئي، دريش، سومرا، قل، ٿيٻا، فاروقي و نديرن ۽ ڇڙن کي جاگير جي چار هزار ايڪڙ زمين کاتو ڪري ڏني.

سائين ڪريمن جو ڀٽي صاحب کي درگاه شريف تي مٿوڍڪرائڻ

نقل: الهودائي لاکي ٻڌايو ته مان سائين جي ڪچهري ۾ ويٺو هوس. اتي ذوالفقار علي ڀٽو راڻي پور ۽ گمبٽ جي پيرن سان گڏجي سائين ڪريمن وٽ آيو سائين ڪريمن کي پيرن تي هٿ رکي عرض ڪيائين ته دعا ڪريو ته پاڪستان جو وزير اعظم ٿيان. سائين فرمايس ته ڀٽا صاحب، مٿو اڳهاڙو اٿئي دعا قبول ڪونه ٿيندئي خليفن کي فرمايائون ته مسجد مان توپي ڪڍي اچي ڀٽي صاحب کي ڏي، ڀٽي صاحب توپي پاتي ۽ سائين ڪريمن دعا گهري فرمايس ته ڀٽا صاحب! انشاءالله تون پاڪستان جو وزير اعظم ٿيندين. سائين ڪريمن جن 1968 ۾ برقعو مٽائي ويا ۽ سندن دعا سان ڀٽو پاڪستان جو وزير اعظم بڻيو.

مولوي جوڏاڙهي مبارڪ تي اعتراض پوءِ پيرن تي هٿ رکي معافي وٺڻ

نقل: استاد رستم علي مهر وينل لڳ وڏا بوزدار، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته پنجاب جو هڪ عالم سڳورو سائين ڪريمن وٽ آيو ۽ سائين ڪريمن کي چيائين ته قبل سائين اوهان ڏارهي مبارڪ تمام ڊگهي رکي آهي. شريعت ان جي اجازت نٿي ڏئي. سائين ڪريمن مرڪي فرمايو ته هاڻو توهان سچ ٿا چئو. عالم سڳورو اها رات درگاه تي رهيو ۽ رات جو خواب ۾ ڏٺائين ته سائين ڪريمن پنهنجي ڏاڙهي مبارڪ سان نبي پاڪ ﷺ جي روضي اقدس ۾ بهاري ڏئي رهيا آهن. فجر جي نماز لاءِ سائين ڪريمن جڏهن مسجد

۾ آيا ته عالم سڳوري سندن پيرن تي هٿ رکي عرض ڪيو ته سائين اوهان، اسان کان ڏاڍا آهيو. اسان کي معافي ڏيو.

ماڻهوءَ جي پيٽ مان جيئري پلي جونڪرڻ

نقل: استاد حبيب الله ڪورائي مورو شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته دادن ڪانڌڙي جي دوست کي سائين ڪريم ڪم ڏنو ته تون تويا وٺ، ڪجهه ڏينهن هن تويا گڏ ڪيا پر پوءِ تويا وڪڻي ڇڏيائين ۽ انهن مان جيڪي ڪجهه پئسا مليس انهن مان هڪ پلو گهر لاءِ به وٺي ويو رات جو پلو کائي زال سان به مليو. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ زال سان گڏجي سائين ڪريم وٽ آيو ته سائين ڪريم فرميس ابا چڱو ٿيو جو تويا وڪڻي پلو ورتئي ۽ پلو کائي زال سان حق شرعي به ڪئي، پر هن سائين ڪريم جي آڏو نه مڃيو ۽ انڪار ڪرڻ لڳو ته ائين ناهي. سائين ڪريم کي چيائين ته مون ائين نه ڪيو آهي، سائين ڪريم هن کي ٻيهر به فرمايو ته به هن انڪار ڪيو، سائين ڪريم هن کي ٽيون دفعو به فرمايو ته به انڪار ڪيائين ۽ پوءِ فرمايائونس ته تو کي شاهد ٿا ڏيون، سائين ڪريم جو ايترو چوڻ ته همراه جو پيٽ ڦاٽي پيو ۽ همراه جي پيٽ مان جيئرو پلو نڪري آيو، پوءِ اتي ئي اهو همراه مري ويو.

ڇوڪريءَ طرفان شاديءَ کان انڪار تي سزا

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪڙي ڇوڪريءَ کي سائين ڪريم جي خدمت ۾

وٺي آيا ته سائين اوهان هن کي هدايت ڪريو هيءَ شادي ڪري، سائين ڪريمن ان چوڪريءَ کي فرمايو ته ٻچا تون شادي ڇو نه ٿي ڪرين؟ چوڪريءَ ورائيو ته قبل سائين مون برادريءَ جي سڀني چڱن مَنن کي شاديءَ کان جواب ڏئي ڇڏيو آهي هاڻي مان شادي ڪو نه ڪندس، سائين ڪريمن هن کي ٻه دفعا ڪن فرمايو پر چوڪريءَ ساڳو جواب ڏنو ان تي سائين ڪريمن فرمايس ته چوڪري، تنهنجو ماس بلا ڪا. ٿيندا، ٻئي ڏينهن تي سندس پيءُ گهر ۾ چيو ته تون اسان جي مرشد کي انڪار ڪيو آهي تنهنجو علاج موت آهي ۽ پوءِ ڪهاڙيءَ سان منڍي لاهي ڦٽي ڪيائينس ته اوچتو بلا ظاهر ٿيا جيڪي هن جو ماس ڪاٺڻ لڳا. جيستائين هن جو لاش دفن نه ٿيو هن جي لاش کي بلا پٽيندا رهيا.

بلا نه کاڌس ڇا؟

نقل: فقير ميان محمد ابراهيم لوڙهي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريمن کي ڪوٺڙيءَ جي پاسي جا ڪجهه مريد دعوت ڏئي وٺي ويا ته اسان جي چوڪري شاديءَ لاءِ راضيو نه ٿي ڏيکاري، اوهين ان جو هلي نڪاح پڙهايو، سائين ڪريمر جن جڏهن اوڏانهن ويا ته چوڪريءَ شادي ڪرڻ کان صاف انڪار ڪري بيهي رهي، جڏهن مالڪن گهڻو زور پريس ته لوڙهو ٽپي پڇي وئي، سائين ڪريمن کي ڊوڙي اچي ٻڌايائون ته قبل سائين چوڪري پڇي وئي، پاڻ فرمايائون ته بلا نه کاڌس ڇا؟ سائين ڪريمن جو ائين فرمائڻ ۽ ان وقت چوڪريءَ کي نانگ کاڌو ۽ ڪري پئي، سائين ڪريمن جي خدمت ۾ ڪٿي آيس. پاڻ فرمايائون ته ڪٿي وڃوس هيئنر ڪجهه نه ٿيندو.

مرشد سان ڪوڙ ڳالهائڻ جي سزا

نقل: محمد بچل پيرزادي ڳوٺ صدرجي پٽيون تعلقہ ڪنگري واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن کي سندس مامي روشن علي پيرزادي ٻڌايو ته سائين ڪريم جي مينهن، آڌياري طور ڪنهن مريد وٽ بيٺل هئي، ڪجهه عرصي کان پوءِ ان مينهن کي پاڏو ڄاڻو، مريد جي دل ۾ بي ايماني پيدا ٿي ته سائين ڪريم سان ڪوڙ هٽندس ته پاڏو ڄاڻو هيو پر مري ويو. مهنيني ڏيڍ کان پوءِ جڏهن هو درگاهه شريف تي آيو ته سائين ڪريم هن کان مينهن جو احوال ورتو هن سائين ڪريم سان ڪوڙ ڳالهايو ته قبل سائين پاڏو ڄاڻو هيو پر مري ويو. هي مريد اڃان سائين ڪريم وٽ ويٺو ئي هيو ته ان پاڏي رسو چٽائي، هن جي گهر ۾ جيڪي به عورتون هيون انهن جي مٿان چڙهڻ لڳو، سڄي گهر کي اچي تنگ ڪيائين، گهر جي ڪٿن تي به چڙهيو پئي آيو، مطلب ته عورتن کي ڏاڍو بيزار ڪيائين شام جو جڏهن همراه گهر آيو ته گهر وارن هن کي سڄي ماجرا ڪري ٻڌائي ته پاڏي عورتن سان ڪهڙو حشر ڪيو آهي. هي سمجهي ويو ته اها مون کي سائين ڪريم سان ڪوڙ ڳالهائڻ جي سزا آهي. سڄي رات پاڏي به گهٽ نه ڪئي همراه سج اڀرڻ کان پهرين پاڏي کي ڪاهي سڌو سائين ڪريم وٽ پهتو، سائين ڪريم جي پيرن تي ڪري معافي ورتائين.

سائين ڪريمين جي مهربانيءَ سان باهه جو رخ مٽائڻ

نقل: حافظ محمد افضل تنيي وينل ڳوٺ تنيا لڳ باقراڻي ضلع لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين ڪريمين جي مريد ٿيڻ کان اڻ يا ڏهه سال بعد اسان جي گهرن کي اوچتو باهه لڳي پئي، اسان جي ناني پير مٿان پير چاڙهي اتر ڏانهن منهن ڪري مرشد ڪريمين کي سڏيو، ته باهه جو رخ هڪدم تبديل ٿي ويو ۽ اسان جا گهر سڙڻ کان بچي ويا. مون بابا سائين کان پڇيو ته باهه ڪيئن ختم ٿي وئي؟ نانا چيو ته سائين غلام مرتضيٰ شاهه جن آيا هئا، انهن جي مهرباني سان باهه ختم ٿي وئي.

سائين ڪريم جي مهربانيءَ سان پوليس کي ڪجهه نه مليو

نقل: حافظ محمد افضل تنيي وينل ڳوٺ تنيا لڳ باقراڻي ضلع لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڳوٺ جي وڏيرن اسان جي پاڙي مان چوري ڪرائي ۽ چوريءَ وارو سامان اسان جي گهرن ۾ ڦٽي ڪرايائون. پوليس کي ٻڌايو ويو ته چوري اسان جي گهرن ۾ پئي آهي، اسر ويل جو پوليس اسان جي گهرن تي ڪڙو چاڙهيو، هڪ هڪ ڪمري جي تلاشي ورتي وئي، پر پوليس کي ڪجهه به نه ملي سگهيو. نانا جن ٻڌايو ته سائين ڪريمين مهرباني ڪئي ۽ اسان جي لڄ رکيائون، بعد ۾ اهو سامان واپس ڪري ڇڏيوسون.

وڏيراءَ اڄ پٽڪونہ ٻڌوائڻي؟

نقل: حافظ محمد افضل تنيي وينل ڳوٺ تنيا لڳ باقراڻي ضلع لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته 1958 واري مارشل لا ۾ ڇانورن جي واپار جي منع هئي بيگ محمد تنيو جيڪو سندس نانو هيو، هن جا ڇانور پڪڙجي پيا ۽ ضبط ڪيا ويا، هن کي دل جو دورو پيو، ايترو ته ڪمزور ٿي ويو جو جسمر جا وار به چڻڻ لڳس، رات جو ٻيڙيءَ تي چڙهي درياءُ پار ڪري گمبٽ شريف آيو، درگاهه شريف پهتو ته ان وقت سائين ڪريم جن حويلي ڏانهن وڃي رهيا هيا، هن کي ڏسي سائين ڪريم فرمايو ته وڏيرا اڄ پٽڪونہ ٻڌو اٿئي؟ نانا عرض ڪيو ته قبل سائين، نه وڏيرڪي رهي آهي، نه وڏيرو رهيو آهيان، پوءِ سڄو قصو ڪري سائين ڪريم کي ٻڌايائين ته قبل سائين حال مسڪيني ٿي ويا آهن، قرض ايترو ٿي ويو آهي جو سڄي زمين وڪڻندس تڏهن به قرض ڪين لهي سگهندو. سائين ڪريم مون کي آٿت ڏنو ۽ فرمايائون ته فقير سڀ نيڪ ٿي ويندو اوهان گهٻرايو نه. صبح جو نيرن تي مڪڻ سان ننگر ڪارايائون، دعائون به ڏنائون ۽ فرمايائون، قرضي اچن ته انهن کي ڇڻو، حاضر اوهان کي قرض ملي ويندو، گهر موٽي آيم، طاقت اهڙو زور ڀريو جو ان رات ٻنهي زالن سان مليس ۽ پوءِ سڄي حياتي مون کي ڪمزوري محسوس نه ٿي. صبح جو اوطاق تي ويٺو هيس ته فوجي آيا، مون کان پڇيائون ته بيگ محمد ٻگهيو اوهان آهيو، مون چيو ته نه، مان ته بيگ محمد تنيو آهيان، هو هليا ويا ۽ وري نه آيا. قرضي جيڪو اچي پيو ته ان کي ورندي اها ئي سائين ڪريم واري پيو ڏيان. ته حاضر بابا ڪجهه ڏينهن ترسو. هڪ ٻن ڏينهن کان پوءِ اوطاق تي هڪ واڻيو آيو ۽ چيائين ته توهان مون سان ڪاروبار ڪريو، مون هن چيو ته ڀائي، مون وٽ ته ڪجهه به ڪونهي، هن چيو

تہ توهان هلي رڳو ويهيو، اوهان جو حصو اوهان کي ملندو، سال کان پوءِ جڏهن حساب ڪيائين ته منهنجو قرض به لهي ويو ۽ اڃان ڪجهه پئسا بچي به پيا.

تون ڳوٺ وڃ، تنهنجي شادي ٿي ويندي

نقل: حافظ محمد افضل تنيووينل ڳوٺ تنيا لڳ باقراڻي ضلع لاڙڪاڻي واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جو رضائي مامو جنهن کي ڳوٺ ۾ سڀ مامو حاجن چوندا هيا، ڏسڻ وائسڻ جو صفا ڪو جهڙو هيو، شادي شده به هيو ۽ اولاد به هيس، اهو منهنجي مامي وٽ آيو ته ڏييءَ جو سڱ ڏي، منهنجي مامي هن کي بي عزتو ڪري ڪڍي ڇڏيو، هي اتان سڌو سائين ڪريمن وٽ آيو ته قبل سائين، منهنجي شادي ڪرايو، سائين ڪريمن فرمايس ته فقير، تون ڳوٺ وڃ، تنهنجي شادي ٿي ويندي، هي جڏهن ڳوٺ واپس آيو ته منهنجو مامو ان وقت باغ ۾ ويٺو هيو هن کي ايندو ڏسي هن کي سڏيائين ۽ چيائينس ته ميان، سڱ گهري وري الائي ڪيڏانهن گر ٿي وئين، شام جو اڃ ته توکي منائي ورهائي سڱ ڏيون، سائين ڪريمن جي دعا سان نه صرف ان کي سڱ ڏنائين پر ان کي زمين به لکي ڏنائين.

پريان فقير ويٺو آهي، ان کي ڏيو ته پڪڙ ٺاهي

نقل: حافظ عبدالطيف جوڻيجو وينل ڳوٺ مرزا جوڻيجو، تعلقه ڏوڪري ضلع لاڙڪاڻو واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته خاصخيلي ذات جو هڪ همراھ پڪڙ (مال کي ٻڌڻ لاءِ ننڍڙو رسو)

تمام بهترين ٺاهيندو هيو، هڪ دفعي هو سائين ڪريمن جي زيارت واسطي درگاه گمبٽ شريف آيو، سائين ڪريمن جي قدم بوسي ڪري، ٿورڙو پريرو وڃي ويهي رهيو ڪجهه وقت کان پوءِ حويليءَ تان ٻانهي ڪٽيل واڻ ڪٽي سائين ڪريمن جي آڏو اچي بيٺي ۽ عرض ڪيائين ته قبل سائين، مال جي لاءِ پڪڙ ڪو نه آهن اهي ڪنهن مريد کان ٺهرائي ڏيو. سائين ڪريمن دعائون پئي لکيون، اتان ئي هٿ سان اشارو ڪري فرمايائون ته پريان فقير وينو آهي ان کي ڏيو ته پڪڙ ٺاهي ڏيندو، ٻانهيءَ هيڏانهن هوڏانهن ٺهاريو پر هن کي ڳالهه سمجهه ۾ نه پئي آئي، هن سائين ڪريمن کي ٻيهر عرض ڪيو ته قبل سائين ڪنهن کي ڏيان؟ هٿ ته ڪوڙ سارا ماڻهو وينا آهن، پاڻ فرمايائون ته پٽڪي وارو خاصخيلي فقير وينو اٿئي ان کي وڃي ڏي. خاصخيلي فقير حيران ٿي ويو ته، نه مون پنهنجو نالو سائين ڪريمن کي ٻڌايو، نه سائين ڪريمن کي اها خبر ته مان ڪو پڪڙ به ٺاهيندو آهيان، ڏاڍو حيران ٿيو پوءِ سائين ڪريمن جو مريد ٿيو.

مريد جو گهر کان نڪرڻ ۽ سائين ڪريمن جو ان لاءِ پسند جو ننگر تيار ڪرائڻ

نقل: حافظ عبدالطيف جوڻيجو ويٺل ڳوٺ مرزا جوڻيجو، تعلقه ڏوڪري ضلع لاڙڪاڻو واري، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته کيس حافظ علي گل سومرو ويٺل نوشهرو فيروز ٻڌايو ته هن کي ڪرياني جودڪان هوندو هيو جتي هڪ ڪراڙو اچي ويهندو هيو جنهن جي ذات ۽ سندس نالو هن کان وسري ويو هيو، ان کيس ٻڌايو ته هو سائين غلام مرتضيٰ شاهه جيلاني جن جو مريد هيو،

ڪجهه ورد وظائف بہ پڙهندو هيو، هڪ ڏينهن صبح جي نماز پڙهي سائين ڪريمن جي زيارت واسطي اتان نڪتو ۽ دل ۾ اهو پڪو پهه ڪيائين ته گهر مان ۽ وات تان ڪجهه ناهي ڪاٽڻو، سائين ڪريمن جي دربار تي هي پنج طعام ڪاٽيا آهن، هي نوشهرو مان لاڙڪاڻو پوءِ شڪارپور، اتان سکر، اتان وري راڻي پور آيو، جڏهن گمبٽ شريف پهتو ته ذري گهٽ ٽيپهريءَ جو ٽائيم پئي ٿيو، همراھ کي بک بہ ڏاڍي لڳي هئي، وضو ڪري درگاهه شريف تي آيو، خبر پيس ته سائين ڪريمن جن حويلي تي آهن، هن سوچيو تيسٽائين نماز پڙهي وٺان، اڃان نماز پوري مس ڪيائين ته هڪ خليفو ماني ڪٿي آيو ۽ وڏي آواز سان پڇا ڪيائين ته اوهان مان پار ڏانهن ڪير آيو آهي؟ جنهن کي بک بہ گهڻي لڳي آهي، محفل مان ڪنهن بہ کين ڪڍيو، هن بہ ڪٿي ماڻ ڪئي، خليفو بہ تي دفعا پڇي واپس روانو ٿي ويو، ٿورڙي جهٽ کان پوءِ وري واپس آيو ۽ قسم وجهي چيائين ته بابا، سائين ڪريمن جن ناراض پيا ٿين، خدارا، اوهان مان جيڪو بہ فقير پار کان آيل آهي اهو پنهنجو ننگر وٺي، هن خيلفي کي چيو ته ننگر هتي رک، خيلفي جڏهن ننگر هن جي سامهون رکيو ته ننگر ۾ اهي پنج طعام جيڪي هن دل ۾ طلبيا هيا اهي ته موجود ها، پر بہ طعام وڌيڪ بہ هيا، ننگر ڏسي هن روئڻ شروع ڪيو ته افسوس هن هي چا ڪيو، جو پنهنجي ڪامل مرشد کي ننگر ۾ آزمايو، روئي ٿي رهيو هيو ته سائين ڪريمن جن اچي هن جي مٿان بيٺا ۽ فرمايائون ته فقير اوهان گهر کان اڃان نڪتا ٿي نه هئا جو اسان اوهان لاءِ ننگر تيار ڪرائڻ شروع ڪري ڇڏيو هيو.

فقیر، هي پئسا اسان کي واپس نه کجو

نقل: حافظ عبدالطيف جوڻيجو وينل ڳوٺ مرزا جوڻيجو، تعلقه ڏوڪري ضلع لاڙڪاڻو واري، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڪريم بخش جوڻيجو وينل ڳوٺ درازا، لڳ راڻي پور واري سرڪاري زمين کڻت تي ڪنئي، ايوب جو دور هيو، فاروقي هن سان نه پئي نهيا، هن جي سڀني گهر ڀاتين کي فوج ڪڍي وئي، هي روئيندو پئيندو. سائين ڪريم جي خدمت ۾ حاضر ٿيو، سائين ڪريم هن کان پڇيو ته تنهنجي گهر ڀاتين کي آزاد ڪرائڻ لاءِ گهڻا پئسا لڳندا؟ هن ورائيو ته قبلا سائين، ڪا خبر ناهي، سائين ڪريم هن کي پاڻ سان ساڻ ڪري حويلي جي دروازي تي وٺي آيا ۽ پاڻ اندر ويا، ڪجهه دير کان پوءِ سائين ڪريم جن واپس آيا ته سندن جهول مبارڪ پئسن سان ڀريل هئي، اها جهول پئسن جي ڪريم بخش کي ڏئي فرمايائون ته فقير، هي پئسا اسان کي واپس نه کجو، ڪريم بخش فقير ٻڌايو ته هن انهن پئسن مان پنهنجا گهر ڀاتي ڇڏرايا، جڏهن اها خبر سائين محمد شاه بادشاهه جن کي پئي ته هن کي گهرائي چيائون ته پئسا واپس ڪر، هن اچي اها دانهن سائين ڪريم کي ڏني، سائين ڪريم سائين محمد شاه بادشاهه جن کي گهرائي فرمايو ته بابا، اهي پئسا اسان هن کي پنهنجي حصي مان ڏنا آهن نه ڪي درگاهه واري خزاني مان ان ڪري اوهان هن فقير کان پئسا نه گهرو.

فقیر میر محمد لوڙهائي جن کي حضور پاڪ ﷺ جي مجلس ۾ موڪلڻ

نقل: حافظ عبدالطيف جوڻيجو وينل ڳوٺ مرزا جوڻيجو، تعلقه ڏوڪري ضلع لاڙڪاڻو واري، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ميان مير محمد لوڙهائي فقير جن جي پائيتي سائين شهاب الدين کيس ٻڌايو ته حضرت دلمراد فقير لوڙهائيءَ جن هڪ دفعي سائين مير محمد کي گمبٽ شريف سائين كريم غلام مرتضيٰ شاه ڏانهن ڪنهن روحاني مسئلي ۾ رهنمائي متعلق موڪليو، مير محمد لوڙهائي فقير جنهن وقت گمبٽ پهتا ته سائين ڪريم پنهنجي ڪنهن خليف کي حڪم ڪيو ته فقير مير محمد جن اچن پيا انهن جو گهوڙو وٺي ڪُڙهه ۾ ٻڌي اچو، ۽ کين هيڏانهن وٺي اچو. اهو سانجهيءَ جو وقت هيو سائين ڪريم نماز پڙهائڻ ۽ ذڪر ڪرائڻ کان بعد فقير مير محمد لوڙهائي جن کي فرمايو ته اوهان آرام سان ويهيو، مان حويليءَ تان ٿي اچان پيو، اوهان جو ننگر به موڪلجي ٿو، اوهان ننگر ڪري وٺو ته پوءِ سومهڻيءَ جي نماز گڏجي پڙهون ٿا. فقير مير محمد جن مسجد ۾ ٿي ويٺا رهيا، ويهي ويهي فقير کي رات جا ٻارنهن ٿي ويا، فقير مير محمد جن جو اهو معمول هوندو هيو ته هر رات سومهڻيءَ جي نماز کان پوءِ هڪ سئو نفل پڙهي پوءِ سمهندا هيا. فقير صاحب دل ۾ سوچيو شايد سائين ڪريم کان دل تان ڳالهه وسري وئي آهي، جو هن وقت تائين پاڻ ٻاهر نه آيا آهن ۽ نه ئي ننگر موڪليو اٿائون. اهو سوچي فقير مير محمد جن سمهي پيا، اچان سندن اک ئي مس لڳي ته ڇا ڏسن پاڻ حضور پاڪ ﷺ جن جي مجلس ۾ حاضر آهن، سائين ڪريم غلام مرتضيٰ شاه جن به حضور پاڪ ﷺ جن جي مجلس موجود آهن، سائين ڪريم هت ادب جا ٻڌي حضور پاڪ

ﷺ جن کي عرض ڪيو ته قبلہ سائين، فقير دلمراد لوڙهي وارن جن جو هي مسئلو آهي ان لاءِ ڪا ڪرم نوازي ٿئي، پاڻ ڪريم ﷺ جن مرڪي فرمايو ته جيئن اوهان چئو پيا ائين ئي ٿيندو. ايتري ۾ سائين مير محمد فقير جي اک کلي وئي، ڇا ڏسن ته سائين ڪريم جن سندن مٿان بيٺا آهن، کين هٿ ۾ ننگر به آهي، سائين ڪريم، مير محمد فقير کي فرمايو ته فقير صاحب، اٿو ننگر ڪريو ته پوءِ نماز پڙهون باقي اوهان وارو مسئلو ته حل ٿي ويو.

اوهان کي روزانو پنج روپيا وهائي هيٺان ملندا رهندا

نقل: استاد عبدالحميد ميمڻ وينل مورو شهر واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته محمد هاشم رازو موري واري سائين ڪريم کي روئي عرض ڪيو ته قبلہ سائين روزي تنگ آهي، مسترائپ ڪرڻ مان بچڻ جو پيٽ ڪو نه ٿو پلجي سگهي ڪو اهڙو وظيفو عنايت ڪريو جو گهر ويني روزي ملندي رهي، سائين ڪريم هن کي وظيفو ٻڌائي فرمايو ته هي تون روزانو رات جو پڙهندو ڪر، صبح جو توکي پنج روپيا وهائي هيٺان ملندا رهندا، محمد هاشم وظيفو شروع ڪيو ته هن کي روزانو پنج روپيا ملندا رهندا هيا، ڪجهه ڏينهن کان گذريا ته هن جي گهرواريءَ سوچيو ته هن جو مڙس ڪم تي به نه پيو وڃي پر پئسا به هن وٽان نه پيا ختم ٿين، آخر ڳالهه ڇا آهي؟ هن مڙس کان ان جو راز پڇيو، پهرين ته همراهه ٿئي ويو پر پوءِ اهو راز هن تي ظاهر ڪري وڌائين، ان صبح تي هن کي وهائي هيٺان پئسا ڪو نه مليا ۽ پوءِ ٻئي صبح تي به ائين ئي ٿيو، هي سمجهي ويو ته مون کي راز ظاهر ڪرڻو نه هيو. سائين ڪريم وٽ گمبٽ ۾ حاضر ٿيو سائين ڪريم

پچیس ته فقیر، ڏي خبر کيئن اچڻ ٿيو آهي؟ هن عرض ڪيو ته
 قبالا سائين، جنهن ڏينهن تي زال کي اها ڳالهه ٻڌائي، ان کان پوءِ
 پنج روپيا ملڻ بند ٿي ويا آهن. اهو ٻڌي سائين ڪريمن فرمايس ته
 تون زال سان ڳالهه چوڪئي؟ هاڻي تو کي پنج روپيا نه ملندا. ان
 تي هن هٿ ٻڌي عرض ڪيو قبالا سائين، ان جو مطلب ته اوهان
 واري وظيفي کي مون واري زال ماري وئي نه. سائين ڪريم جن
 اهو ٻڌي مُرڪيا ۽ محمد هاشم کي فرمايائون ته هاڻي زال کي به
 ٻڌاءِ، پر پلي سڄي شهر کي به ٻڌاءِ، تون جيستائين جيئرو هوندين
 تو کي هاڻي ڏهه روپيا ملندا رهندا. محمد هاشم جيستائين جيئرو
 هيو ان کي روزانو ڏهه روپيا ملندا رهيا.

اسان جا محبوب ﷺ ته مديني وارا آهن

نقل: عبدالحميد ميمڻ ويٺل مورو شهر واري محمد علي
 سهتي کي ٻڌايو ته کيس مولوي نالي مٺي موري شهر واري
 ڪيترائي پيرا اها ڳالهه ٻڌائي ته هڪ پيرسن عورت سائين ڪريمن
 جي حويلي وٽان گذري ته ان وقت سائين ڪريم جن اڪيلا مسجد
 ڏانهن وڃي رهيا هيا. اها پيرسن عورت ڪنهن ٻاهرين شهر جي
 هئي ۽ سائين ڪريمن کي نه پئي سڃاتائين، سائين ڪريمن کي
 سڏ ڪري پڇيائين ته ابا، محبوب جو گهر ڪهڙو آهي؟ سائين
 ڪريمن مائيءَ کي اولهه ڏانهن اشارو ڪري فرمايو ته مائي اسان
 جي محبوب جو گهر ته هي آهي. مائي صاحبه جو نهاريو ته مدينه
 عاليه ۽ گنبذ خضرا جي کيس زيارت نصيب ٿي وئي، مائي اهو
 ڏسي سائين ڪريمن جي پيرن تي ڪري پئي ۽ عرض ڪيائين ته
 قبالا سائين، مون ان محبوب ﷺ جو ته اوهان کان نه پڇيو. سائين

کریم مرڪي فرمایو ته مائي، اسان جا محبوب ﷺ ته مدیني وارا آهن، باقي تنهنجي محبوب جي اسان کي خبر ناهي.

اوهان کي هاڻي ڏيءَ ڄمندي، بي فڪر ره.

نقل: حافظ مختيار احمد کهڙو وينل لاڙڪاڻو شهر، محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته، محمد عارف نالي هڪ تپيدار جادو واهڻ وارو لڳ اڳڙا، تعلقه گمبٽ سائين ڪريم جو مريد هيو، سهڻو سڀيتو جوان هيو پر هن کي جيڪا زال ملي اها رنڙ ۽ ٻن پٽن سان هئي ۽ وري رنگ جي به صفا ڪوجهي هئي، هن کي ان زال مان به ٻه پٽ ڄاوا، هن جي زال هن کي چيو ته کيس گمبٽ سائين ڪريم ڏانهن وٺي هل جيئن سائين ڪريم کان دعا گهرائجي ته ڏيءَ ڄمي. هي هميشه اهو سوچي ڳالهه تاري ويندو هيو ته سائين ڪريم جن ڇا چوندا، پاڻ کهڙو سهڻو جوان آهي ۽ زال کهڙي اٿس؟ آخر جڏهن زال تنگ کيس ته پنهنجي اڳ ڄاڻي پٽ سان زال کي ٽانگي تي درگاهه گمبٽ شريف روانو ڪيائين. مائي صاحبه جيئن ئي درگاهه شريف تي لهي اڃان سائين ڪريم ڏانهن وڌڻ لڳي ته پاڻ فرمايائون ته تپيدار محمد عارف جي گهر واري، اوهان کي هاڻي ڏيءَ ڄمندي اوهان بي فڪر رهو ۽ تپيدار کي اسان جا سلام چئجو.

اوهان تي ڏينهن ڪٻڙ پيئڻو

نقل: سيد حضور شاه وينل ڳوٺ سعد پور لڳ صدرجي ڀتين، تعلقه ڪنگري ضلع خيرپور واري مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاهه کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته

حضور شاھ کي اولاد نہ پئي ٿي، بيبي صاحبہ کي ساڻ ڪري سائين ڪريمن وٽ آيو ته سائين ڪريمن فرمايو ته اوهين تي ڏينهن ڪٻڙ پيئو. الله ڀلائي ڪندو. ڪٻڙ پيئڻ کان پوءِ ان ئي سال کين پٽ ڄائو ۽ ٻئي سال نياڻي به ڄائي.

جڏهن درگاهه تي پهچون ته اسان کان ڪٻڙ پيا لهرائن

نقل: سيد حضور شاھ وينل ڳوٺ سعد پور لڳ صدرجي ڀٽيون، تعلقہ ڪنگري ضلع خيرپور واري حضرت مرشد قبلہ سائين حفيظ الله شاھ بادشاھ دامت برطوقہر العاليہ کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته ڪجهہ مريدن کي سائين ڪريمن ڪٻڙ جي گاهه ڪرڻ لاءِ موڪليو، اهي ڪٻڙ مٿي تي ڪنيون واپس پئي آيا ۽ چوندا پئي آيا جڏهن اسين درگاهه تي پهچون ته اسان کان ڪٻڙ به پيا ڪي لهرائن ۽ طاهري (ڳڙ ۾ پڪل چانور) به سائين ڪريمن جن اسان کي ڪارائن. جڏهن اهي درگاهه تي پهتا ته انهن کان ڪٻڙ به ٻين لهرائي ۽ ننگر ۾ به انهن کي طاهري ملي.

گم ٿيل مينهن جو سائين ڪريمن جي دعا سان جهنگ مان ملڻ

نقل: سيد حضور شاھ وينل ڳوٺ سعد پور لڳ صدرجي ڀٽيون، تعلقہ ڪنگري ضلع خيرپور واري مرشد قبلہ سائين حفيظ الله شاھ بادشاھ کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته

علي حسن ملاح جي مينهن ڦر سميت جهنگ ۾ گر ٿي وئي، همراهن ڳولهي ڳولهي وس ڪيا پر مينهن جو ڪو پتو نه پيو، سائين ڪريمن ڏانهن آيا. سائين ڪريمن دعا گهري فرمايو ته مينهن جهنگ ۾ آهي وڃو. همراھ موٽي اچي جيئن ئي جهنگ ۾ لٿا ته ٿوري دير ۾ مينهن ڦر سميت ملي وئي.

اوهان پهرين ڪلاس ۾ پاس ٿيندؤ

نقل: استاد رجب الدين سومري وينل ڪهڙا شهر، تعلقه گمبٽ محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته هن جڏهن مئٽرڪ جو امتحان ڏنو ته فقير قادن ملاح سان گڏجي سائين ڪريمن جي پٺيان نماز پڙهيائون فقير قادن، سائين ڪريمن ڪي دعا لاءِ عرض ڪيو، سائين ڪريمن فرمايو رجب الدين، تون پهرين ڪلاس ۾ پاس ٿيندين، قادن ٻئي ڪلاس ۾ پاس ٿيندو، جڏهن رزلٽ آيو ته ائين ئي ٿيو جيئن سائين ڪريمن فرمايو هيو.

شاهه محمد توکي ريل کڻي کڻي وئي؟

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوئٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري حضرت مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاهه ڪي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي ڪي ٻڌايو ته شاهه محمد بروهيءَ ڪي سائين ڪريمن ڪنڊياري ۽ نوشهري واري پاسي ڏانهن مريدن ڏانهن ڪنهن ڪم لاءِ موڪليو، واپسي ۾ هو تيزرو ۾ ويٺو، تيزرو جو استاپ ٿي گمبٽ ۾ نه هيو هن ڪي تيزرو ريل

خیرپور ۾ وڃي لائق، هي اتان ڦري گمبٽ درگاه شريف تي جيئن ئي پهتو ته سائين ڪريم ڪلي فرمايو ته شاه محمد تو کي ريل ڪٿي ڪٿي وٺي. شاه محمد عرض ڪيو ته قبل سائين، بس خير پور تائين.

وجو بابا، ننگر لاءِ ڏاڙهون وٺي اچو

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوئٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري حضرت مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاه جن کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سائين هدايت الله شاه بادشاه جن ننڍڙا هيا ته سائين ڪريم وٽ آيا ۽ سائين ڪريم کي چيائون ته ڏاڏا اسان کي ڏاڙهون گهرائي ڏيو. سائين ڪريم ڪنهن خليفي کي حڪم ڪيو ته شهر مان ڏاڙهون وٺي اچو، خليفو شهر مان پڇا ڪري واپس آيو ۽ عرض ڪيائين ته قبل سائين، شهر مان ڏاڙهون ڪو نه ٿا ملن، سائين هدايت الله شاه جن وري به سائين ڪريم کي عرض ڪيو ته ڏاڏا مون کي ڏاڙهون ڪڍي، سائين ڪريم خليفي کي فرمايو ته وجو بابا نينگر لاءِ ڏاڙهون وٺي اچو. خليفو ٻيهر شهر ڏانهن ويو، پر وري به خالي هٿين موٽي آيو ۽ سائين ڪريم کي عرض ڪيائين ته قبل سائين، ڏاڙهون پوري شهر ۾ ڪونه پيا ملن پر شايد خير پور ۾ به نه ملن. سائين ڪريم. سائين هدايت الله شاه جن کي فرمايو ته اوهين اڄ گهر وڃو، سڀاڻي تائين اوهان جا ڏاڙهون پهچي ويندا. ان ڏينهن تي ئي بلوچستان ۾ جوهان جو علائقو آهي جتي ڏاڙهون جامر ٿيندا آهن، اتان سائين ڪريم جو هڪ مريد، فيض محمد درگاه گمبٽ شريف ڏانهن سائين ڪريم جي زيارت لاءِ نڪتو ۽

پاڻ سان ڏاڙهون به جام کنيائين، ٻئي ڏينهن تي سائين ڪريمن جي درٻار ۾ حاضر ٿيو ۽ ڏاڙهون خدمت ۾ رکيائين ته سائين ڪريمن. ان وقت خليفِي چيو ته وڃو ۽ هدايت الله شاهه کي سڏي اچو، سائين هدايت الله شاهه جن آيا ۽ ڏاڙهون کنيائون.

جلندر جي بيماريءَ واري کي خواب جي ذريعي شفا عطا ڪرڻ

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوٽ ڪان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري مرشد قبالا سائين حفيظ الله شاهه بادشاهه کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته سندس ڀاءُ شاهه محمد بروهي سائين غلام مرتضيٰ شاهه بادشاهه جن جي برقي مٿان کان پوءِ سائين محمد شاهه بادشاهه جن جي بنگلي تي ڊيوٽي ڏيندو هيو، هڪ ڏينهن ڪجهه ماڻهو هڪ همراھ کي ڪٽ تي ڪٽي آيا، همراھ کي جلندرُ هيو سندس پيٽ ۾ پاڻي ڀريل هيو، همراھ جي حالت انتهائي خراب هئي، جيڪي همراھ کيس ڪٽي آيا هيا اهي هن جا ڀائر هيا، پر اهي به ٻئي ڏينهن تي کيس ڇڏي هليا ويا، همراھ ڪٽ تي پيو هوندو هيو، هڪ رات هن روئي سائين ڪريمن کي سڏيو، ان رات ئي هن کي خواب ۾ سائين ڪريم جن آيا ۽ خواب ۾ سائين ڪريمن هن کي پاڪر پاتو، جڏهن هن کي جاڳ ٿي ته ان وقت صبح جي نماز جو وقت ٿيڻ وارو هيو، هن کي پيٽ مان اچي پاڻي لٿو، تمام گهڻو پاڻي هن جي پيٽ مان وهي هليو، ان ئي ڏينهن همراھ گهمڻ ڦرڻ به لڳو، ۽ پوءِ نيڪ به ٿي ويو، سال ٻن کان پوءِ هن جا ڀائر هن ڏانهن آيا ته اسان سان واپس هل، پر هن انهن سان هلڻ کان انڪار ڪندي چيو اوهين ته مون کي مئو

سمجھي ڦٽي ڪري ويا هيا، جي اوهين منهنجا پائر هجو ها مون کي ائين نه ڇڏي وڃو ها، پوءِ جيستائين همراهه جيئرو هيو، تيستائين درگاهه شريف جي خدمت ڪندو رهيو.

انئون ڏينهن اٿس، مرشد جي ڳولها ۾ آهي

نقل: سيد جمال شاهه وينل ڳوٺ نبي بخش هيسباڻي لڳ سائدي، تعلقو سوڀوديرو ضلع خيرپور محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته 1955 ۾ هو ڪامل مرشد جي ڳولها ۾ گهران نڪتو هڪ هفتي تائين مختلف درگاهن تي گهمندو رهيو پر ڪٿي به دل جي تسلي نه پئي ٿي. آخر گمبٽ اچي پهتس، درگاهه شريف ۾ داخل ٿيس ته مسجد ۾ کوڙ سارا ماڻهو پٿرين تي درود شريف پڙهي رهيا هئا، سائين ڪريمن تائين پهچڻ جو رستو نه هيو، سائين ڪريمن جي جڏهن مونتي نظر پئي ته پاڻ جماعت کي فرمايائون ته بابا سيد کي جاءِ ڏيو، انئون ڏينهن اٿس، مرشد جي ڳولها ۾ آهي، هن کي جڳهه ڏيو ته هيڏانهن اچي. پوءِ سائين ڪريمن جو مريد ٿيس ۽ پورا ٻارنهن سال سائين ڪريمن جي خدمت ۾ درگاهه شريف تي رهيس.

اڪين کان نابين شخص کي اڳ جو کير وجهڻ سان نور عطا ٿيڻ

نقل: سيد جمال شاهه وينل ڳوٺ نبي بخش هيسباڻي لڳ سائدي، تعلقو سوڀوديرو ضلع خيرپور محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته درگاهه شريف تي اڪين کان نابين هڪ همراهه سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته قبلا سائين، مون کي الله جي درٻار مان اڪين جو

نور وني ڏيو، سائين ڪريمن فرمايس ته بابا، الله سائين پلائي ڪندو ۽ پوءِ پورو مهينو اهو همراه سائين ڪريمن کي عرض ڪندو رهيو هڪ رات سائين ڪريمن مون کي حڪم ڪيو ته اڃ رات اڪَ جو ڪير هن نابين کي ٻنهي اکين ۾ وجهه. مان حڪم جي تعميل ڪندي اڪَ جو ڪير ڪڍي آيس ۽ ان نابين کي سمهاري سندس ٻنهي اکين ۾ اڪَ جو ڪير وڌو. مان رات جو سمهي رهيس، صبح جو اٿيس ته اهو نابين درگاهه شريف جا پاڻيءَ وارا مٺ پري رهيو هيو. سائين ڪريمن جي دعا سان ان نابين کي نور ملي ويو.

هي دستگير جو در آءِ هتي سڀ ڪوئي ايندو

نقل: حافظ خان محمد بروهي ويٺل ڪوٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري مرشد قبالا سائين حفيظ الله شاهه بادشاهه جن کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هن جو پيءُ شاهه محمد بروهي سائين ڪريمن جي خدمت ۾ رهيل هيو ته هڪ پيڻو فقير سُرندو وڃائيندو حويلي جي دروازي تان خير گهري رهيو هيو، شاهه محمد کي ڪاوڙ اچي وئي ته حويلي جي دروازي تي ساز ٿو وڃائي، سو پيڻو فقير کي هن به ٽي چمٽون وهائي ڪڍيون. پيڻو فقير سڌو وڃي سائين ڪريم کي دانهن ڏني، شاهه محمد، سائين ڪريمن جي ڊپ کان ڀڄي ويو، ته متان مرشد ڪريم جي زبان مبارڪ مان ڪو لفظ نه نڪري وڃي، شام جو جڏهن درگاهه تي آيو ته سائين ڪريمن شاهه محمد کي گهرائي سمجهايو ته بابا هي دستگير جي درگاهه آهي، هتي چور به ايندا، لُڇا ۽ لفنگا به ايندا، وليءَ به ايندا، غوث به ايندا، هيءُ در ڪنهن جي لاءِ به تنگ ناهي، هي دستگير جو در آهي، هتي سڀ ڪو ايندو.

توهان کان ڪوبه ڪرايو نه گهرندو

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوئٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري حضرت مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاهه جن کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته حافظ محمد عثمان زهري ۽ مان درگاهه تي سائين ڪريمن جي خدمت ۾ رهيل هوندا هياسين، هڪ ڏينهن سائين ڪريمن کان ڳوٺ وڃڻ لاءِ موڪل گهري ته قبل سائين، ڳوٺ مان گهمي اچون. سائين ڪريمن اجازت ڏني پر اسان ٻنهي وٽ ڪرائي جا پئسا ئي ڪونه هيا، ان لاءِ سائين ڪريمن کي عرض ڪيو سين ته قبل سائين پاڙو آهي ئي ڪونه، سائين ڪريمن فرمايو ته اوهان هي قراني آيت پڙهي ريل ۾ چڙهي پئو، ڪوئي به اوهان کان ڪرايو نه گهرندو، خان محمد ٻڌايو ته هي ٻئي جڻا اها آيت پڙهي ريل ۾ ويٺا پر سائين ڪريمن جي دعا سان گمبٽ کان روهڙي، پوءِ جيڪب آباد ۽ ڪوئٽه تائين ڪنهن به اسان ٻنهي کان ڪرايو نه گهريو.

قريشي خليفه جو هٿ سائين محمد شاهه بغدادِي

جن جي هٿ ۾ ڏيڻ

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوئٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري حضرت مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاهه جن کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ دفعي سائين ڪريمن جن درگاهه شريف ۾ اندر دعا گهري رهيا هئا اسان به سائين ڪريمن سان گڏ هئاسون، سائين ڪريمن اسان سڀني کي درگاهه مان ٻاهر نڪرڻ جو حڪم فرمايو، صرف قريشي

خلیفی کي فرمایا تون ته تون اتي ئي بيهه، جڏهن سڀئي ٻاهر نڪتا سين، منهنجي دل ۾ خيال ٿيو ڏسان ته سهي، سائين ڪريم جن چا پيا ڪن؟ مون ڏٺو ته سائين ڪريم جن قريشي خلیفی جو هٿ وٺي سائين محمد شاهه بغدادی جن جي پڙ هيٺان جهلي بيٺا هيا. پوءِ شام جو مون کي قريشي خلیفی ٻڌايو ته سائين ڪريم منهنجو هٿ سائين محمد شاهه بغدادی جن هٿ ۾ ڏنو هيو.

سائين ڪريم جي دعا سان پٽ جي اولاد جو عطا ٿيڻ

نقل: حافظ خان محمد بروهي وينل ڪوئٽه کان 70 ڪلوميٽر پري ڳوٺ مونگچر واري حضرت مرشد قبل سائين حفيظ الله شاه بادشاهه جن کي ٻڌايو ۽ انهن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته رسول بخش عيسيٰ زئي هن جي ڳوٺ جو هيو جنهن کي پٽ جي اولاد نه هئي. مان ان کي سائين ڪريم وٽ وٺي آيس ته پٽ جي اولاد لاءِ سائين ڪريم کان دعا گهرائي ڏيانس. سائين ڪريم دعا فرمائي ۽ رسول بخش کي فرمایا تون ته تو کي جيڪو پٽ ڄمي ان جو نالو محمد نواز رڪجان. ان سال ئي سائين ڪريم جي دعا سان رسول بخش کي جاڙا پٽ ڄاوا، انهن مان جنهن جو نالو محمد نواز هيو اهو زندهه رهيو باقي سندس پيو پٽ ڪجهه ڏنيهن کان پوءِ فوت ٿي ويو.

مئٽرڪ جي پيپر ۾ غير حاضر شاگرد کي پاس ڪرائڻ

نقل: طالب حسين سھتو وينل لڳ ٻاءِ پاس شھر گمبٽ محمد علي سھتي کي ٻڌايو ته ڪمال الدين شيخ جيڪو ڪورٽ ۾ ساڻس گڏ ريڊر آھي اُن ھن کي ٻڌايو ته 1963 ۾ ھو مئٽرڪ جي امتحان وينو. ان وقت پوري ضلعي ۾ مئٽرڪ جو امتحان ناز ھاءِ اسڪول خير پور ۾ ورتو ويندو ھيو، ھيءُ روزانو صبح جو ريل ۾ چڙھي پيپر ڏيڻ لاءِ گمبٽ کان خير پور ويندو ھيو، چار پيپر ڏئي چڪو ھيو آخري پيپر ڏيڻ لاءِ جڏھن گمبٽ اسٽيشن تي پھتو ته خبر پيس ريل نڪري چڪي آھي، ڏاڍو پريشان ٿيو پر ڪري ڪجهه به نه پئي سگھيو، پيءُ جي ڊپ کان گھر به ڳالھ نه ڪيائين ته ڪو ھن جو پيپر رھجي ويو آھي. ڪجهه مھينن کان پوءِ جنھن ڏينھن اخبار ۾ رزلٽ اچڻو ھيو ھي صبح جو سوير سائين ڪريم وٽ درگاھ شريف تي پھتو، ھن جي والد صاحب استاد ربنواز شيخ کي سائين ڪريم جن سٺي طرح سڃاڻيندا ھئا ۽ خود ھن کي به پيءُ جي ڪري سڃاڻيندا ھئا. سائين ڪريم ھن کان اچڻ جو سبب پڇيو ته ھن عرض ڪيو ته قبل سائين، مان مئٽرڪ جي امتحان ۾ ناپاس پيو ٿيان، بابا کي خبر پوندي ته اھو منھجي پٺيءَ تان ڪل لاهي ڇڏيندو، اڄ اخبار ۾ مئٽرڪ جو رزلٽ به اچڻو آھي. سائين ڪريم پنھنجي کيسي مان پئسا ڪڍي ھن کي ڏنا ۽ فرمايائونس ته تون وڃ، اخبار وٺي ان ۾ پنھنجو نالو ڏس، تون پاس آھين. ھي شھر آيو ۽ اخبار جو انتظار ڪرڻ لڳو، اخبار ته آئي پر ھن کي يقين نه پئي آيو، انڪري ھن اخبار نه ورتي، ھن جي ٻين ڪلاس فيلوز اخبار ورتي. ھر ڪوئي پنھنجو پنھنجو نالو اخبار ۾ ڄاڻڻ لڳو. ھي ماڻ ڪري بيٺو رھيو، آخر ھن جي ڪلاس فيلوز مان ڪنھن اچي ھن کان پڇيو ته تنھنجي رزلٽ جو ڇا ٿيو؟ ته ھن کين ورندي

ڏني ته هن اڃان اخبار ڏني ئي ناهي، هن جي دوستن هن کي ٻڌايو ته تون پاس آهين ۽ تنهنجو نالو به آهي. هن جڏهن اخبار ۾ پنهنجو نالو ڏٺو ته هن کي وري به يقين نه آيو. هي پڪ ڪرڻ لاءِ ٻئي ڏينهن اسڪول ويو ۽ اتي اسڪولي رڪارڊ به ڄاچي آيو ته ان رڪارڊ ۾ به هي پاس هيو. هوڏانهن ڪهڙا شهر جو ڪوئي سيد چوڪرو جنهن جو سڀيت نمبر هن سان گڏ لڳندو هيو، اهو آخري پيپر ۾ فيل ٿي پيو، جڏهن ان سيد معلوم ڪرايو ته هن کي ٻڌايو ويو ته تون آخري پيپر ۾ ناپاس آهين. هي حيران ٿي ويو ته جيڪو شاگرد آخري پيپر ۾ ويٺو ئي ناهي اهو پاس ۽ مان ناپاس. هن بورڊ آفيس ۾ درخواست داخل ڪئي ته هن سان انصاف ڪيو وڃي. هنن ٻنهي کي آفيس گهرايو ويو. ڪمال الدين شيخ ۽ اهو سيد چوڪرو بورڊ آفيس پهتا ته هنن جي آڏو آخري پيپر رکيا ويا، سيد چوڪري جو پيپر اندارن بلڪل خالي هيو ۽ ڪمال شيخ جو پيپر ڀريل هيو. ڪهڙن وارو سيد اهو ڏسي حيران ٿي ويو ته هي سڀ ڇا آهي؟ پر ڪري ڪجهه نه پئي سگهيو سو چپ ٿي ويو ۽ ڪمال دين شيخ سائين ڪريمن جي مهربانيءَ سبب ان پيپر ۾ پاس ٿي ويو جنهن ۾ هو ويٺو ئي نه هيو.

الله ڪندو تون وزير ٿيندين

نقل: استاد رجب الدين سومرو وينل شهر ڪهڙا محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته گمبت جو رٽائرڊ هيڊ ماسٽر حاجي الهوارايو جوڻيجو، جيڪو سائين ڪريمن جي خدمت ۾ سندن تپال وغيره جا جواب ۽ خود ڪنناما لکڻ جي خدمت سرانجام ڏيندو هيو ۽ سندس والد صاحب سائين ڪريمن جي خدمت ۾ خاص خليفِي طور رهندو

هيو، ان ٻڌايو ته سائين ڪريم جڏهن آخري حج تان 1967 ۾ واپس آيا ته ڪراچي، گزريءَ جي علائقي ۾ ڄام صادق علي جي بنگلي تي سندس عرض جي اجابت طور رهيا، سائين ڪريم جي زيارت لاءِ ايندڙ سڀني ماڻهن ۽ سندن رفيقن جي خوردونوش جي خدمت سني نموني ٿيندي رهي. اتان موڪلائڻ وقت گاڏيءَ ۾ پوئين سيٽ تي آءٌ ۽ ڄام صادق وينا هياسين، سائين ڪريم ڪنڌ مبارڪ ورائي مونکي مخاطب ٿي فرمايو ته الهوريا، ڄام صادق کي ٻڌاءِ ته اسان تنهنجي خدمت مان خوش ٿيا آهيون، خدا ڪندو تون وزير ٿيندين. دنيا ڏٺو ته ڄام صادق نه صرف وزير بلڪه مرندي گهڙيءَ تائين وزير اعليٰ رهيو.

شينهن ٻيلي ۾ هوندو آءٌ يا پڃري ۾

نقل: استاد رجب الدين سومرو وينل شهر ڪهڙا واري محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته استاد حاجي الهورائي صاحب جن کي سائين ڪريم جي آخري حج واري سفر ۾ سندن خدمت ۾ گڏ گذارڻ جو شرف حاصل ٿيو. موصوف ٻڌايو ته مدينه العاليه ۾ رهائش دوران سائين ڪريم حڪم فرمايو ته ذوالفقار علي ڀٽي جو جيل وارو خط ڪٿو ۽ جواب ۾ کيس لکو ته ”شينهن يا ٻيلي ۾ هوندو آهي يا پڃري ۾“.

دم جي بيماريءَ واري مريض کي ننگر جو اٽوپيهائڻ مان شفا ملڻ

نقل: استاد روشن پيرازادو وينل ڳوٺ صدرجي ڀتيون تعلقه ڪنگري ضلع خيرپور واري محمد بچل پيرزادي کي ۽ اُن محمد علي سهتي کي ٻڌايو ته هڪ پيرسن عورت پنهنجي پٽ کي ساڻ ڪري سائين ڪريمن جي خدمت ۾ آئي ۽ عرض ڪيائين ته قبل سائين، هي منهنجو پٽ آهي، هن کي دم جي بيماري آهي، ڊاڪٽر چون ٿا اها بيماري هن کي سڄي عمر رهندي، سائين توهان ڪائي مهرباني ڪريو جو هن موذي مرض مان منهنجي پٽ جي جان آجي ٿئي. سائين ڪريمن ان عورت کي فرمايو ته مائي، الله تعاليٰ ڀلائي ڪندو. ڪجهه دير کان پوءِ اها پيرسن عورت پٽ کي اهو چئي حويلي ڏانهن هلي وئي ته مان تنهنجي لاءِ ننگر کڻي اچان. جهٽ ئي نه گذري ته حويلي تان ٻانهيءَ اچي سائين ڪريمن کي عرض ڪيو ته سائين حويليءَ جي در تي ننگر جي ڪٽڪ پئي آهي ڪنهن مريد کي حڪم ڪيو، اٽوپيهائي اچي. سائين ڪريمن ان دم جي بيماريءَ واري چوڪري کي فرمايو ته اٿي پٽ، ننگر جو اٽوپيهائي اچ. اهو چوڪرو ننگر جو اٽوپيهائڻ ويو ته ڪجهه دير کان پوءِ سندس ماءُ حويليءَ تان هن جي لاءِ ننگر کڻي آئي، هن جي پڇا ڪرڻ تي ڪنهن خليفي هن کي ٻڌايو ته ان کي سائين ڪريمن ننگر جو اٽوپيهائڻ لاءِ موڪليو آهي. اهو ٻڌي ان پيرسن عورت سائين ڪريمن کي عرض ڪيو قبل سائين، منهنجي پٽ کي اڳ ۾ ئي دم جي بيماري هئي، وٽر اوهان ان کي اٽوپيهائڻ لاءِ موڪلي ڇڏيو. سائين ڪريمن ان پيرسن عورت کي فرمايو ته، مائي، تون گهٻراءِ نه، تنهنجي پٽ کي ڪجهه نه ٿيندو، مائي ماڻ ڪري ويهي رهي. جڏهن هن جو پٽ اٽوپيهائي واپس آيو ته هن جي ماءُ هن ڏانهن پڳي ته پٽ کان حال احوال وٺان، سندس پٽ هن کي ٻڌايو ته سندس دم واري بيماري بلڪل ختم ٿي وئي آهي، هاڻي هن کي ڪابه تڪليف ڪونهي. هو ائين تندرست آهي ڄڻ هن کي دم جي بيماري هئي ئي ڪو نه.

خستہ و رمانده ام، بهر خداد ستم بگیر،
یا محی الدین میراں غوث اعظم دستگیر۔

ترجمو: اے مفلس، نادار، عاجز و مسکین
آھیان، خدا جی واسطی منهنجو هت
پکڙیندا. اڃ محی الدین میراں غوث
اعظم دستگیر سائین!